

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

دوره: کارشناسی

رشته: تاریخ جهان

گروه: علوم اجتماعی

بازنگری شده مورخ ۹۵/۹/۱ کارگروه علوم تاریخی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عنوان برنامه: دوره کارشناسی رشته تاریخ جهان

۱. به استناد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی رشته تاریخ جهان براساس نامه شماره ۹۶/۲۵۲۲/دش مورخ ۹۵/۲/۱۷ کارگروه ویژه علوم تاریخی شورای تخصصی تحول و ارتقاء علوم انسانی دریافت شد.

۲. برنامه درسی تجمیع و بازنگری شده فوق از مهرماه ۱۳۹۸ جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی رشته تاریخ در دو گرایش دبیری و آزاد مصوب جلسه شماره ۳۳۳ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی می شود.

۳. برنامه درسی مذکور در سه فصل: مشخصات کلی، جدول واحد های درسی و سرفصل دروس تنظیم شده و برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند، برای اجرا ابلاغ می شود.

۴. این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن نیازمند بازنگری می باشد.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

ر.ن.م

فصل اوّل

مشخصات کلی برنامه درسی

کارگروه ویژه تاریخ شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی مطابق مصوبه جلسه مورخ ۱۳۹۲/۴/۲۵ به شماره ۷۳۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی معروف به «سند دانشگاه اسلامی» شورای عالی انقلاب فرهنگی و خط مشی‌های ابلاغی شورای تخصصی تحول و ارتقاء علوم انسانی، برنامه دوره کارشناسی رشته «تاریخ جهان» «History of World» از مجموعه علوم تاریخی را با همراهی جمعی از استادان، اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، متخصصان و صاحب‌نظران تدوین کرد. نظرات و آرای نهایی متخصصان حوزه تاریخ جهان در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۹/۳ گردآوری و برای تدوین ویراست نهایی مورد استفاده قرار گرفت. این برنامه بعد از تصویب در جلسه ۱۲۶ شورای تخصصی تحول و ارتقاء علوم انسانی مورخ ۱۳۹۵/۹/۱، به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارسال شد.

لازم به یادآوری است که در ارتباط با آموزش تاریخ غرب و شناسایی علمی آن، در یکی از جلسات دیدار استادان دانشگاه‌های کشور با مقام معظم رهبری^(مدظله)، پیشنهاد ایجاد رشته‌ای برای آموزش پیشینه جهان غرب ارائه و مورد تایید قرار گرفت. اما متأسفانه با وجود گذشت چند سال، در هیچیک از مراکز علمی کشور چنین رشته‌ای تأسیس نشد. اقدام کارگروه تاریخ در ایجاد رشته تاریخ جهان به عنوان یکی از چهار رشته علوم تاریخی، حرکتی هرچند اولیه در راستای اجرای چنین برنامه‌هایی تلقی شده و امید است که در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تداوم یابد.

ب) ویژگی‌های برنامه:

- ویژگی‌های عمومی این برنامه که براساس مطالعات صورت‌گرفته بوسیله استادان گروه‌های تاریخ شهرهای گوناگون ایران همچون تهران، اصفهان و ... در حوزه تاریخ جهان تدوین شده است، به شرح زیر است:
- ۱- رعایت مفاد کلیه سیاست‌ها و ضوابط عمومی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
 - ۲- برخورداری از چهار رویکرد اسلامی‌سازی، غنی‌سازی، بومی‌سازی و روزآمدسازی به عنوان اصلی‌ترین اهداف مصوب شورای تخصصی تحول و ارتقاء علوم انسانی؛
 - ۳- اهتمام ویژه به کارآمدی و ارتقاء اندوخته‌های علمی و توانمندسازی آن‌ها برای فهم انتقادی و بازاندیشی مباحث تاریخ جهان متناسب با مقطع کارشناسی؛
 - ۴- رعایت تناسب واحدهای درسی پیشنهادی با منابع و امکانات آموزشی موجود؛
 - ۵- در نظر گرفتن تجربیات آموزش تاریخ جهان در کشور؛
 - ۶- توجه ویژه به وجوه مشترک روش‌شناختی، معرفتی و موضوعی در رشته‌های چهارگانه علوم تاریخی (تاریخ اسلام - تاریخ ایران - تاریخ تمدن - تاریخ جهان) مصوب شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی؛

- ۷- شناخت هرچه دقیق‌تر و کامل‌تر شرق و غرب سیاسی - فرهنگی با توجه به تفسیر شعار «نه شرقی نه غربی»؛
- ۸- شناخت علمی غرب استعمارگر جهت مبارزه موفقیت‌آمیز ایران اسلامی انقلابی با آن؛
- ۹- اهتمام به رویکرد مسأله محور و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مطالعات بین‌رشته‌ای در تدوین سرفصل‌ها؛
- ۱۰- پیش‌بینی‌های لازم برای تداوم رشته در قالب رشته‌های تخصصی در مقاطع تحصیلات تکمیلی؛
- ۱۱- آشنایی دانشجویان با دنیای مدرن معاصر شامل ایران، کشورهای اسلامی، قدرت‌های سوم و متوسط و ابرقدرت‌ها (آمریکای شمالی-چین-اروپای غربی، روسیه و غیره)؛
- ۱۲- شناخت علمی آمریکای شمالی و افزایش آگاهی تخصصی جامعه علمی نسبت به این موضوع.

پ) هدف دوره:

تربیت دانش‌آموختگانی که با اندوخته‌ای درخور از آگاهی‌های مرتبط با تاریخ جهان (به‌خصوص غرب) با نگاه انتقادی و روش‌مند توان فهم یافته‌های علمی موجود درباره تاریخ غرب را داشته باشند و از آگاهی و مهارت لازم برای دستیاری پژوهش و آموزش در این زمینه برخوردار باشند.

مسئله شرط لازم مبارزه‌ای موفقیت‌آمیز علیه قدرت‌های استعماری، شناخت علمی آن است. از آن جایی که روند استعمار نو در دوران ما ادامه سیر آن در قرون قبل است، برای درک این روند، شناخت آن مجموعه تحولات ضروری است. در مراکز علمی کشور به‌نظر می‌رسد که تاریخ غرب به‌طور کلی و شناخت علمی آن، متأسفانه به دور از احساسات، مورد بررسی علمی قرار نگرفته است. نظر به اینکه جهت نقش‌آفرینی فعال و موثر ایران اسلامی نیازمند شناخت درست کشورهای غربی هستیم. تلاش شده است با تدوین این برنامه، کمبودهای موجود در این زمینه‌ها برطرف گردد.

ت) اهداف آموزشی:

هدف فوق به اهداف آموزشی زیر قابل تقسیم است:

- ۱- برخورداری از توان فهم یافته‌های علمی موجود در زمینه تاریخ جهان به‌خصوص غرب با توجه به غارت مستعمرات جهت تداوم حیات اقتصادی کشورهای استعمارگر و نتایج اقتصادی، سیاسی، جمعیتی و فرهنگی استعمار برای اروپاییان؛
- ۲- برخورداری از نگاه انتقادی روش‌مند و علمی مبتنی بر باورها و ارزش‌های بومی؛
- ۳- شناخت علمی استعمار فرهنگی با توجه به ایدئولوژی استعمار و اقدامات استعماری آنان و در نهایت برخورد استعمار با جهان اسلام؛

۴- برخورداری از آگاهی و مهارت لازم برای پژوهش در زمینه تاریخ جهان؛

۵- برخورداری از آگاهی و مهارت لازم برای آموزش در زمینه تاریخ جهان.

ث) حیطه‌های آموزشی:

مطالعه منابع علمی موجود و نیز تجربه دیگر دانشگاه‌ها نشان می‌دهد که برای تحقق اهداف آموزشی فوق نیاز به پرداختن به حیطه‌های آموزشی زیر است:

ردیف	هدف آموزش	حیطه‌ی آموزشی
۱	برخورداری از آگاهی‌های مرتبط با تاریخ جهان از گذشته تا کنون	(-) تاریخ تمدن‌های قاره آسیا (-) تاریخ ایران (-) تاریخ اسلام از آغاز تا سقوط حکومت عثمانی (-) تاریخ کشورهای اسلامی در عصر حاضر (-) تاریخ قاره آفریقا (-) تاریخ قاره اروپا (-) تاریخ قاره آمریکا
۲	برخورداری از نگاه انتقادی روش‌مند مبتنی بر باورها و ارزش‌های بومی	(-) مباحث نظری تاریخ (-) مباحث نظری تمدن (-) مباحث نظری استعمار معطوف به شناخت انتقادی (-) مباحث نظری استعمار فرهنگی، استعمارنو و امپریالیسم (-) آشنایی با مکاتب تاریخ‌نگاری و مورخان برجسته تاریخ اروپا
۳	برخورداری از توان فهم یافته‌های علمی موجود	(-) زبان فارسی (-) زبان عربی (-) زبان انگلیسی
۴	برخورداری از آگاهی و مهارت لازم برای پژوهش در زمینه تاریخ جهان (به خصوص غرب)	(-) روش پژوهش (-) آشنایی با تقویم و نقشه (-) آشنایی با بایگانی و آرشیو (-) آشنایی با موزه و هنر و معماری (-) آشنایی با فعالیت در رسانه‌ها
۵	برخورداری از آگاهی و مهارت لازم برای آموزش تاریخ جهان	(-) مهارت‌های مربوط به فراگیری تاریخ جهان (-) مهارت‌های مربوط به آموزش تاریخ جهان

ج) اهمیت و ضرورت تاسیس رشته تاریخ جهان

تحول همه‌جانبه و بنیادی در دانش تاریخ و رشته‌های وابسته به آن در گرو دست یافتن به یک نظام معرفتی نو، دین‌محور و متناسب با تحولات گسترده جامعه ایران، در حوزه تاریخ‌نگری و تاریخ‌نگاری است. رشته تاریخ جهان بر مبنای چنین رویکردی به عنوان یکی از چهار رشته علوم تاریخی در مقطع کارشناسی^۱ طراحی شده است. ضرورت‌های تاسیس این رشته را به شرح زیر می‌توان برشمرد:

- سیاست‌های بالادستی و الزامات قانونی تحول در علوم انسانی از جمله علوم تاریخی
- متناسب سازی علوم تاریخی با تحولات گوناگون جامعه ایران اسلامی در دهه‌های اخیر
- کاستن مشکلات کنونی علوم تاریخی در عرصه های اشتغال دانش‌آموختگان
- بالا بردن ضریب نقش‌آفرینی علوم تاریخی در هویت‌بخشی و افزایش حس تعلقات دینی و ملی
- اهتمام بایسته به قلمروهای نوین مطالعات تاریخی
- افزایش روزآمدی و کارآمدی مطالعات تاریخی در کشور
- افزایش ظرفیت لازم برای نقش‌آفرینی بایسته دانش‌آموختگان رشته تاریخ جهان در فضای علمی و اجرایی کشور

ج) جدول دسته‌بندی دروس

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	دروس عمومی و معارف	۱۸
۲	دروس پایه	۳۰
۳	دروس تخصصی الزامی	۸۲
۴	دروس تخصصی اختیاری	۱۰ واحد (از ۲۰ واحد)
	جمع	۱۴۰

^۱ - سه رشته دیگر عبارتند از: تاریخ اسلام، تاریخ ایران، و تاریخ تمدن.

ح) نقش و توان‌مندی دانش‌آموختگان:

- همکاری با سازمانها و نهادهای متولی امور تاریخ جهان مانند وزارت امور خارجه، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، موزه‌ها، بخش‌های تولیدی سازمان صدا و سیما
- همکاری با سازمان‌ها و نهادهای متولی آموزش و پژوهش در تاریخ جهان
- همکاری با سازمان‌ها و نهادهای دارای ارتباط با مباحث تاریخ جهان مانند وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، معاونت فرهنگی استانداری‌ها، رایزنی‌های فرهنگی، وزارت امور خارجه، سازمان‌های منطقه‌ای و جهانی مانند مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی و مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام، دفاتر گردشگری، شهرداری‌ها و غیره.
- همکاری پژوهشی در حیطه‌های مختلف مربوط به تاریخ جهان
- همکاری آموزشی در حیطه‌های مختلف مربوط به تاریخ جهان

خ) شرایط و ضوابط ورود به دوره:

شرایط پذیرش دانشجو بر اساس آئین‌نامه و روال مرسوم سازمان سنجش و شیوه‌نامه اجرایی دوره کارشناسی ناپیوسته مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است و پذیرش داوطلبان تحصیل در این رشته از بین دانش‌آموختگان مقطع متوسطه در کلیه رشته‌ها و از راه کنکور سراسری برگزار شده بوسیله سازمان سنجش صورت می‌گیرد.

فصل دوم

جدول عنوان درس‌ها

الف. جدول دروس عمومی و معارف

پیش نیاز	تعداد ساعات	نوع واحد درسی			تعداد جلسات	تعداد واحد	نام درس	ردیف
		نظری-عملی	عملی	نظری				
	۴۸	-	-	۲	۲۴	۳	زبان خارجی	۱
	۴۸	-	-	۲	۲۴	۳	فارسی	۲
	۳۲	-	-	۲	۱۶	۲	تربیت بدنی	۳
	۳۲	-	-	۲	۱۶	۲	دانش خانواده و جمعیت	۴
	۳۲	-	-	۲	۱۶	۲	اندیشه اسلامی ۱	۵
	۳۲	-	-	۲	۱۶	۲	اندیشه اسلامی ۲	۶
	۳۲	-	-	۲	۱۶	۲	اخلاق اسلامی (یکی از دروس پیشنهادی در این زمینه با انتخاب دانشجو)	۷
	۳۲	-	-	۲	۱۶	۲	آشنایی با منابع اسلامی (یکی از دروس پیشنهادی در این زمینه با انتخاب دانشجو)	۸
						۱۸	جمع	

ب. جدول دروس پایه رشته تاریخ جهان در مقطع کارشناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد جلسات	نوع واحد درسی			تعداد ساعات	پیش نیاز
				نظری	عملی	نظری- عملی		
۱	فلسفه نظری تاریخ (م)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۲	فلسفه علم تاریخ (م)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	فلسفه نظری تاریخ
۳	روش‌های پژوهش در علوم تاریخی (م)	۲	۲۴	۱	-	-	۴۸	
۴	تقویم و روش‌های زمان‌نگاری (م)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۵	کلیات جغرافیای تاریخی و مهارت نقشه‌خوانی در تاریخ (م)	۲	۲۴	۱	-	-	۴۸	
۶	تاریخ شفاهی؛ مهارت‌ها و کاربردها (م)	۲	۲۴	۱	-	-	۴۸	
۷	مهارت‌های فراگیری دانش تاریخ (م)	۲	۲۴	۱	-	-	۴۸	
۸	روش‌ها و فنون تدریس تاریخ (م)	۲	۲۴	۱	-	-	۴۸	مهارت‌های فراگیری دانش..
۹	آمار و ریاضیات برای تاریخ (م)	۲	۲۴	۱	-	-	۴۸	
۱۰	سند پژوهی و فنون بایگانی (م)	۲	۲۴	۱	-	-	۴۸	
۱۱	کلیات تاریخ و تمدن اسلامی (م)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۱۲	تاریخ انقلاب اسلامی ایران (م)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۱۳	تاریخ دفاع مقدس (م)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	تاریخ انقلاب اسلامی
۱۴	انسان‌شناسی اسلامی (م)							
۱۵	تاریخ در قرآن (م)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	کلیات تاریخ و تمدن اسلامی (م)
جمع		۳۰						

درس‌هایی که در این جدول با علامت " م. " مشخص شده است به صورت مشترک برای همه رشته‌های علوم تاریخی عرضه خواهد شد.

ج. جدول دروس تخصصی الزامی مقطع کارشناسی رشته تاریخ جهان

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد جلسات	نوع واحد درسی			تعداد ساعات	پیش نیاز
				نظری	عملی	نظری-عملی		
۱	اصول و مبانی روابط بین الملل	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۲	تاریخ و رسانه‌ها	۲	۲۴	۱	-	۱	۴۸	
۳	تاریخ اندیشه معاصر غرب (م)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۴	تاریخ اندیشه‌های سیاسی در تمدن اسلامی (م)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۵	تاریخ معاصر ایران با تأکید بر وضعیت علمی و اقتصادی (م)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۶	قرائت و درک متون تاریخی به زبان فارسی ویژه رشته تاریخ جهان	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۷	قرائت و درک متون تاریخی به زبان عربی ویژه رشته تاریخ جهان	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	قرائت و درک متون فارسی
۸	قرائت و درک متون تاریخی به زبان انگلیسی ویژه رشته تاریخ جهان	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	قرائت و درک متون فارسی
۹	کلیات تاریخ و تمدن ایران باستان	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۱۰	کلیات تاریخ و تمدن ایران دوره اسلامی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	تاریخ و تمدن ایران باستان
۱۱	تاریخ تمدن‌های باستانی آسیای غربی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۱۲	تاریخ یونان باستان	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	تمدن‌های باستانی آسیای غربی
۱۳	تاریخ روم باستان	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۱۴	تاریخ امپراتوری بیزانس	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	تاریخ روم باستان
۱۵	تاریخ اروپا در قرون وسطی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	تاریخ امپراتوری بیزانس
۱۶	فرهنگ و تمدن اروپا در قرون وسطی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۱۷	تاریخ رنسانس	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	تاریخ اروپا در قرون وسطی
۱۸	تاریخ اروپا در قرون جدید	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	تاریخ رنسانس
۱۹	تاریخ اروپای غربی از انقلاب فرانسه تا جنگ جهانی اول	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	اروپا در قرون جدید
۲۰	تاریخ جهان از جنگ جهانی اول تا آغاز جنگ جهانی دوم	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	اروپا از انقلاب فرانسه
۲۱	تاریخ جهان از آغاز جنگ جهانی دوم تا فروپاشی اتحاد جماهیر	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	جهان از جنگ

شوروی							جهانی اول
۲۲	تاریخ جهان پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی	۲	۱۶	۲	-	-	جهان پس از فروپاشی
۲۳	تاریخ روسیه و اروپای شرقی	۲	۱۶	۲	-	-	
۲۴	تاریخ عثمانی و ترکیه	۲	۱۶	۲	-	-	
۲۵	تاریخ معاصر آسیای غربی (خاورمیانه) از سقوط عثمانی	۲	۱۶	۲	-	-	
۲۶	تاریخ جنبش‌های اسلامی در آسیای غربی (خاورمیانه)	۲	۱۶	۲	-	-	
۲۷	تاریخ چین و ژاپن	۲	۱۶	۲	-	-	
۲۸	تاریخ شبه قاره هند	۲	۱۶	۲	-	-	
۲۹	تاریخ کشورهای جنوب شرقی آسیا	۲	۱۶	۲	-	-	
۳۰	تاریخ کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۱۶	۲	-	-	
۳۱	تاریخ قاره آفریقا	۲	۱۶	۲	-	-	
۳۲	تاریخ آمریکای شمالی از ۱۴۹۲ میلادی تا کنون	۲	۱۶	۲	-	-	
۳۳	تاریخ آمریکای مرکزی و جنوبی	۲	۱۶	۲	-	-	
۳۴	تاریخ اسلام در اروپا	۲	۱۶	۲	-	-	
۳۵	سرچشمه‌های آسیایی تمدن غرب	۲	۱۶	۲	-	-	
۳۶	تاریخ نظریه‌های انتقادی درباره تمدن غرب	۲	۱۶	۲	-	-	
۳۷	تاریخ اندیشه‌های سیاسی در غرب از دوره باستان تا پایان قرن ۱۸	۲	۱۶	۲	-	-	
۳۸	شرق شناسی	۲	۱۶	۲	-	-	
۳۹	تاریخ اندیشه‌ها و مکاتب اقتصادی و اجتماعی در غرب	۲	۱۶	۲	-	-	
۴۰	تاریخ استعمار	۲	۱۶	۲	-	-	
۴۱	زبان انگلیسی تخصصی تاریخ جهان (۱)	۲	۱۶	۲	-	-	
جمع							۸۲

د. جدول دروس تخصصی اختیاری مقطع کارشناسی رشته تاریخ اسلام

ردیف	نام درس	تعداد واحد	تعداد جلسات	نوع واحد درسی			تعداد ساعات	پیش نیاز
				نظری	عملی	نظری-عملی		
۱	ریشه‌های تاریخی توسعه‌نیافتگی در کشورهای اسلامی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۲	تاریخ نهضت فلسطین	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۳	تاریخ اقتصادی غرب از ۱۵۰۰ میلادی تا کنون	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	تاریخ اندیشه های سیاسی در غرب از دوره باستان
۴	تاریخ نفت در ایران و آسیای غربی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۵	تاریخ خلیج فارس	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۶	جامعه‌شناسی تاریخی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۷	تاریخ هنر، معماری و موزه داری	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	
۸	زبان انگلیسی تخصصی تاریخ جهان (۲)	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲	زبان انگلیسی ۱
جمع		۱۶						

گروه علمی متناسب با نیاز دانشجویان و امکانات خود پنج عنوان از عناوین فوق به ارزش ده واحد را در طول دوره به دانشجویان عرضه خواهد کرد.

همچنین به منظور فراهم آوردن زمینه‌ای مناسب برای آگاهی دانش‌پژوهان از مباحث نو و تازه‌های پژوهش درباره تاریخ جهان، سلسله سمینارهایی متناسب با نویافته‌ها و فعالیت‌های پژوهشی جدید و کتاب‌های تازه منتشر شده و رویدادهایی از این دست، در خلال هر نیم‌سال تحصیلی برگزار خواهد شد.

فصل سوم

شرح درس‌ها

شرح درس‌های پایه

رشته تاریخ جهان

فلسفه نظری تاریخ

عنوان درسی به فارسی: فلسفه نظری تاریخ	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه*	نظری* عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: Theoretical Philosophy of History			تخصصی	نظری عملی	دروس هم‌نیاز: ندارد
			اختیاری	نظری عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☒ جلسه نقد ☐					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی آشنا با مباحث نظری؛ فلسفه اسلامی، گرایش فلسفه تاریخ.					

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و مهمترین مسائل فلسفه نظری تاریخ با تکیه بر رویکرد دینی (اسلامی) در این مباحث.

اهداف رفتاری و کاربردی:

- توانایی تشخیص و تمایز مسائل فلسفه نظری تاریخ از مسائل فلسفه علم تاریخ؛
- توصیف منابع، مفاهیم و مباحث فلسفه نظری تاریخ؛
- آشنایی با آراء اندیشمندان صاحب‌نظر در حوزه فلسفه نظری تاریخ؛
- تشریح تفاوت‌های اساسی فلسفه نظری تاریخ مبتنی بر انسان‌شناسی اسلامی و دیگر فلسفه‌های نظری؛
- توضیح کلیات نگاه دین (اسلام) را درباره قانون‌مندی تاریخ و حرکت تاریخ؛

سرفصل درس:

- مفاهیم و کلیات؛ تعریف انواع فلسفه تاریخ؛ تحلیلی و نظری، موضوع فلسفه نظری تاریخ، بررسی اجمالی سیر پیدایش فلسفه نظری تاریخ.
- مهمترین مسائل فلسفه نظری تاریخ:
 - چیستی تاریخ؛
 - حرکت تاریخ؛

- عامل حرکت تاریخ؛
- مسیر حرکت تاریخ؛
- غایت حرکت تاریخ؛
- الگوهای حرکت تاریخ؛
- مهمترین دیدگاه‌ها در باره عامل حرکت تاریخ: جبرگرایی؛ جبر الهی، جبر اجتماعی، جبر اقتصادی، نظریه نژادی، نظریه قهرمانان، نظریه جغرافیایی
- قانون‌مندی تاریخ
- آموزه‌های دینی و فلسفه نظری تاریخ:
- سنت‌های تاریخی از نظر قرآن؛
- فرجام تاریخ؛
- بررسی اجمالی نظریه فطرت.

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. ابن خلدون، عبدالرحمان بن محمد؛ ۱۳۴۵؛ مقدمه ابن خلدون؛ ترجمه محمد پروین گنابادی؛ ۲ ج؛ تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
۲. ادوارد، پل؛ ۱۳۷۵؛ فلسفه تاریخ؛ مجموعه مقالات از دائره‌المعارف فلسفه؛ ترجمه بهزاد سالکی؛ تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۳. دورانت، ویل و اریل؛ ۱۳۷۸؛ درس‌های تاریخ؛ ترجمه: محسن خادم؛ تهران: ققنوس.
۴. زرین‌کوب، عبدالحسین؛ ۱۳۷۰؛ تاریخ در ترازو؛ تهران: امیرکبیر.
۵. کافی، مجید؛ فلسفه نظری تاریخ؛ تهران: سمت و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۹۳.
۶. مصباح یزدی، محمدتقی؛ ۱۳۷۲؛ جامعه و تاریخ از دیدگاه قرآن؛ تهران: سازمان تبلیغات اسلامی.
۷. مطهری، مرتضی؛ ۱۳۵۷؛ قیام و انقلاب مهدی از دیدگاه فلسفه تاریخ، به ضمیمه شهید؛ قم: حوزه علمیه قم.
۸. مطهری، مرتضی؛ ۱۳۸۳؛ فلسفه تاریخ (۴): فلسفه تاریخ در قرآن؛ قم: صدرا.
۹. هیوز، وارینگتن، مارنی؛ ۱۳۸۶؛ پنجاه متفکر کلیدی در زمینه تاریخ؛ ترجمه محمدرضا بدیعی؛ تهران: امیرکبیر.
۱۰. یاسپرس، کارل؛ ۱۳۸۵؛ آغاز و انجام تاریخ؛ ترجمه: محمدحسن لطفی؛ تهران، خوارزمی.

فلسفه علم تاریخ

دروس پیش‌نیاز: فلسفه نظری تاریخ	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: فلسفه علم تاریخ				
	عملی			پایه*		تعداد ساعت: ۳۲			
	نظری*	تخصصی					عنوان درسی به انگلیسی: Philosophy of History		
	عملی			اختیاری					
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی			روش آموزش: گفتگو و مباحثه			سمینار	کارگاه ☐ جلسه نقد ☐
	عملی			اختیاری		آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐			
	نظری	اختیاری					رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی آشنا با مباحث نظری و فلسفه علم؛ رشته فلسفه علم آشنا با مباحث تاریخی.		
	عملی			اختیاری					

اهداف کلی درس: آشنائی دانشجویان با مفاهیم و مهمترین مسائل فلسفه علم تاریخ با تکیه بر معرفت‌شناسی اسلامی.

اهداف رفتاری و کاربردی:

- توانایی تفکیک مسائل فلسفه نظری تاریخ از مسائل فلسفه علم تاریخ؛
- آشنایی با تفاوت‌های اساسی رویکردهای معرفتی دینی و غیر دینی در علم تاریخ؛
- توصیف منابع و مصادر مباحث فلسفه علم تاریخ؛
- توصیف اندیشمندان صاحب‌نظر در حوزه معرفت‌تاریخی؛
- توانایی نسبی در مهارت تفکر انتقادی در برخورد با اطلاعات تاریخی؛
- توضیح درباره جایگاه تاریخ در منظومه دانش‌ها؛
- تبیین نگاه صاحب‌نظران دینی در باره چیستی و ارزش معرفت تاریخی.

سرفصل درس:

- مفاهیم و کلیات: تعریف دانش تاریخ، قلمرو و موضوعات آن
- تعریف فلسفه علم تاریخ،
- موضوع فلسفه علم تاریخ،
- بررسی اجمالی سیر پیدایش فلسفه علم تاریخ
- علم تاریخ در عصر کهن،

- علم تاریخ در عصر رنسانس،
- علم تاریخ در عصر جدید،
- علم تاریخ نزد مسلمانان،
- پیدایش فلسفه علم تاریخ به مفهوم کنونی.
- جایگاه تاریخ در منظومه علوم
- مهمترین مسائل فلسفه علم تاریخ:
- معرفت تاریخی؛ عینیت تاریخی
- علمیت تاریخ؛ علیت در تاریخ؛ حقیقت در تاریخ
- داوری و پیش داوری در تاریخ؛ تبیین تاریخی
- آموزه‌های دینی و فلسفه علم تاریخ:
- سودمندی تاریخ از نظر آموزه‌های دینی
- تاریخ و باورهای دینی؛ تاریخ و ارزش‌های دینی.

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. استفورد، مایکل، ۱۳۸۲؛ درآمدی بر فلسفه تاریخ؛ ترجمه احمد گل محمدی؛ تهران: نشر نی.
۲. استفورد، مایکل؛ ۱۳۸۴؛ درآمدی بر تاریخ پژوهی؛ ترجمه مسعود صادقی؛ تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)؛ دانشگاه امام صادق علیه السلام.
۳. جنکینز، کیت؛ ۱۳۸۷؛ بازاندیشی تاریخ؛ ترجمه حسینعلی نوذری؛ تهران: آگه.
۴. رضوی، سیدابوالفضل؛ ۱۳۹۱؛ فلسفه انتقادی تاریخ؛ تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۵. زرین کوب، عبدالحسین؛ ۱۳۷۰؛ تاریخ در ترازو؛ تهران: امیرکبیر.
۶. کارای، اچ؛ ۱۳۷۸؛ تاریخ چیست؟؛ ترجمه حسن کامشاد، تهران: خوارزمی.
۷. کالینگود، آر. جی؛ ۱۳۸۵؛ مفهوم کلی تاریخ؛ ترجمه علی اکبر مهدیان؛ تهران: اختران.
۸. مکالا، سی. بی.ین؛ ۱۳۸۷؛ بنیادهای علم تاریخ؛ چیستی و اعتبار شناخت تاریخی؛ ترجمه احمد گل محمدی؛ تهران: نشر نی.
۹. نوذری، حسینعلی (ترجمه و تدوین)؛ ۱۳۷۹؛ فلسفه تاریخ؛ روش‌شناسی و تاریخنگاری؛ تهران: طرح نو.
۱۰. والش، دبلیو. اچ؛ ۱۳۶۳؛ مقدمه‌ای بر فلسفه تاریخ؛ ترجمه: ضیاءالدین علائی طباطبائی؛ تهران: امیرکبیر.

روش‌های پژوهش در علوم تاریخی

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: روش‌های پژوهش در علوم تاریخی
	عملی			۱ واحد نظری	
	نظری*	پایه*		۱ واحدی	
	عملی*			نظری-عملی	
				تعداد ساعت: ۴۸	
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی		عنوان درسی به انگلیسی: Research Methodology in the Fields of the History	
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
روش‌آموزش: گفتگو و مباحثه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ جلسه نقد ☐					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐					
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☐ نمایش فیلم‌های آموزشی ☐					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی با گرایش مباحث نظری و روش‌شناسی تاریخ					

اهداف کلی درس: ایجاد انگیزه و مهارت در دانشجویان برای انجام پژوهش‌های تاریخی متناسب با مقطع کارشناسی.

اهداف رفتاری و کاربردی درس:

- تشریح ویژگی‌های پژوهش در تاریخ؛
- آشنایی با اهمیت پژوهش در علوم تاریخی و تمیز دادن آثار تحقیقی از غیر تحقیقی؛
- معرفی فنون، ابزارها و روشهای پژوهش در تاریخ؛
- شرح مراحل پژوهش در تاریخ؛
- انجام عملی حداقل یک پژوهش در یک موضوع تاریخی.

سرفصل درس:

- تعریف روش پژوهش و آشنائی با اصول و مبانی آن؛
- مبانی معرفت‌شناختی پژوهش تاریخی؛
- چگونگی انتخاب عنوان پژوهش و ویژگی‌ها موضوع پژوهش در تاریخ؛
- طرح مساله، پرسش‌های پژوهش، فرضیه؛
- بررسی پیشینه‌ی پژوهش و بیان فایده و اهمیت موضوع؛
- تعیین قلمرو پژوهش و سازماندهی پژوهش؛
- راه‌های شناخت منابع و آشنائی با انواع منابع تاریخی؛

- آشنائی با نقد منابع و نقد پژوهش‌های جدید؛
- ابزارهای پژوهش در تاریخ؛
- شیوه‌های گردآوری داده‌ها و روش‌های نقد آن؛
- شیوه پردازش و نگارش متن پژوهش؛
- شیوه‌های استفاده از نرم‌افزارهای پژوهشی؛
- آشنایی با سایت‌های معتبر علمی؛
- شیوه ارجاع دادن؛
- چکیده و واژگان کلیدی؛
- اجزای پژوهش و الگوی ارائه متن پژوهش؛
- آشنایی با کتابنامه در پژوهش؛
- آشنایی با جایگاه و اهمیت پیوست‌ها در پژوهش.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. پاکتچی، احمد؛ ۱۳۸۷؛ روش تحقیق عمومی؛ تهران: مرکز تحقیقات دانشگاه امام‌صادق (ع)، انجمن علمی دانشجویی الهیات.
۲. حضرتی، حسن؛ ۱۳۹۰؛ روش پژوهش در تاریخ‌شناسی (با تأکید بر اصول و قواعد رساله‌نویسی)؛ تهران: پژوهشکده امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی، معاونت پژوهشی.
۳. رامپولا، مری‌لین؛ ۱۳۹۴؛ راهنمای نگارش تاریخ؛ ترجمه لی لا سازگار، تهران: آگاه.
۴. فرخزاد، پرویز؛ ۱۳۸۴؛ راهنمای پژوهش تاریخی (کتابخانه‌ای)؛ تهران: طهوری.
۵. قائم‌مقامی، جهانگیر؛ ۱۳۵۸؛ روش تحقیق در تاریخ نگاری؛ تهران: دانشگاه ملی ایران.
۶. محمدپور، احمد؛ ۱۳۹۰؛ روش تحقیق کیفی ضد روش؛ تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
۷. ملاتی‌توانی، علیرضا؛ ۱۳۸۸؛ درآمدی بر روش پژوهش در تاریخ؛ تهران: نشر نی.
۸. میرجعفری، حسین؛ نورایی، مرتضی؛ ۱۳۸۷؛ روش پژوهش در تاریخ؛ تهران: انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۹. هروی، جواد؛ ۱۳۸۹؛ روش تحقیق و پژوهش علمی در تاریخ؛ راهنمای نگارش تحقیقات در علوم انسانی و تاریخ؛ تهران: امیرکبیر.
۱۰. یاسمی، رشید؛ ۱۳۹۲؛ آیین نگارش تاریخ؛ به‌اهتمام عبدالکریم جربزه‌دار؛ تهران: اساطیر.

تقویم و روش‌های زمان‌نگاری

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: تقویم و روش‌های زمان‌نگاری	
	عملی			پایه *		تعداد ساعت: ۳۲
	نظری *	تخصصی				
	عملی			اختیاری		
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی			روش آموزش: ☐ گفتگو و مباحثه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ جلسه نقد ☐	
	عملی			اختیاری		
	نظری	اختیاری				
	عملی			اختیاری		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد						آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☐ نمایش فیلم‌های آموزشی ☐
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی با تکیه بر دانش‌های ریاضی و تقویمی.						

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با رابطه زمان و تاریخ و نیز مهارت در بکارگیری واحدها و روش‌های محاسبه و سنجش زمان در تاریخ‌پژوهی.

اهداف رفتاری و کاربردی درس:

- آشنایی با اصلی‌ترین روش‌های زمان‌سنجی و تقویم‌نگاری در تاریخ؛
- توضیح تاثیر فرهنگ اجتماعی بر شکل‌گیری تقویم‌های بومی و ملی؛
- توضیح درباره واحدهای زمان سنجی در تاریخ تمدنی بشر؛
- کسب توانایی و مهارت لازم در تبدیل و تطبیق تقویم‌ها.

سرفصل درس:

- کلیات و مفاهیم: معرفی حوزه درس، آشنائی با ضرورت مطالعه تاریخ تقویم و زمان‌سنجی، معرفی منابع؛
- آشناسازی با مفاهیم کاربردی همچون: زمان و تقویم، تاریخ و مبادی قراردادی و مفاهیم لازم زمان‌سنجی؛
- معرفی سیر تحول تقویم در تاریخ و تشریح رابطه نجوم با زمان سنجی، بیان انواع زمان (دوری، خطی، مطلق، نسبی)؛
- معرفی و تشریح تاثیر فرهنگ اجتماعی بر شکل‌گیری تقویم‌های بومی، ملی و دینی، تاریخ‌گذاری در تاریخ و باستان‌شناسی؛
- معرفی مبداهای گاهشماری‌های رایج در ایران؛
- معرفی مبادی گاهشماری‌های رایج در جهان؛

- معرفی واحدهای زمان‌سنجی در تاریخ؛
- معرفی تقویم‌های مشهور و معمول در ایران باستان؛
- جایگاه نوروز ایرانی در گاهشماری باستان؛
- کیسه در سال‌های شمسی؛
- معرفی تقویم‌های مشهور و معمول نزد ملل مختلف: تقویم یونانی (المپیک)، رومی (میلادی)، و تقویم ژولیانی، تقویم یهودی، گاهشماری ختایی؛
- گاهشماری و تاریخگذاری در تمدن اسلامی؛
- زمان‌سنجی نزد اعراب جاهلی؛
- تقویم هجری قمری و مبداء گاهشماری اسلامی، زیج و اسطرلاب، گاهشماری جلالی، گاهشماری خراجی، گاهشماری هجری شمسی؛ هجری قمری، گاهشماری جلالی، تقویم دوازده حیوانی یا تقویم ترکان؛
- روش و قواعد تبدیل تقویم‌ها به یکدیگر و تبدیل و تطبیق تقویم‌ها؛

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. ابوالخیر، محمد الفارسی؛ ۱۳۴۹؛ حل التقویم؛ تصحیح تقی بینش؛ تهران: ایران زمین.
۲. ادکایی، پرویز؛ ۱۳۵۳؛ نوروز: تاریخچه و مرجع شناسی؛ تهران: وزارت فرهنگ و هنر مرکز مردم شناسی.
۳. بیات، عزیزالله؛ ۱۳۸۱؛ کلیات گاهشماری در جهان؛ تهران: دانشگاه شهید بهشتی.
۴. بیرونی، ابوریحان محمد بن احمد؛ ۱۳۸۶؛ التفهیم لاوائل صناعه التنجیم؛ به تصحیح جلال‌الدین همایی؛ تهران: سازمان چاپ و انتشارات.
۵. تقی‌زاده، حسن؛ ۱۳۱۷؛ گاهشماری در ایران قدیم؛ تهران: بی‌نا.
۶. تمدنی، قدرت‌الله و روح‌الله تمدنی؛ ۱۳۸۳؛ جداول تاریخ‌های ایرانی؛ تهران: نشر ورجاوند.
۷. رضی، هاشم؛ ۱۳۸۰؛ پژوهشی در گاهشماری و جشن‌های ایران باستان؛ تهران: بهجت.
۸. ریاحی، محمدتقی؛ ۱۳۵۵؛ شرح تقویم‌های مختلف و مساله کیسه‌های جلالی، تهران، انتشارات چهره، ۱۳۵۵ش.
۹. نالینو، کارلو الفرنسو؛ ۱۳۴۹؛ تاریخ نجوم اسلامی؛ ترجمه احمد آرام؛ تهران: کانون نشر پژوهش‌های اسلامی.
۱۰. نبی، ابوالفضل؛ ۱۳۹۱؛ گاهشماری در تاریخ؛ تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۱۱. هلفورد-استریونس، لئو فرانس؛ ۱۳۹۳؛ تاریخچه زمان؛ ترجمه: شادی حامدی آزاد؛ تهران: نشر بصیرت.

کلیات جغرافیای تاریخی و مهارت نقشه‌خوانی در تاریخ

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ ۱ واحد نظری ۱ واحد نظری-عملی	عنوان درسی به فارسی: کلیات جغرافیای تاریخی و مهارت نقشه‌خوانی در تاریخ
	عملی				
	نظری*	پایه*		تعداد ساعت: ۴۸	
	عملی*				
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درسی به انگلیسی: An Introduction to Historical Geography and Map Reading Skills in History
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ جلسه نقد ☐					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐					
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☐ نمایش فیلم‌های آموزشی ☐					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی، با تأکید بر دانش جغرافیای تاریخی و جغرافیا.					

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مبانی جغرافیا و تاثیر جغرافیا بر رخداد‌های تاریخی، مطالعات میان‌رشته‌ای حاصل از تاریخ و جغرافیا و استفاده از نقشه‌های جغرافیایی برای درک بهتر تحولات تاریخی.

اهداف رفتاری و کاربردی درس:

- تعریف اصطلاحات رایج در دانش جغرافیا همچون: طول و عرض جغرافیایی؛ اندازه‌گیری مسافت‌ها، مرز و حدود جغرافیایی؛
- توضیح درباره تأثیرگذاری پدیده‌های جغرافیایی در پدیداری تحولات تاریخی؛
- توضیح درباره مکاتب مطرح در دانش جغرافیا و نقشه‌نگاری تاریخی و تقسیم بندهای رایج آن‌ها؛
- کسب توانایی در بهره‌گیری از انواع نقشه‌های جغرافیایی برای فهم تحولات تاریخی.

سرفصل درس:

- شرح و بیان منابع جغرافیایی و فرهنگ نامه‌های جغرافیایی؛
- شرح اصطلاحات رایج در دانش جغرافیا هم چون طول و عرض جغرافیایی؛
- حرکت وضعی زمین و حرکت انتقالی و شرح پیامدهای جغرافیایی حرکت انتقالی و وضعی زمین؛
- نحوه اندازه‌گیری مسافت‌ها، شکل‌گیری مرز و حدود جغرافیایی؛
- تشریح رابطه میان تاریخ و جغرافیا و فلسفه وجودی جغرافیای تاریخی؛
- شرح پیدایش دانش جغرافیا و بیان تقسیم‌بندهای رایج در دانش جغرافیا چون جغرافیای انسانی، طبیعی، نظامی، شهری، روستایی و غیره؛

- بیان مکاتب جغرافیانگاری تاریخی و ویژگی‌های آن‌ها؛
- شرح نقش ایرانیان، هندیان، یونانیان در شکل‌گیری و تحول دانش جغرافیا در تمدن جهانی؛
- توضیح و شرح دریانوردی و رشد دانش جغرافیا؛
- شرح فرایند نقشه‌نگاری و معرفی نخستین نقشه‌های تاریخی؛
- توضیح و تشریح مکتب‌های نقشه‌نگاری در تاریخ؛
- توضیح اصطلاحات رایج در دانش نقشه‌نگاری؛
- بیان روش نقشه خوانی و شرح رهنمای نقشه‌های تاریخی؛
- توضیح تاریخ در بستر جغرافیا.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. احمد، نفیس؛ ۱۳۶۷؛ خدمات مسلمانان به جغرافیا؛ ترجمه حسن لاهوتی، مشهد: آستان قدس.
۲. اووری، ریچارد؛ ۱۳۹۱؛ اطلس تاریخی قرن بیستم؛ ترجمه حسین شهبابی، تهران: نشر نی.
۳. بارتولد، واسیلی ولادیمیروویچ؛ ۱۳۷۷؛ جغرافیای تاریخی ایران؛ ترجمه: همایون صنعتی‌زاده؛ تهران: بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار.
۴. بلادپس، علی؛ ۱۳۸۷؛ اصول نقشه‌خوانی؛ تبریز: آشینا.
۵. بیات، عزیزالله؛ ۱۳۸۳؛ کلیات جغرافیای طبیعی و تاریخی ایران؛ تهران: امیرکبیر،
۶. جعفری، عباس؛ ۱۳۷۵؛ نقشه‌خوانی؛ تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.
۷. کراچکوفسکی، ایگنانتی یولیانوویچ؛ ۱۳۷۹؛ تاریخ نوشته‌های جغرافیایی در جهان اسلامی؛ ترجمه ابوالقاسم پاینده؛ تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
۸. لومبارد، موریس؛ ۱۳۹۰؛ جغرافیای تاریخی جهان اسلام در چهار قرن نخستین؛ ترجمه عبدالله ناصری طاهری؛ سمیه‌سادات طباطبایی؛ تهران: پژوهشکده تاریخ اسلام.
۹. مقبول، احمد؛ گوستاو تشنر، فرانتس؛ ۱۳۶۸؛ تاریخچه علم جغرافیا و تطورات آن در جهان اسلام؛ ترجمه محمدحسن گنجی؛ تهران: بنیاد دائرة المعارف اسلامی.
۱۰. یمانی، مجتبی؛ ۱۳۸۰؛ مبانی نقشه‌خوانی؛ تهران: دانشگاه تهران.
۱۱. مک ایودی، کالین؛ ۱۳۶۳؛ اطلس تاریخی جهان؛ ترجمه فریدون فاطمی، تهران: نشر مرکز.

تاریخ شفاهی؛ مهارت‌ها و کاربردها

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: تاریخ شفاهی؛ مهارت‌ها و کاربردها
	عملی			۱ واحد نظری	
	نظری*	پایه*		۱ واحد نظری- عملی	
	عملی*			تعداد ساعت: ۴۸	
دروس هم‌نیاز: دروس مرتبط با تاریخ معاصر ایران	نظری	تخصصی	عنوان درسی به انگلیسی: The Oral History; Skills and Usages		
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ جلسه نقد ☐					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐					
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☐ نمایش فیلم‌های آموزشی ☐					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی، تاریخ ایران با گرایش مطالعات تاریخ شفاهی.					

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با ابعاد، ویژگی‌ها و سازوکارهای تاریخ شفاهی و کارکردهای آن در تاریخ نگاری.

اهداف رفتاری و کاربردی درس:

- ارائه تعریف جامع از تاریخ شفاهی و منابع آن؛
- ارائه تعریف ابعاد و ویژگی‌های تاریخ شفاهی و تشریح تفاوت آن با خاطره و سایر منابع تاریخ‌نگارانه؛
- تشریح مبانی و اصول مصاحبه در تاریخ شفاهی؛
- نقد، ارزیابی و تدوین داده‌های شفاهی حاصل از مصاحبه.

سرفصل درس:

- تعریف تاریخ شفاهی و گونه‌های مختلف آن و تفاوت آن با خاطرات؛
- منابع تاریخ شفاهی؛
- تاریخچه پیدایش و سیر تکامل آن در غرب و ایران؛
- قلمرو موضوعی تاریخ شفاهی؛

- وضعیت تاریخ شفاهی در ایران و مقایسه آن با مکاتب و جریان‌های بزرگ تاریخی شفاهی در غرب؛
- تدارکات مصاحبه: ابزارها، فنون و روش‌ها؛
- اصول پیاده سازی مصاحبه‌ها و خاطرات شفاهی؛
- اصول و مبانی ویرایش و تدوین داده‌های شفاهی؛
- نقد و ارزیابی اعتبار داده‌های شفاهی؛
- نقد مصاحبه‌گر و مصاحبه‌شونده؛
- کاربردهای داده‌های شفاهی در تاریخ‌نگاری و اهمیت داده‌های شفاهی؛
- تاریخ شفاهی ترکیبی، موضوعی؛
- مسائل روش‌شناختی (متدولوژیک) و مسائل معرفت‌شناختی (اپیستمولوژیک) تاریخ شفاهی: نسبت تاریخ شفاهی با دانش تاریخ و تاریخ‌نگاری؛

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بیمن، جیم؛ ۱۳۸۳؛ مصاحبه رادیویی؛ مترجم احمد ارژمند؛ تهران: تحقیق و توسعه صدا.
۲. حسن آبادی، ابوالفضل؛ ۱۳۸۶؛ تاریخ شفاهی؛ مشهد: آستان قدس رضوی.
۳. حسن آبادی، ابوالفضل؛ ۱۳۸۹؛ مجموعه مقالات پنجمین همایش تاریخ شفاهی ایران (پانزدهم اسفند ۱۳۸۷)؛ مشهد: سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی.
۴. عثمان، محمدطیب؛ ۱۳۷۱؛ راهنمای گردآوری سندهای شفاهی؛ ترجمه عطاءالله رهبر؛ تهران: آناهیتا.
۵. عزیزی، غلامرضا (به کوشش)؛ ۱۳۹۰؛ تاریخ شفاهی دفاع مقدس: (مجموعه مقاله‌های همایش ملی تاریخ شفاهی با محوریت دفاع مقدس)؛ تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.
۶. کمری، علیرضا؛ ۱۳۸۸؛ با یاد و خاطره: درآمدی بر خاطره‌نویس و خاطره نگاشته‌های پارسی در تاریخ ایران؛ تهران: حوزه هنری.
۷. لاجوردی، حبیب؛ تاریخ شفاهی؛ دانشگاه هاروارد؛ مجلدات متعدد و ناشران گوناگون.
۸. مصاحبه در تاریخ شفاهی؛ ۱۳۸۷؛ مجموعه مقالات چهارمین نشست تخصصی و کارگاه آموزشی تاریخ شفاهی؛ تهران: مرکز ادب پایداری.

مهارت‌های فراگیری دانش تاریخ

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲ ۱ واحد نظری ۱ واحد نظری- عملی	عنوان درسی به فارسی: مهارت‌های فراگیری دانش تاریخ	
	عملی					
	نظری*	پایه*				تعداد ساعت: ۳۲
	عملی*					
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	عنوان درسی به انگلیسی: Skills of Studying Histor			
	عملی	اختیاری				
	نظری					
	عملی					
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد ☒						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی، آشنا با دانش فلسفه تعلیم و تربیت؛ فلسفه دانشگاه و فلسفه علم.						

اهداف کلی درس:

ایجاد فضای مناسب برای ارتقاء تعاملات دانشجوی با کتاب، استاد و دیگر دانشجویان، جامعه علمی.

اهداف رفتاری و کاربردی:

- ایجاد انگیزه در دانشجو برای مطالعه هدفمند و مؤثر؛
- تقویت خودباوری در دانشجو برای یادگیری بهتر؛
- افزایش روحیه مشارکتی در بحث‌های علمی؛
- تقویت تفکر انتقادی در دانشجو؛
- ایجاد آمادگی در به کار بستن بیشتر مهارت‌ها؛
- بهره‌گیری شایسته از قابلیت‌ها و ظرفیت‌های رشته تاریخ در زندگی فردی و اجتماعی؛

سرفصل درس:

- مهارت‌های عمومی تحصیلی: مهارت برنامه‌ریزی، مهارت ایجاد انگیزه، مهارت مدیریت زمان، مهارت تمرکز حواس، مهارت مطالعه صحیح، مهارت یادداشت برداری و مانند آن؛
- الزامات اخلاقی در اثر بخشی مهارت‌های تحصیلی؛

- مهارت‌آموزی برای مشارکت فعالانه در مباحث تاریخی، گفتگو، نقد و فراگیری جمعی (آموختن از استاد، آموختن از هم‌کلاسی‌ها)؛
- مهارت‌آموزی در تجزیه و تحلیل یافته‌های تاریخی و دستاوردهای پژوهشی تاریخ پژوهان؛
- مهارت‌آموزی در فهم ضعف و قوت آثار پژوهشی و درک نوآوری‌های تحقیقی؛
- مهارت‌های اختصاصی تحصیل در تاریخ (تحصیل تاریخ به عنوان یک فرایند آموزشی)، مروری بر روش‌های فراگیری تاریخ؛
- مهارت‌های انتظام بخشی به یافته‌های تحصیلی از طریق: پای‌بندی به یک گاهشمار تاریخی برای تسهیل روند درک تاریخی و فهم زمانمند رویدادها، موضوع شناسی، آشنایی با انواع دوره‌بندی‌های اعتباری در تاریخ، درک جغرافیایی از پدیده‌های تاریخی، تفکر انتقادی و فراگیری تاریخ؛
- مهارت‌اندیشیدن در ماهیت علم تاریخ، مهارت ارزیابی انتقادی شواهد تاریخی، مهارت مطالعه همراه با بازدید از مکان‌های تاریخی، مهارت در برگزاری جلسات نقد کتاب.

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. امیرخانی، اعظم و دیگران؛ ۱۳۹۳؛ آموزش عملی مهارت‌های تحصیلی؛ اصفهان: آموخته.
۲. بوث، آلن؛ ۱۳۹۴؛ آموزش تاریخ در دانشگاه‌ها؛ ترجمه: محسن علوی‌پور؛ تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)
۳. جان‌بزرگی، مسعود؛ آگاه، مزگان؛ ۱۳۹۳؛ مهارت‌های موفقیت در دانشگاه: آمادگی برای زندگی دانشجویی، جرات‌ورزی تحصیلی؛ تهران: ارجمند.
۴. چینگ، بت؛ ۱۳۸۲؛ مهارت‌های تحصیلی و تنظیم وقت؛ ترجمه رحمت‌الله فیروزی؛ تهران: مدرسه برهان.
۵. خندان، علی‌اصغر؛ ۱۳۷۹؛ منطق کاربردی؛ تهران: سمت؛ قم: طه.
۶. خیاطی، نسرین؛ ۱۳۹۰؛ گام‌هایی برای کسب مهارت‌های تحصیلی؛ تبریز: هنر اول.
۷. عاشوری، محمد و دیگران؛ ۱۳۹۰؛ اختلال‌های یادگیری و مهارت‌های تحصیلی؛ تهران: رشد فرهنگ.
۸. کیانی، اردشیر؛ ۱۳۹۲؛ مهارت‌های تحصیلی؛ تهران: ورای دانش.
۹. لنگ‌فلد، یوالاین؛ ۱۳۸۸؛ راهبردها و مهارت‌های مطالعه؛ ترجمه غلامحسین خانقایی؛ تهران: نسل نواندیش.
۱۰. مایرز، چت؛ ۱۳۸۶؛ آموزش تفکر انتقادی؛ ترجمه خدایار ابیلی؛ تهران: سمت.
۱۱. موسوی، سیدعباس؛ ۱۳۹۰؛ مهارت‌های یادگیری؛ تهران: خسروی؛ شاهرود: دانشگاه علوم پزشکی شاهرود.

روش‌ها و فنون تدریس تاریخ

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: روش‌ها و فنون تدریس تاریخ
	عملی			۱ واحد نظری	
	نظری*	پایه*		۱ واحد نظری- عملی	
	عملی*			تعداد ساعت: ۴۸	
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی			عنوان درسی به انگلیسی: Teaching Methods and Techniques in History
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی، آشنا با مبانی تعلیم و تربیت					

اهداف کلی درس: آماده‌سازی دانشجویان رشته‌های علوم تاریخی برای ارائه محتوای آموزشی تاریخ به مخاطبان با استفاده حداکثری از ظرفیت‌های کلامی و غیر کلامی.

اهداف رفتاری و کاربردی درس:

- کسب مهارت در تدریس و آموزش تاریخ به مخاطبان در سنین گوناگون؛
- آشنایی با رویکردها و نظریات و روش‌های آموزش تاریخ؛
- مدیریت و کنترل محیط آموزشی و گروه‌های گفتگو؛
- تبیین ضرورت آموزش تاریخ؛
- ارائه مطالب به مخاطبان با روش‌های مختلف محتوای آموزشی؛
- استفاده موثر از وسایل کمک آموزشی.

سرفصل درس:

- تعاریف و کلید واژه‌ها؛
- آموزش تاریخ؛ چیستی و چرایی؛
- هدف‌گذاری در آموزش تاریخ، انتقال اطلاعات، فهم دانش، کاربرد اجتماعی؛

- مسأله‌شناسی در آموزش تاریخ: آموزش تاریخ و مسأله هویت، آموزش تاریخ و مسأله توانمندی، آموزش تاریخ و مسأله امنیت آموزش تاریخ و مسأله جامعه‌محوری؛
- مخاطب‌سنجی در آموزش تاریخ؛
- نسبت روش‌های ارائه محتوای آموزشی با آموزش انتقادی تاریخ، از طریق نقد کتاب، نقد مقاله؛
- کاربرد وسایل کمک آموزشی در تاریخ؛
- آشنایی با مسائل و موضوعات نظریه‌های آموزشی در آموزش تاریخ؛
- آشنایی با رویکردهای آموزش تاریخ؛
- آشنایی با موسسه‌ها، نهادها، انجمن‌های آموزش تاریخ در حوزه بین‌الملل؛
- آشنایی اجمالی با آثار و محققان برجسته آموزش تاریخ؛
- روش‌ها و شیوه‌های مناسب برای آموزش درس: روش کارگاهی، روش سمینار، روش سخنرانی، روش سمعی و بصری، روش گفتگو، مناظره، شیوه نمایش، تاریخ جایگزین؛
- کار عملی: انجام یک طرح آموزشی توسط دانشجو.

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آقازاده، محرم؛ ۱۳۸۴؛ راهنمای روش‌های نوین تدریس؛ تهران: آبیژ.
۲. براون، جورج و اتکینز، مدلین؛ ۱۳۹۲؛ تدریس مؤثر در آموزش عالی؛ مترجمان محمد جواد لیاقت‌دار؛ سید علی سیادت؛ تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
۳. بوث، آلن؛ ۱۳۹۴؛ آموزش تاریخ در دانشگاه‌ها؛ ترجمه: محسن علوی پور؛ تهران؛ سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۴. زلفی‌گل، ابوالفضل؛ ۱۳۸۱؛ مجموعه مقالات همایش کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش عالی ایران (۲ - ۳ آبان ۱۳۸۰)؛ اراک: دانشگاه اراک.
۵. سیف، علی‌اکبر؛ ۱۳۸۵؛ اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی؛ تهران: نشر دوران.
۶. شعبانی، حسن؛ ۱۳۷۱؛ مهارت‌های آموزشی و پرورشی (روش‌های و فنون تدریس)؛ تهران: سمت.
۷. صالحی، نصرالله؛ ۱۳۸۸؛ راهکارهای آموزش تاریخ، تهران، نشر شورا.
۸. مایرز، چت؛ ۱۳۸۶؛ آموزش تفکر انتقادی؛ ترجمه خدایار ابیلی؛ تهران: سمت.
۹. مجد، مصطفی؛ ۱۳۹۱؛ آموزش تاریخ؛ رویکردها و چالش‌ها؛ تهران: رسانش نوین.

آمار و ریاضیات برای تاریخ

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: آمار و ریاضیات برای تاریخ
	عملی			۱ واحد نظری ۱ واحد نظری- عملی	
	نظری*	پایه*		تعداد ساعت: ۴۸	
	عملی*				
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	عنوان درسی به انگلیسی: Statistics and Mathematics for Studying History		
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد ☐					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☐ نمایش فیلم‌های آموزشی ☐					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی آشنا با دانش آمار و ریاضی و روش‌های پژوهش کمی؛ علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی متخصص روش‌های تحقیق کمی.					

اهداف کلی درس: استفاده از مدل‌ها و روش‌ها آماری و نرم افزارهای محاسباتی برای تجزیه و تحلیل داده‌های کمی در تاریخ پژوهی.

اهداف رفتاری و کاربردی درس:

- شناسایی ظرفیت‌های کمی و آماری از خلال متون تاریخی؛
- توانایی تبدیل داده های کمی به نمودارها و جداول آماری؛
- آشنایی با روش استفاده از نرم افزارهای آماری و محاسباتی.

سرفصل درس:

- تعریف مفاهیم (آمار، اندازه‌گیری، آزمون، سنجش، ...)
- تشریح ضرورت استفاده از شیوه های نو در تحلیل و بررسی های تاریخی؛
- طبقه‌بندی مسایل آمار توصیفی و استنباطی؛
- جامعه، نمونه، پارامتر و مشخصه های آماری؛
- سازه، مفهوم، متغیر و انواع آن؛
- طبقه‌بندی متغیر از لحاظ مقیاس اندازه‌گیری؛
- انواع نمودارها و کاربرد آن در آمار؛
- طبقه‌بندی آمار توصیفی (یک متغیری و چند متغیری)؛

- شاخص های مرکزی (میانگین، میانه و نما)؛
- شاخص های پراکندگی (واریانس، انحراف معیار، انحراف چارکی، دامنه تغییرات)؛
- نقاط درصدی و رتبه بندی؛
- منحنی طبیعی و کاربردی آن در آمار؛
- حساب احتمالات؛
- نمره های استاندارد و انواع آن؛
- شاخص های همبستگی و انواع آن با تاکید بر همبستگی پیرسون و اسپیرمن؛
- رویکردهای استنباط آماری؛
- طبقه بندی مسایل استنباط آماری؛
- آزمون استنباط یک متغیری؛
- آشنایی با نرم افزار های محاسباتی نظیر exel و spss .

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بیانی، علی اصغر، ۱۳۹۳؛ آمار توصیفی کاربردی در علوم رفتاری / علی اصغر بیانی؛ تهران؛ مهر رایان.
۲. تاجداری، پرویز؛ ۱۳۹۲؛ آمار مقدماتی؛ تهران: اتا.
۳. حبیبی، غلامحسین؛ ۱۳۸۹؛ آمار و ریاضی در علوم اجتماعی، پژوهش، علوم ارتباطات اجتماعی، مطالعات زنان؛ تهران؛ جهاد دانشگاهی، واحد تهران.
۴. سرمد، زهره؛ ۱۳۹۲؛ آمار استنباطی: گزیده ای از تحلیل های آماری تک متغیری؛ تهران؛ سمت.
۵. کشاورز، امراله؛ ۱۳۹۴؛ SPSS و کاربرد آن در تحلیل های آماری؛ تهران: انتشارات جامعه شناسان.
۶. کیامنش، علیرضا؛ ۱۳۸۷؛ آمار پایه در علوم رفتاری؛ تهران؛ شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
۷. گفتارهایی درباره تاریخ و همکاری های میان رشته ای؛ ترجمه: محسن علوی پور؛ مجتبی فاضلی؛ تهران، پژوهشکده تاریخ اسلام، ۱۳۹۵.
۸. منصورفر، کریم؛ ۱۳۸۸؛ روش های آماری؛ تهران، دانشگاه تهران.
۹. نایی، هوشنگ؛ ۱۳۸۸؛ آمار توصیفی برای علوم اجتماعی؛ تهران، سمت.
۱۰. هومن، حیدرعلی؛ ۱۳۸۶؛ آمار توصیفی در علوم رفتاری؛ تهران، نشر پارسا.

سندپژوهی و فنون بایگانی

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: سندپژوهی و فنون بایگانی
	عملی			۱ واحد نظری	
	نظری*	پایه*		۱ واحد نظری-	
	عملی*			تعداد ساعت: ۴۸	
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	عنوان درسی به انگلیسی: Documentation Studies and Techniques of Archiving		
	عملی				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد ☐					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☒ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی به ویژه رشته‌های تاریخ ایران و تاریخ اسلام با مطالعات تاریخ اداری؛ پژوهش‌های اسنادی.					

اهداف کلی درس: آشنایی با سند و آرشیو؛ کسب مهارت در شناخت، طبقه‌بندی و نگهداری اسناد تاریخی.

اهداف رفتاری و کاربردی درس:

- تعریف اصطلاحاتی چون؛ سند و مدرک تاریخی، آرشیو و مانند آن؛
- توضیح انواع سند و راه‌های طبقه‌بندی آن‌ها؛
- دارای قابلیت مهارت عملی برای بهره‌برداری نسبی از اسناد و مدارک آرشیوی در مطالعات تاریخی؛
- آشنایی با انواع آرشیوها و مراکز آرشیوی در ایران؛
- آشنایی با مراکز آرشیوی مهم کشورهای منطقه و یا اروپایی که دارای اسنادی به زبان فارسی و یا زبان‌های مرتبط با زبان فارسی و تاریخ ایران و جهان اسلام هستند؛
- توضیح درباره انواع بایگانی‌ها در ایران.

سرفصل درس:

- تعریف سند و مدرک آرشیوی تاریخی؛
- انواع سند و طبقه‌بندی آن‌ها؛

- ویژگی‌های یک سند؛
- مهرشناسی، مهرخوانی و انواع مهرها؛
- نسب‌شناسی و شجره نامه‌ها؛
- نشانه‌شناسی و رمزشناسی اسناد؛
- ارزش اسناد آرشیوی (کاربردی، تاریخی و فرهنگی)؛
- تاریخچه آرشیو در ایران و جهان؛
- اصول، قواعد و وظایف آرشیوی؛
- انواع آرشیو و طبقه بندی آرشیوی؛
- سیاستگذاری‌های آرشیوی؛
- امحاء اسناد؛
- حفاظت و مرمت اسناد تخریب‌شده؛
- سابقه‌یابی در آرشیو و مراکز آرشیوی؛
- سازمان‌ها و مؤسسات آرشیوی؛
- پژوهش‌های مبتنی بر اسناد؛
- ارائه خدمات در مراکز آرشیوی.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آرشیو، اهداف، وظایف و تشکیلات؛ ۱۳۶۹؛ تهران: سازمان اسناد ملی ایران.
۲. دیانی، محمدحسین؛ ۱۳۷۷؛ مقدمه‌ای بر آرشیو؛ مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.
۳. ساماران، شارل؛ ۱۳۷۱؛ روش‌های پژوهش در تاریخ (۴ج)؛ ترجمه گروه مترجمان، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
۴. قائم مقامی، جهانگیر؛ ۱۳۹۴؛ مقدمه‌ای بر شناخت اسناد تاریخی؛ تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی.
۵. فدایی عراقی، غلامرضا؛ ۱۳۷۷؛ مقدمه‌ای بر شناخت اسناد آرشیوی؛ تهران: سمت.
۶. مجموعه‌های اسنادی چاپ شده توسط مراکز سند پژوهی کشور
۷. نجیب مایل هروی؛ ۱۳۶۹؛ نقد و تصحیح متون؛ مشهد: آستان قدس.

کلیات تاریخ و تمدن اسلامی

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: کلیات تاریخ و تمدن اسلامی	
	عملی					
	نظری*	پایه*		تعداد ساعت: ۳۲		
	عملی					
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی		عنوان درسی به انگلیسی: An Introduction to Islamic History and Civilization		
	عملی					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ جلسه نقد ☒						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐						
سفر علمی ☒ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی، تاریخ تمدن؛ رشته الهیات، گرایش تاریخ و تمدن اسلامی.						

اهداف کلی درس: آشنائی دانشجویان با زمینه‌ها، ارکان و سیر تحول تمدن بشری و تمدن اسلامی و تمدن پژوهی.

اهداف رفتاری و کاربردی:

- تعریف تمدن و مؤلفه‌های آن؛
- توضیح مفهوم تمدن اسلامی؛
- معرفی اجمالی مهمترین تمدن‌های بشری و چند منبع اصلی آنها؛
- توضیح شکل‌گیری تمدن و اشکال آن؛
- تشریح ادوار تمدن اسلامی؛
- تبیین ارکان تمدن اسلامی و تاثیر تمدن‌های پیشین چون ایرانی، یونانی، مصری، سریانی، هندی، یعنی؛
- توضیح نقش و سهم تمدن اسلامی در ساخت تمدن جهانی؛
- توضیح درباره میزان و نوع توجه قرآن به مسأله تمدن بشری.

سرفصل درس:

- تعاریف اصطلاحات و واژگان اصلی: تمدن، فرهنگ، عرف، سنت و دیگر اصطلاحات مرتبط با تمدن پژوهی؛
- رهیافت‌های مختلف در تبیین مفهوم اسلامی بودن تمدن؛
- مولفه‌های شکل‌گیری تمدن و اشکال آن، بیان ارکان و شاخصه‌های عمومی تمدن؛

- عوامل مؤثر در پیشرفت و یا انحطاط تمدن‌ها؛
- تمدن اسلامی: تعاریف، محدوده جغرافیایی، قلمرو فرهنگی؛
- نظریه‌های رایج در بیان شکل‌گیری تمدن اسلامی؛
- ارکان تمدن اسلامی؛
- تاثیر فرهنگ و تمدن‌های پیشین در پیدایی تمدن اسلامی؛
- ادوار تمدن اسلامی و مبانی و دیدگاه‌های مختلف درباره آن؛
- ضعف و انحطاط تمدن اسلامی؛
- تاثیر فرهنگ و تمدن اسلامی بر اروپا و راه‌های نفوذ آن در غرب؛
- وضعیت کنونی تمدن اسلامی.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آذرنگ، عبدالحسین؛ ۱۳۹۱؛ سقوط‌ها، فروپاشی‌ها؛ تهران: جهان کتاب.
۲. تمدن اسلامی در اندیشه سیاسی امام خمینی؛ ۱۳۷۷؛ مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
۳. بارتولد، واسیلی ولادیمیر؛ ۱۳۸۳؛ فرهنگ و تمدن اسلامی؛ ترجمه عباس به‌نژاد؛ تهران: بین‌الملل.
۴. بورلو، ژوزف؛ ۱۳۸۶؛ تمدن اسلامی؛ ترجمه اسدالله علوی؛ مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی.
۵. توین بی، آرنولد؛ ۱۳۷۶؛ بررسی تاریخ تمدن (خلاصه دوره دوازده جلدی)؛ ترجمه: محمد حسین آریا، تهران: امیرکبیر.
۶. زرین‌کوب، عبدالحسین؛ ۱۳۷۶؛ کارنامه اسلام؛ تهران: امیرکبیر.
۷. قانع، احمدعلی؛ ۱۳۹۱؛ علل انحطاط تمدن‌ها از دیدگاه قرآن و حدیث و ارائه راه‌های پیشرفت؛ تهران: انتشارات باور عدالت.
۸. لوکاس، هنری؛ ۱۳۸۲؛ تاریخ تمدن از کهن‌ترین روزگار تا سده ما (۲ ج)؛ ترجمه: عبدالحسین آذرنگ، تهران: سخن، ج ۲.
۹. لیتون، رالف؛ ۱۳۸۸؛ سیر تمدن؛ ترجمه: پرویز مرزبان، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ج ۴.
۱۰. مرادخانی، علی؛ ۱۳۷۹؛ پایان تاریخ از نظر فلاسفه مدرن و پست‌مدرن؛ تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۱۱. میکل، آندره؛ ۱۳۸۱؛ اسلام و تمدن اسلامی؛ ترجمه حسن فروغی؛ تهران: سمت.

تاریخ انقلاب اسلامی ایران

عنوان درسی به فارسی: تاریخ انقلاب اسلامی ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به انگلیسی: History of Islamic Revolution of Iran	دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی
					عملی		
					دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری*	پایه*
						عملی	
						نظری	تخصصی
						عملی	
	نظری	اختیاری					
	عملی						
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد							
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد							
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒							
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ ایران، مطالعات تاریخ معاصر ایران.							

اهداف کلی درس: بررسی تحلیلی تاریخ و فلسفه انقلاب اسلامی ایران و تحولات تاریخی منتهی به بهمن ۵۷.

اهداف رفتاری و کاربردی درس:

- توضیح مفهوم انقلاب و شاخصه‌های آن؛
- تشریح چگونگی تکوین و پدیداری انقلاب اسلامی؛
- آشنایی با شخصیت‌ها و نیروهای مشارکت کننده در انقلاب اسلامی؛
- توضیح اندیشه ولایت فقیه به عنوان شناسنامه اختصاصی انقلاب اسلامی.

سرفصل درس:

- مفهوم انقلاب و گونه‌های مختلف آن؛
- نظریه‌های انقلاب (نظریه‌های جامعه‌شناسانه، نظریه‌های اقتصادی، نظریه‌های روان‌شناختی)؛
- ریشه‌های فکری و ایدئولوژیک انقلاب اسلامی؛
- ریشه‌های اجتماعی و اقتصادی انقلاب؛
- ریشه‌های سیاسی انقلاب؛
- رهبری انقلاب (رهبران ایدئولوگ، رهبران بسیج‌گر و رهبران مدیر و معمار)؛
- نظام پیشین و کارگزاران آن؛
- شعارها و آرمان‌های انقلاب؛

- رخدادهای و تحولات منتهی به انقلاب اسلامی (کودتای ۲۸ مرداد و پیامدهای آن، اصلاحات ارضی و قیام ۱۵ خرداد، کاپیتولاسیون و تبعید امام خمینی، قیام ۱۹ دی قم و پیامدهای آن، کابینه‌های لرزان و اعتصابات)؛

- طبقات اجتماعی و انقلاب اسلامی (روحانیان، دانشجویان، روشنفکران، زنان، اصناف شهری)؛

- مشی مسلحانه و قهرآمیز و نقد و بررسی دستاوردهای آن؛

- جریان‌های سیاسی مخالف حکومت (جریان‌های اسلام‌گرا، جریان‌های ملی‌گرا و جریان‌های چپ)؛

- ارتش و انقلاب اسلامی؛

- تحولات بین‌المللی و پدیده انقلاب اسلامی؛

- روند فروپاشی نظام شاهنشاهی؛

- نهادهای انقلابی و چگونگی تأسیس و استقرار نظام جمهوری اسلامی.

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. ازغندی، علیرضا؛ ۱۳۸۱؛ تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی ایران (جلد اول): تحولات اجتماعی ۱۳۲۰ - ۱۳۵۷؛ تهران، سمت.
۲. بازرگان، مهدی؛ ۱۳۶۳؛ انقلاب ایران در دو حرکت؛ تهران، بنیاد فرهنگی مهندس مهدی بازرگان.
۳. بشیریه، حسین؛ ۱۳۹۳؛ زمینه‌های اجتماعی انقلاب ایران؛ ترجمه: علی اردستانی؛ تهران، نگاه معاصر.
۴. پارسانیا، حمید؛ ۱۳۹۲؛ حدیث پیمان: پژوهشی در انقلاب اسلامی؛ دفتر نشر معارف.
۵. جعفریان، رسول؛ ۱۳۸۳؛ جریان‌ها و سازمانهای مذهبی - سیاسی ایران سالهای ۱۳۵۷-۱۳۲۰؛ تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.
۶. خرمشاد، باقر؛ ۱۳۹۳؛ بازتاب‌های انقلاب اسلامی ایران؛ تهران، سمت.
۷. شیخ فرشی، فرهاد؛ ۱۳۷۹؛ تحلیلی بر نقش سیاسی عالمان شیعی در پیدایش انقلاب اسلامی؛ تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.
۸. شیرعلی نیا، جعفر؛ ۱۳۹۳؛ دایره المعارف مصور تاریخ زندگی امام خمینی؛ تهران: انتشارات سایان.
۹. مصباح یزدی، محمد تقی؛ ۱۳۸۴؛ انقلاب اسلامی جهشی در تحولات سیاسی تاریخ؛ تدوین و نگارش قاسم شبان نیا، قم: موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی.
۱۰. مقصودی، مجتبی؛ ۱۳۸۰؛ تحولات سیاسی - اجتماعی ایران ۵۷-۱۳۲۰؛ تهران، نشر روزنه.

تاریخ دفاع مقدس

عنوان درسی به فارسی: تاریخ دفاع مقدس	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی		عنوان درسی به انگلیسی: History of Holy Defense
			پایه*		
			نظری	عملی	
			نظری*	عملی	
عنوان درسی به فارسی: تاریخ انقلاب اسلامی ایران	تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	تخصصی		عنوان درسی به انگلیسی: History of Holy Defense
			اختیاری		
			نظری	عملی	
			نظری	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☐ جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☒ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ ایران و تاریخ تمدن با تاکید بر تاریخ معاصر.					

اهداف کلی درس: آشنایی با زمینه‌ها، روند، پیامدها و نتایج هشت سال جنگ تحمیلی.

اهداف رفتاری و کاربردی:

- تشریح زمینه‌های تاریخی اختلافات ارضی ایران و همسایه غربی‌اش از عهد نامه ذهاب به بعد؛
- تشریح اهداف و علل آغاز جنگ؛
- تشریح فراز و فرود روند جنگ و مجموعه عملیات‌های ایران در دوران جنگ؛
- آشنایی با سیاست‌های راهبردی امام خمینی (ره) در زمان جنگ؛
- تشریح تأثیرات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی جنگ را در تحولات اجتماعی ایران؛
- تشریح ابعاد و نتایج دفاع مقدس در عرصه بین‌المللی؛

سرفصل درس:

- کلیات: تبیین مفاهیم جنگ و دفاع و مقاومت و تمدن؛ مقاومت تمدن‌ها در برابر غیرت؛
- آشنایی با جغرافیای نظامی مناطق مرزی ایران و عراق؛
- بررسی زمینه‌های تاریخی اختلافات مرزی ایران و همسایه غربی از عهدنامه ذهاب تا عهدنامه ۱۹۷۵؛
- بررسی وضعیت محیط امنیتی و بین‌المللی ایران در آغاز جنگ و مقایسه آن با عراق؛
- زمینه‌سازی، اهداف و علل آغاز جنگ - هجوم سراسری و اشغال نظامی مناطقی از جنوب غرب و غرب ایران؛
- راهبرد امام، مقاومت مردمی و نیروهای مسلح، متوقف کردن متجاوز؛
- راهبرد آزادسازی مناطق اشغالی ایران (عملیات‌های ثامن الائمه، طریق قدس، فتح المبین، بیت المقدس)؛
- راهبرد تعقیب و تنبیه متجاوز با هدف خاتمه جنگ و رسیدن به صلح شرافتمندانه (عملیات‌های خیبر، والفجر ۸، کربلای ۵)؛

تاریخ در قرآن

دروس پیش‌نیاز: کلیات تاریخ و تمدن اسلامی	نظری	جبرانی پایه*	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: تاریخ در قرآن
	عملی			تعداد ساعت: ۳۲	
	نظری*	تخصصی اختیاری		عنوان درسی به انگلیسی: History in The Quran	
	عملی				
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	روش آموزش: گفتگو و مباحثه آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی ☒			
	عملی				
	نظری				
	عملی				
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد ☐					
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد ☐					
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی به ویژه تاریخ اسلام، آشنا با مباحث نظری					

اهداف کلی درس: شناخت نگرش قرآن به تاریخ و دریافت سیر تحولی تاریخ از نگاه قرآن و آشنایی با تاریخ قرآن کریم.

اهداف رفتاری و کاربردی:

- آشنایی با ظرفیت‌های قرآن را به لحاظ اطلاعات تاریخی و نظرگاه‌های تاریخی؛
- توضیح درباره میزان و نوع توجه قرآن به مباحث تمدن بشری؛
- تحلیل کلی از نگاه قرآن به تاریخ اقوام و ادیان آسمانی و غیر آسمانی؛
- شناسایی روند ثبت و تدوین آیات قرآن را به مثابه یک روند تاریخی.

سرفصل درس:

- چند نکته محوری و مقدماتی در باره قرآن: تاریخ نزول و تدوین قرآن؛
- جریانهای تفسیری، رابطه قرآن و دانش‌های بشری؛
- بررسی و نقد وقایع گزارش شده در قرآن؛
- بررسی انتقادی مهمترین منابع مربوط به تاریخ در قرآن؛
- مهمترین رویدادهای تاریخی در قرآن؛
- مهمترین اقوام و ملت‌های پیشین ذکر شده در قرآن؛
- تاریخ انبیاء در قرآن؛
- مهمترین شخصیت‌های تاریخی مطرح شده در قرآن؛
- مهمترین اماکن تاریخی نام برده شده در قرآن؛
- ویژگی‌های نگاه قرآن به رویدادهای تاریخی؛

- قانون‌مندی تاریخ و رویدادهای آن از نظر قرآن
- امت‌ها و علل ظهور و سقوط آنها از نظر قرآن؛
- جایگاه تاریخ‌سازی و تمدن‌سازی انسان در قرآن، جامعه و انسان در قرآن؛
- تحولات اجتماعی از نگاه قرآن، علم تاریخ از نظر قرآن، نگاه مستشرقان به قرآن و نقد آنها.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. قرآن کریم و نهج‌البلاغه.
۲. بل، ریچارد، ۱۳۸۲؛ درآمدی بر تاریخ قرآن، ترجمه بهاء‌الدین خرمشاهی، قم، سازمان اوقاف و امور خیریه.
۳. بی‌آزار شیرازی، عبدالکریم؛ ۱۳۸۰؛ باستان‌شناسی و جغرافیای تاریخی قصص قرآن؛ تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
۴. جعفری، یعقوب، ۱۳۶۶؛ بینش تاریخی قرآن، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چاپ اول.
۵. حجتی، سیدمحمدباقر؛ چاپ‌های متعدد؛ پژوهشی در تاریخ قرآن کریم؛ تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
۶. رادمنش، عزت‌الله؛ ۱۳۷۱؛ تاریخ در قرآن؛ تهران: کویر.
۷. رامیار، محمود، تاریخ قرآن، تهران: امیر کبیر، ۱۳۸۴.
۸. ربین، اندرو (ویراسته)، رویکردهای به تفسیر قرآن، به کوشش و ویرایش مهرداد عباسی، تهران: انتشارات حکمت، ۱۳۹۴.
۹. صدر، سید محمدباقر؛ ۱۳۸۱؛ سنت‌های تاریخ در قرآن؛ ترجمه: جمال‌الدین موسوی؛ تهران: تفاهم.
۱۰. فعال عراقی‌نژاد، حسین؛ ۱۳۷۶؛ کتاب‌شناسی و مقاله‌شناسی قصص قرآن و تاریخ انبیاء؛ تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
۱۱. مطهری، مرتضی، انسان در قرآن (در مجموعه مقدمه‌ای بر جهان بینی اسلامی)، تهران: صدرا، ۱۳۹۱.
۱۲. بیومی مهران، محمد؛ ۱۳۸۳؛ بررسی تاریخی قصص قرآن، ج ۴؛ ترجمه محمد راستگو، مسعود انصاری؛ تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.

- ساحت‌های وجودی انسان از منظر اسلام: جسم، روح، عقل، فطرت
- مهمترین مسائل انسان‌شناسی اسلامی: جبر و اختیار، سعادت و شقاوت، هدف حیات، کرامت انسان، رنج‌های انسان، معنویت و نحوه کاربست این مفاهیم در تاریخنگاری و تاریخ پژوهی.
- رابطه انسان با: خدا، خود، خانواده، جامعه، طبیعت، عالم غیب و تأثیر آن بر علوم تاریخی

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. برنجکار، رضا؛ خدایاری، علی‌تقی؛ ۱۳۹۰؛ انسان‌شناسی اسلامی؛ قم: دفتر نشر معارف.
۲. پارسانیا، حمید؛ ۱۳۸۵؛ هستی و هبوط؛ انسان در اسلام؛ قم: دفتر نشر معارف.
۳. تریگ، راجر؛ ۱۳۸۲؛ دیدگاه‌هایی در باره سرشت آدمی (رویکردی تاریخی)؛ ترجمه: جمعی از مترجمان؛ تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۴. جعفری، محمد تقی؛ ۱۳۶۱؛ انسان در افق قرآن؛ تهران: بنیاد بعثت.
۵. جوادی آملی، عبدالله؛ ۱۳۸۴؛ تفسیر انسان به انسان؛ تهیه و تنظیم: محمدحسین الهی‌زاده؛ قم: اسراء.
۶. دیرگس، هانس (گردآورنده)؛ ۱۳۸۴؛ انسان‌شناسی فلسفی؛ ترجمه محمدرضا بهشتی؛ تهران: شهر کتاب و هرمس.
۷. رجیبی، محمود؛ ۱۳۸۴؛ انسان‌شناسی؛ قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.
۸. روح الامینی، محمود؛ ۱۳۸۵؛ گرد شهر با چراغ: مبانی انسان‌شناسی؛ تهران: عطار.
۹. مطهری، مرتضی؛ ۱۳۷۴؛ فطرت؛ تهران: صدرا.
۱۰. مطهری، مرتضی؛ ۱۳۸۱؛ انسان در قرآن (در مجموعه مقدمه‌ای بر جهان‌بینی اسلامی)؛ تهران: صدرا.

شرح درس‌های
تخصصی الزامی
رشته تاریخ جهان

اصول و مبانی روابط بین الملل

عنوان درسی به فارسی: اصول و مبانی روابط بین الملل	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	جبرانی	نظری عملی	نوع واحد	دروس پیش‌نیاز: ندارد
		پایه	نظری عملی		
		تخصصی*	نظری* عملی		
		اختیاری	نظری عملی		
عنوان درسی به انگلیسی: Principles and Fundamentals of International Relations					
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمينار کارگاه جلسه نقد ☐					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐ سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی ☐					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی با تاکید مبانی علم سیاست و روابط بین المللی و دانش سیاسی					

هدف کلی درس: آشنایی با اصول و تحولات روابط بین الملل قبل از پیدایش دولت های ملی و بعد از آن

آشنایی با مفاهیم و مکانیزم روابط میان دولت‌ها و حکومت‌ها؛

آشنایی با قوانین، مسائل حقوقی، نظریه‌ها و رفتارهای دولت‌ها در نظام جهانی.

هدف رفتاری و کاربردی درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- معنی دولت ملی و روابط بین الملل را توضیح دهد.
- نحوه پیدایش روابط کشورهای مهم و تاثیر گذار در جهان را تشریح کند.
- عوامل موثر بر گسترش و توسعه روابط بین الملل را تشریح کند.
- رابطه حقوق بین الملل و حاکمیت ملی کشورها را بشناسد.
- با نتایج اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ... ناشی از گسترش روابط بین الملل آشنا باشد.
- با اصول استراتژی های بین المللی و عوامل موثر بر سیاست های خارجی آشنا باشد.

سرفصل درس:

- تعریف مفهوم سیاست خارجی و روابط بین الملل
- پیدایش دولت های ملی و حق حاکمیت ملی
- ارتباط عنصر قدرت در سیاست خارجی و روابط بین الملل
- عوامل موثر در گسترش روابط بین الملل
- نظریه‌ها و استراتژی‌های روابط بین الملل و سیاست خارجی
- عوامل موثر در تنظیم سیاست خارجی

- بررسی رفتاری در مطالعه روابط بین‌الملل و کاربرد آن
- تکنیک‌ها و روش‌ها در سیاست خارجی
- قوانین و سازمان‌های بین‌المللی
- جنبه‌های حقوقی و سیاسی عهدنامه‌ها، پیمان‌ها، ائتلاف‌ها و ...
- بحران و تنش در روابط بین‌الملل و شیوه مدیریت آن

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓
			عملکردی		

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بزرگمهری، مجید: تاریخ روابط بین‌الملل (۱۹۴۵-۱۸۷۰)؛ تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۹۳.
۲. دیکسون، آنا: توسعه و روابط بین‌الملل، مترجم حسین پوراحمدی. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۳۸۵.
۳. رونون، پیر: تاریخ روابط بین‌الملل: بحران‌های قرن بیستم، ترجمه احمد میرفندرسکی، تهران، دانشگاه ملی ایران، ۱۳۵۷
۴. زله، گاستون: تاریخ روابط بین‌الملل در قرون جدید از کریستف کلمب تا کرامول، ترجمه قاسم صنعوی، مشهد: آستان قدس رضوی، معاونت فرهنگی، ۱۳۷۴.
۵. سیف‌زاده، حسین: اصول روابط بین‌الملل (الف و ب) در نظم نوین فردی - بومی - جهانی شده، تهران، نشر میزان، ۱۳۹۳.
۶. علی بابائی، مجتبی: توازن قدرت در روابط بین‌الملل، تهران: همراه، ۱۳۸۱.
۷. کاسلز، آلن: ایدئولوژی و روابط بین‌الملل در دنیای مدرن؛ ترجمه محمود عبدالله‌زاده، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی، مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها، ۱۳۸۰.
۸. لینکلتر، اندرو: جامعه‌شناسی تاریخی و روابط بین‌الملل؛ ترجمه علیرضا طیب؛ دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه. تهران: وزارت امور خارجه، مرکز چاپ و انتشارات، ۱۳۸۶.
۹. مشیرزاده، حمیرا: تحول در نظریه‌های روابط بین‌الملل، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۸.
۱۰. میلزا، پی‌یر: تاریخ روابط بین‌الملل، ترجمه حامد رضیعی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۹۱.
۱۱. نقیب‌زاده، احمد: تاریخ دیپلماسی و روابط بین‌الملل از پیمان وستفالی تا امروز، تهران: قومس، ۱۳۸۸.

تاریخ و رسانه‌ها

عنوان درسی به فارسی: تاریخ و رسانه‌ها	تعداد واحد: ۲ ۱ واحد نظری ۱ واحد نظری-عملی	نوع واحد	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
	تعداد ساعت: ۴۸		عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History and Media				چهرانی
	پایه			
			نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
			تخصصی*	
			عملی*	
			نظری	
			اختیاری	
			عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □				
سفر علمی ■ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■				
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخ آگاه به مسائل رسانه و ارتباطات				

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم اصلی در حوزه رسانه‌های دیداری، نوشتاری، شنیداری و فضای مجازی؛ آشنایی با کار در رسانه‌های دیداری، نوشتاری، شنیداری و فضای مجازی.

اهداف رفتاری و کاربردی:

- آشنایی با ضرورت‌های کارورزی و پژوهش در رسانه‌های دیداری، نوشتاری و شنیداری؛
- کسب مهارت کارورزی و پژوهش در رسانه‌های دیداری، نوشتاری و شنیداری؛
- توانایی شناخت منابع مربوط به رسانه‌های دیداری، نوشتاری و شنیداری؛
- شناخت انواع نرم‌افزارهای تاریخی در فضای مجازی و رسانه‌ای؛
- آشنایی ویژه با پژوهش‌های تاریخی در روزنامه‌ها، صدا و سیما، سایت‌ها و پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی مجازی.

سرفصل درس:

- تعریف مفاهیم حوزه رسانه؛
- معرفی و سیر تحول رسانه‌های دیداری، نوشتاری و شنیداری در جهان؛
- معرفی و سیر تحول رسانه‌های دیداری، نوشتاری و شنیداری ایران؛
- توضیح و تبیین ضرورت‌های کاربرد رسانه‌ها در پژوهش‌ها و مطالعات تاریخی؛
- کاربرد مطالب تحقیقی تاریخی در رسانه‌های دیداری، نوشتاری و شنیداری؛
- چگونگی استفاده از ظرفیت‌های رسانه برای توسعه دانش تاریخ عامه؛

- چگونگی استفاده از ظرفیت رسانه برای تحقیقات تاریخی؛
- آشنایی با نرم‌افزارهای تخصصی تدوین دیداری و شنیداری.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
			آزمون‌های نوشتاری			
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آسا بریجز، پتر بورگ؛ ۱۳۹۳؛ تاریخ اجتماعی رسانه؛ ترجمه علی اکبر حسینی‌پور سریزدی؛ تهران: طرح آینده.
۲. احمدی، بابک؛ ۱۳۷۵؛ از نشانه‌های تصویری تا متن؛ تهران: مرکز.
۳. برومند، صفورا؛ ۱۳۸۶؛ تاریخ نگاری به شیوه رادیو بی بی سی؛ تهران: دفتر پژوهش‌های رادیو.
۴. خجسته، حسن؛ ۱۳۸۵؛ مطالعات جامعه‌شناختی درباره رادیو؛ تهران: دفتر پژوهش‌های رادیو.
۵. دانسی، مارسل؛ ۱۳۸۶؛ نشانه‌شناسی رسانه‌ها؛ مترجمان گودرز میرانی، بهزاد دوران؛ تهران، چاپار: آنیسه‌نما.
۶. فرقاتی، محمدمهدی؛ ۱۳۹۱؛ درآمدی بر ارتباطات سنتی در ایران؛ تهران: دفتر مطالعات و برنامه ریزی رسانه‌ها.
۷. کوین، ویلیامز؛ ۱۳۸۶؛ درک تئوری رسانه؛ ترجمه رحیم قاسمیان؛ تهران: ساقی.
۸. محسنیان راد، مهدی؛ ۱۳۸۴؛ ایران در چهار کهکشان ارتباطی: سیر تحول تاریخ ارتباطات در ایران از آغاز تا امروز. سه جلد. تهران: انتشارات سروش.
۹. مختاری‌اصفهانی، رضا؛ ۱۳۸۸؛ رادیو، فرهنگ، سیاست در ایران؛ تهران: دفتر پژوهش‌های رادیو.
۱۰. مینوتی، رولاند؛ ۱۳۸۱؛ اینترنت و حرفه تاریخ نگاری؛ ترجمه حسن فرشتیان؛ قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه.
۱۱. همراز، ویدا؛ ۱۳۸۵؛ تاریخ در رسانه؛ تهران: دفتر پژوهش‌های رادیو.

تاریخ اندیشه معاصر غرب

عنوان درسی به فارسی: تاریخ اندیشه معاصر غرب	تعداد واحد: ۲	نظری عملی	جبرانی	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲
	عنوان درسی به انگلیسی: History of Western Modern Thoughts				
دروس پیش‌نیاز: ندارد		تعداد ساعت: ۳۲	نظری عملی		
	دروس هم‌نیاز: ندارد				
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی ☐					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی آشنا با فلسفه غرب، تاریخ جهان با رویکرد بین رشته ای با مطالعات سیاسی.					

اهداف کلی درس: مطالعه و تحقیق در افکار و عقاید سیاسی در تاریخ جوامع غربی؛

بررسی انتقادی و تجزیه و تحلیل مکاتب سیاسی مطرح غرب.

اهداف رفتاری و کاربردی:

- آشنایی با مشخصات مکاتب مطرح سیاسی در سده ۱۹
- تشریح نظریه‌های نظریه پردازان اصلی هر مکتب
- تشریح نقدهای مطرح درباره هر یک از مکاتب سیاسی مهم غرب
- ارزیابی جایگاه برخی از مکاتب مطرح در جهان امروز

سرفصل درس:

- اومانیسم؛ بنیاد و بستر شکل گیری اندیشه های سیاسی مدرن
- تفکر سیاسی در قرون ۱۹ و ۲۰

- لیبرالیسم
- سوسیالیسم
- مارکسیسم
- کمونیسم
- نازیسم

- فاشیسم
- کنسرواتیسم (محافظه کاری)
- نئو کنسرواتیسم (نو محافظه کاری)
- اگزستانسیالیسم،
- هانتینگتون و نظریه جنگ تمدن‌ها
- فوکویاما و اندیشه پایان تاریخ
- مکاتب و جریان‌های فکری در حوزه علوم انسانی و اجتماعی مانند حلقه وین، مکتب فرانکفورت؛ رئالیسم انتقادی و غیره.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آریلاستر، آنتونی؛ ۱۳۶۷؛ ظهور و سقوط لیبرالیسم غرب؛ ترجمه عباس مخبر؛ تهران: نشر مرکز.
۲. آرون، ریمون؛ ۱۳۹۰؛ مراحل سیاسی سیر اندیشه در جامعه شناسی؛ باقر پرهام، انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ دهم.
۳. برایان، فی؛ ۱۳۸۶؛ فلسفه امروزین علوم اجتماعی؛ نگرش چند فرهنگی، ترجمه خشایار دیهیمی؛ تهران: طرح نو.
۴. بومر، لوفان؛ ۱۳۸۲؛ جریان‌های بزرگ در تاریخ اندیشه غرب؛ ترجمه حسین بشیریه؛ تهران: مرکز بازشناسی اسلامی و ایران.
۵. پوپر، کارل ریموند؛ ۱۳۶۴؛ جامعه باز و دشمنان آن؛ ترجمه عزت‌الله فولادوند؛ تهران: خوارزمی.
۶. پولادی، کمال؛ ۱۳۹۳؛ تاریخ اندیشه‌های سیاسی در غرب: قرن بیستم؛ تهران: نشر مرکز.
۷. صالحی، ملک یحیی؛ ۱۳۹۰؛ اندیشه‌های سیاسی غرب در قرن بیستم؛ تهران، نشر قومس، چاپ پنجم.
۸. طاهری، ابوالقاسم؛ ۱۳۷۹؛ تاریخ اندیشه‌های سیاسی در غرب؛ تهران: قومس.
۹. عزیزی، محسن؛ ۱۳۸۴؛ تاریخ عقاید سیاسی؛ تهران: دانشگاه تهران.
۱۰. موسکا، گانتانو و گاستون بوتو؛ ۱۳۶۳؛ تاریخ عقاید و مکتب‌های سیاسی از عهد باستان تا امروز؛ تهران، مروارید.

تاریخ اندیشه‌های سیاسی در تمدن اسلامی

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: تاریخ اندیشه‌های سیاسی در تمدن اسلامی	
	عملی			تعداد ساعت: ۳۲		
	نظری	پایه				
	عملی			تخصصی*		عنوان درسی به انگلیسی: History of Political Thoughts in Islamic Civilization
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری*	اختیاری				
	عملی					
	نظری					
	عملی					
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □						
سفر علمی □ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی؛ مطالعات تاریخ اندیشه سیاسی..						

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با ابعاد، ویژگی‌ها و سیر تحول اندیشه‌های سیاسی در جهان اسلام.

اهداف رفتاری و کاربردی:

- تشریح مفاهیم اصلی حوزه تاریخ تفکر و پیدایی نظریه‌ها در حوزه اندیشه سیاسی
- توانایی بیان بنیادهای اندیشه‌ای سیاسی شیعه و اهل سنت و تفاوت‌های آنها
- تشریح بنیادهای فکری جریان‌های سیاسی صدر اسلام
- تشریح اجمالی آراء سیاسی متفکران معاصر و متاخر

سرفصل درس:

- مفاهیم و مسائل اصلی اندیشه سیاسی اسلام و تفاوت آن با فلسفه سیاسی، ایدئولوژی سیاسی، تفکر سیاسی
- معرفی منابع و پژوهش‌های مربوطه
- شکل‌گیری آراء سیاسی در تمدن اسلامی
- تاثیر قرآن در رویکردهای سیاسی و بالندگی آنها
- نقش رسول خدا (ص) و امامان شیعه (ع)
- تطوّر اندیشه‌های سیاسی در گستره تمدن اسلامی با تأکید بر:
 - اندیشه‌های سیاسی اهل سنت با تأکید بر شکل‌گیری نظام خلافت
 - اندیشه‌های سیاسی خوارج و مرجئه، قدریه، معتزله

○ اندیشه‌های سیاسی شیعیان (امامیه، زیدیه، اسماعیلیه)

- سیاست‌نامه نویسی و شریعت نامه نویسی و رابطه آن با اندیشه سیاسی
- معرفی اندیشمندان با رهیافت فلسفه سیاسی اهل سنت
- معرفی اندیشمندان با رهیافت فلسفه سیاسی شیعه
- معرفی اندیشمندان شیعی، فقها و جریان های فکری
- اندیشه سیاسی مسلمانان در برخورد با دنیای جدید و ظهور جریان اندیشگی مدرن
- اندیشه سیاسی علمای شیعه در دوران معاصر
- اندیشه سیاسی انعکاس یافته در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بلک، آنتونی؛ تاریخ اندیشه سیاسی اسلام از عصر پیامبر تا امروز؛ ترجمه محمد حسین وقار، تهران: اطلاعات، ۱۳۸۶.
۲. تقوی، سید محمد علی؛ مبانی آیین و اندیشه سیاسی در اسلام؛ تهران: سمت، ۱۳۹۲.
۳. حقیقت، صادق؛ مبانی اندیشه سیاسی در اسلام؛ تهران: سمت؛ ۱۳۸۹.
۴. حلبی، علی اصغر؛ تاریخ اندیشه‌های سیاسی در ایران و جهان اسلام؛ تهران: انتشارات بهبهانی؛ ۱۳۷۰.
۵. رجائی، فرهنگ؛ ۱۳۷۶؛ معرکه جهان‌بینی‌ها در خردورزی سیاسی و هویت ما ایرانیان؛ تهران، احیاء کتاب.
۶. عنایت، حمید؛ اندیشه سیاسی در اسلام معاصر؛ بهاء‌الدین خرمشاهی، خوارزمی، ۱۳۷۲.
۷. فیرحی، داود؛ قدرت، دانش و مشروعیت در اسلام؛ تهران، نشر نی، چاپ یازدهم، ۱۳۹۱.
۸. قادری، حاتم، اندیشه های سیاسی در اسلام و ایران، تهران، سمت، چاپ سیزدهم، ۱۳۹۲.
۹. کرون، پاتریشیا؛ تاریخ اندیشه سیاسی در اسلام؛ ترجمه جعفر مسعودی، تهران: سخن، ۱۳۸۹.
۱۰. ولوی، علیمحمد؛ دیانت و سیاست در قرون نخستین اسلامی؛ تهران: دانشگاه الزهراء؛ ۱۳۸۰.

تاریخ معاصر ایران با تأکید بر وضعیت علمی - اقتصادی

عنوان درسی به فارسی: تاریخ معاصر ایران با تأکید بر وضعیت علمی - اقتصادی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
				نظری	
			تخصصی*	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: Reading and Contemporary History of Iran: with an Emphasis on Academic and Economic Condition	تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	تخصصی*	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
			اختیاری	عملی	
				نظری	
			عملی	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □					
سفر علمی ■ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ ایران، گرایش تاریخ معاصر.					

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با ویژگی‌ها و سیر تحول وضعیت علمی - اقتصادی ایران معاصر

اهداف رفتاری و کاربردی درس:

- توضیح ابعاد و ویژگی‌های وضعیت اقتصادی ایران معاصر
- تشریح تفاوت رویکردهای توسعه باور و رویکردهای پیشرفت باور
- تشریح نقش و سهم عوامل درونی و بیرونی در شکل‌گیری وضعیت کنونی علمی و اقتصادی ایران معاصر
- تشریح جایگاه علمی اقتصادی ایران معاصر

سرفصل درس:

- استعمار اروپایی و ایران
- شرح «رویکرد توسعه باور» و «رویکرد پیشرفت باور» در تحلیل تاریخ اقتصادی ایران
- وضعیت علمی و اقتصادی ایران در آغاز دوره قاجار
- الگوهای پیشرفت علمی از دارالفنون تا دانشگاه تهران
- نظریه‌های متفکران عصر قاجار و مشروطه در باره علل عقب ماندگی ایران
- مدرنیته و اندیشه ترقی
- علم گرایی
- گفتمان دولتی اصلاحات در ایران
- گفتمان اصلاح و تغییر خط

- گفتمان های سیاسی عدالت خواهانه
- مشروطیت و گفتمان قانون خواهانه
- گفتمان اصلاح نظامی
- گفتمان اصلاح اقتصادی با دانش مستشاری
- گفتمان نوسازی در دوره رضاشاه
- تربیت و آموزش زنان
- گفتمان های نواندیشی دینی و دگراندیشی دینی
- گفتمان های فکری و ایدئولوژیک پس از مشروطه: گفتمان سوسیالیستی، گفتمان لیبرالیستی ، گفتمان اسلامی
- بررسی و نقد برنامه های توسعه در دوره پهلوی دوم
- اصلاحات ارضی و پی آمدهای آن برای اقتصاد ایران
- بررسی نظریه هایی همچون « استبداد شرقی » ، « بی آبی » و «جامعه کوتاه مدت» و نقد آنها
- اقتصاد نفتی و عوارض آن
- آمایش سرزمینی؛ ظرفیت ها و فرصت های اقتصادی پیش رو.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آبراهامیان، یرواند؛ ۱۳۸۹؛ تاریخ ایران مدرن؛ ترجمه ابراهیم فتاحی، تهران: نشر نی.
۲. خسروی، خسرو، جامعه دهقانی در ایران، تهران، پیام، ۱۳۵۷ش.
۳. داوری اردکانی، رضا؛ علوم انسانی و برنامه ریزی توسعه؛ تهران: فردایی دیگر ۱۳۸۹.
۴. رحمانیان، داریوش؛ ۱۳۸۲؛ تاریخ علت شناسی انحطاط و عقب ماندگی ایرانیان و مسلمین (از آغاز دوره قاجار تا پایان دوره پهلوی)؛ تبریز: دانشگاه تبریز: موسسه تحقیقاتی علوم اسلامی- انسانی.
۵. سیف، احمد؛ استبداد، مسئله مالکیت و انباشت سرمایه در ایران؛ تهران: نشر رسانش، ۱۳۸۰.
۶. سوداگر، محمدرضا؛ ۱۳۵۷؛ رشد روابط سرمایه داری در ایران (مرحله انتقالی ۱۳۰۴-۱۳۴۰)؛ تهران، پازند.
۷. شادمان، سید فخرالدین؛ تسخیر تمدن فرنگی؛ تهران: چاپخانه مجلس، ۱۳۲۶.
۸. علمداری، کاظم؛ ۱۳۸۴؛ چرا ایران عقب ماند و غرب پیشرفت؟؛ تهران، نشر توسعه.
۹. کاتوزیان، محمدعلی، جامعه کوتاه مدت، ترجمه عبدالله کوثری، تهران، نی، ۱۳۹۰ش.
۱۰. کاتوزیان، محمدعلی؛ ۱۳۸۰؛ جامعه و دولت در ایران: انقراض قاجار و استقرار پهلوی؛ ترجمه: حسن افشار؛ تهران: نشر مرکز
۱۱. وطنخواه، مصطفی؛ ۱۳۷۹؛ موانع تاریخی توسعه نیافتگی در ایران؛ تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات.

قرائت و درک متون تاریخی به زبان فارسی

ویژه رشته تاریخ جهان

عنوان درسی به فارسی: قرائت و درک متون تاریخی به زبان فارسی ویژه رشته تاریخ جهان	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به انگلیسی: Reading and Comprehension of Historical Texts in Farsi for the History of World
	دروس پیش نیاز: ندارد			
عنوان درسی به انگلیسی: Reading and Comprehension of Historical Texts in Farsi for the History of World	دروس هم نیاز: ندارد	نظری عملی	تخصصی*	اختیاری
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■■■ سمینار ■■■ کارگاه ■■■ جلسه نقد □				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■■■ ندارد □				
سفر علمی □ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■■■ نمایش فیلم های آموزشی ■■■				
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی به ویژه رشته تاریخ جهان با رویکرد مطالعات ادبی و زبان شناختی.				

اهداف کلی درس: رشد و تقویت توانایی دانشجویان در خواندن روان و دریافت صحیح متون تاریخی به زبان فارسی

اهداف رفتاری و کاربردی:

- آشنایی و توصیف مهمترین متون تاریخی مشهور به زبان فارسی
- آشنایی با انواع تعابیر و اصطلاحات تاریخی متون فارسی
- آشنایی با نحوه استفاده از فرهنگ ها و قاموس ها فارسی
- کسب مهارت نسبی در قرائت و فهم محتوای اصلی ترین متون تاریخنگاری فارسی

سرفصل درس:

- قرائت متن های متعدد از متون تاریخی به زبان فارسی با تاکید بر آشنایی با تحولات تاریخ ایران، از جمله: شاهنامه فردوسی، تاریخ بیهقی، تاریخ گردیزی، تاریخ یمنی، جهانگشای جوینی، جامع التواریخ (بخش های تاریخ جهان: تاریخ فرنگ، چین و ...)، تجارب السلف، زبدة التواریخ، تاریخ و صاف، تاریخ گزیده، ظفرنامه شامی، خاطرات اعتماد السلطنه، تاریخ مشروطه کسروی، تاریخ بیداری ایرانیان، حیات یحیی، سفرنامه ها، سفرنامه مکه مهدیقلی هدایت.

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بلعمی، ابوعلی؛ ۱۳۸۹؛ تاریخ بلعمی؛ تهران: فردوس.
۲. بیهقی، ابوالفضل؛ ۱۳۵۰؛ تاریخ بیهقی؛ مشهد: دانشگاه فردوسی.
۳. حاکمی، اسماعیل؛ ۱۳۸۴؛ متون تاریخی؛ تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۴. دنبلی، عبدالرزاق؛ ۱۳۵۱؛ مآثر سلطانیه؛ تهران: ابن سینا.
۵. رشیدالدین فضل‌الله؛ ۱۳۷۸؛ جامع‌التواریخ: تاریخ اسماعیلیان؛ تصحیح و تحشیه محمد روشن؛ تهران، میراث مکتوب
۶. رشیدالدین فضل‌الله؛ ۱۳۸۴؛ جامع‌التواریخ: تاریخ افرنج، پایان و قیصره؛ تصحیح و تحشیه محمد روشن؛ تهران، میراث مکتوب
۷. رشیدالدین فضل‌الله؛ ۱۳۸۶؛ جامع‌التواریخ: تاریخ بنی‌اسرائیل؛ تصحیح و تحشیه محمد روشن؛ تهران، میراث مکتوب
۸. رشیدالدین فضل‌الله؛ ۱۳۸۴؛ جامع‌التواریخ: تاریخ هند و سند و کشمیر؛ تصحیح و تحشیه محمد روشن؛ تهران، میراث مکتوب
۹. روملو، حسن؛ ۱۳۸۴؛ احسن‌التواریخ؛ تهران: اساطیر.
۱۰. سپهری، محمد؛ ۱۳۸۴؛ متون تاریخی و جغرافیایی به فارسی؛ تهران: سمت.
۱۱. نوایی، عبدالحسین؛ ۱۳۷۶؛ متون تاریخی به زبان فارسی؛ تهران: سمت.
۱۲. هدایت، مهدیقلی؛ ۱۳۸۵؛ خاطرات و خطرات؛ تهران: زوار.

قرائت و درک متون تاریخی به زبان عربی

ویژه رشته تاریخ جهان

عنوان درسی به فارسی: قرائت و درک متون تاریخی به زبان عربی ویژه رشته تاریخ جهان	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به انگلیسی: Reading and Comprehension of Historical Texts in Arabic for the History of World			
	دروس پیش نیاز: ندارد				<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">نظری</td> <td rowspan="2">جبرانی</td> </tr> <tr> <td>عملی</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">نظری</td> <td rowspan="2">پایه</td> </tr> <tr> <td>عملی</td> </tr> </table>	نظری	جبرانی
نظری	جبرانی						
		عملی					
نظری	پایه						
		عملی					
عنوان درسی به انگلیسی: Reading and Comprehension of Historical Texts in Arabic for the History of World	دروس هم نیاز: ندارد	تخصصی*	اختیاری	<p>روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد ☐</p> <p>آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐</p> <p>سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒</p> <p>رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی، رشته تاریخ اسلام و رشته تاریخ تمدن با رویکرد زبان و ادبیات عرب، مطالعات متون تاریخی.</p>			
					<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">نظری*</td> <td rowspan="2">تخصصی*</td> </tr> <tr> <td>عملی</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">نظری</td> <td rowspan="2">اختیاری</td> </tr> <tr> <td>عملی</td> </tr> </table>	نظری*	تخصصی*
نظری*	تخصصی*						
		عملی					
نظری	اختیاری						
		عملی					

اهداف کلی درس: ایجاد مهارت در ترجمه و مهارت افزایی دانشجویان در بهره برداری از منابع عربی

اهداف رفتاری و کاربردی:

- آشنایی با متون و منابع عربی متقدم و متاخر
- قرائت صحیح و درک محتوای برخی متون برگزیده
- توانایی برگردان متون عربی از فنون ترجمه
- استفاده از قاموس و فرهنگ‌های لغات عربی

سرفصل درس:

- معرفی فرهنگ‌های لغت و متون منتخب تاریخی
- آشنایی با قلمروهای جغرافیایی و ادوار مختلف تاریخی زبان عربی
- تشریح شیوه آموزش و تدریس متون عربی
- آشنایی با کلیات شیوه و فنون ترجمه
- قرائت و تبیین نکات نگارشی و ادبی گزیده‌ای از منابع متقدم به ویژه منابع مرتبط با تاریخ جهان و از جمله جهان اسلام مانند: تاریخ طبری، تاریخ یعقوبی، مروج الذهب، فتوح البلدان بلاذری و مانند آن.

روشن ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. ابن خلکان، شمس الدین احمد بن محمد بن ابی بکر؛ وفيات الاعیان؛ تحقیق احسان عباس، قم : منشورات الرضی، ۱۳۶۴ش
۲. ابن خلدون، عبدالرحمن بن محمد؛ العبر و دیوان المبتدا و الخیر فی ایام العرب و العجم و البربر و من عاصرهم من ذوی السلطان الاکبر؛ بیروت: دارابن حزم ، ۱۴۲۴ق.
۳. ابن الندیم، محمد بن اسحاق؛ الفهرست؛ تحقیق رضا تجدد، تهران: اساطیر، الطبعة الاولى، ۱۳۸۱ش
۴. ابی عیبدالله بن عبدالعزیز البکری، المغرب فی ذکر إفريقية و المغرب، القاهرة: دارالکتاب الاسلامی
۵. حسن، ابراهیم حسن؛ ۱۹۸۱؛ تاریخ الدولة الفاطمیة فی المغرب، و مصر و سوریه و بلاد العرب؛ قاهره: مکتبه النهضة المصریه.
۶. شیخ، محمدعلی؛ ۱۳۵۷؛ النصوص التاریخیه؛ تهران: دانشگاه ملی ایران.
۷. زیدان، جرجی؛ تاریخ مصر الحدیث مع فذکله فی تاریخ مصر القدیمة؛ اهره : مکتبه مدبولی ، ق ۱۴۱۱ .
۸. علی طرخان، ابراهیم، النظم الاقطاعیه فی الشرق الاوسط فی العصور الوسطی، قاهره: دارالکتاب العربی للطباعة و النشر، ۱۹۸۶ م.
۹. کسای، سید نورالله؛ ۱۳۸۷؛ منتخب النصوص التاریخیه و الجغرافیه؛ تهران: سمت.
۱۰. مسعودی، علی بن حسین؛ ۱۳۷۰؛ مروج الذهب؛ تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
۱۱. مسکویه رازی، ابوعلی؛ تجارب الامم؛ حقه و قدم له ابوالقاسم امامی، تهران: سروش، ۱۳۶۶ش / ۱۹۸۷م

قرائت و درک متون تاریخی به انگلیسی

ویژه رشته تاریخ جهان

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: قرائت و درک متون تاریخی به انگلیسی ویژه رشته تاریخ جهان	
	عملی			تعداد ساعت: ۳۲		
	نظری	پایه				
	عملی					
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری*	تخصصی*			عنوان درسی به انگلیسی: Reading and Comprehension of Historical Texts in English for the History of World	
	عملی					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد □						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □						
سفر علمی □ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی، به ویژه تاریخ جهان با رویکرد زبان و ادبیات انگلیسی.						

هدف کلی درس: ایجاد توانایی در فهم منابع و متون و اسناد تاریخی به زبان انگلیسی به ویژه توانمندی در استفاده مستقیم از منابع تاریخی.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس، دانشجو باید بتواند:

- قرائت و ترجمه صحیح متون انگلیسی تاریخی
- آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات مهم مطالعات تاریخی
- آشنایی و استفاده درست از فرهنگ‌های لغات

سرفصل درس:

- آشنایی با کلیات فنون ترجمه
- قرائت و ترجمه متون منتخب تاریخی به زبان انگلیسی از مورخان اروپایی و آمریکایی.
- قرائت و ترجمه متونی از تاریخ کمبریج و ترجمه آنها به فارسی
- انتخاب اسناد و معاهدات سیاسی وزارت امور خارجه انگلستان، ایالات متحده آمریکا، و سایر کشورهای انگلیسی زبان و ترجمه آنها به فارسی
- انتخاب اسناد و معاهدات سیاسی وزارت امور خارجه ایران و ترجمه آنها به زبان انگلیسی

- قرائت و ترجمه مقالات و یا مدخل های دانش نامه ای مربوط به وقایع مهم تاریخ جهان به زبان انگلیسی.

روش ارزشیابی						
گزارش بازدید علمی	ارائه سمینار	تحقیق پایانی	آزمون نهایی		میان ترم	ارزیابی مستمر
	✓	✓	✓	آزمون های نوشتاری	✓	✓
				عملکردی		

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

1. صفوی، سیدمحمد؛ ۱۳۸۶؛ انگلیسی برای دانشجویان رشته تاریخ؛ تهران: سمت.
2. Encyclopedia Iranica;
3. The Cambridge history of Iran, 7 vol. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Embree, Ainslie Thomas; Encyclopedia of Asia history; Prepared under the auspices of the Asia Society; editor in chief Ainscie T. Embree; NewyorkScribnerLondon: Collier Macmillan, 1988.
5. Oxford junior encyclopedia, general editors Laura E. Salt and Robert Sinclair; illustrations editor Helen Mary Petter, London: Oxford university press, 1957.
6. Britannica student encyclopedia, Chicago : Encyclopaedia Britannica. 2007.

کلیات تاریخ و تمدن ایران باستان

عنوان درسی به فارسی: کلیات تاریخ و تمدن ایران باستان	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	نظری	جبرانی	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			عملی		
			نظری	پایه	
			عملی		
عنوان درسی به انگلیسی: An Introduction to History and Civilization of Ancient Iran			نظری*	تخصصی*	دروس هم‌نیاز: ندارد
			عملی		
			نظری	اختیاری	
			عملی		
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ ایران باستان					

هدف کلی درس: آشنایی با ویژگی‌ها، مراحل و دستاوردهای تمدنی ایران باستان، آسیب‌شناسی تمدنی در ایران باستان.

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

- درباره مهاجرت آریایی‌ها اطلاعات ارائه دهد.
- بنیادهای تمدنی در عصر ایلام- مادها- هخامنشیان- اشکانیان- ساسانیان را توضیح دهد.
- روابط تمدنی و فرهنگی ایران با همسایگان را توضیح دهد.
- موقعیت و جایگاه تاریخ ایران باستان در تحولات تاریخی ایران و جهان را بشناسد.

سرفصل درس:

- عوامل و زمینه‌های تمدن‌ساز در تاریخ ایران باستان
- مهاجرت آریایی‌ها به ایران، تغییر سیرزندگی از کوچ‌نشینی به یکجانشینی
- مبانی تمدنی و فرهنگی در عصر ماد: نظام قبایلی، نظام سیاسی، دین، طبقات اجتماعی، اقتصاد، زندگی اجتماعی (آرایش و پوشش مردم، آداب و رسوم ماد)، خط و زبان، هنر و صنعت، معماری، سفالگری، سنگ‌نوشته، آموزش.
- مبانی تمدنی و فرهنگی در عصر هخامنشیان: ساختار سیاسی و اداری، نظام حکومت‌داری و آیین‌های درباری، وضعیت نظامی، وضعیت اقتصادی، طبقات اجتماعی، فرهنگ و مبانی آن (خط و زبان، عقاید دینی، موسیقی، پوشش، علوم و فنون، ادبیات، آداب و رسوم، معماری و شهرسازی)، تأثیرپذیری تمدن هخامنشی از دیگران.

- مبانی تمدنی و فرهنگی در دوره سلوکیان: میراث اسکندر، عناصر هلنی در سرزمین ایرانی، شیوه حکومت‌داری، فرهنگ در عصر سلوکیان: (خط و زبان، عقاید دینی، هنر، موسیقی، پوشش، علوم و فنون، ادبیات، آداب و رسوم، گاه‌شماری، معماری و شهرسازی)، ارتباط فرهنگی یونانیان با ایران در این دوره.

- دوره اشکانیان:

- مبانی تمدنی و فرهنگی در دوره اشکانیان: خاستگاه تمدنی اشکانیان، پیشرفت ایران‌گرایی، جایگزینی زبان پهلوی به جای زبان یونانی، گردآوری و نشر اوستا، روابط تمدنی و فرهنگی ایران با همسایگان ارمنستان

- نظام اداری و سیاسی اشکانیان: تقسیمات کشوری اشکانیان، شیوه حکومت‌داری، آیین‌های درباری، خاندان‌های مهم و نقش سیاسی-اجتماعی آنان دوره اشکانی، وضعیت نظامی

- فرهنگ در عهد اشکانیان: (خط و زبان، عقاید دینی، هنر، موسیقی، پوشش، علوم و فنون، ادبیات، آداب و رسوم، گاه‌شماری، معماری و شهرسازی)

- جایگاه اشکانیان در فرهنگ و تمدن ایران باستان

دوره ساسانیان:

- خاندان ساسانی و دستیابی به قدرت؛ دین و سیاست در عهد ساسانی

- وضعیت اجتماعی و ساختار آن، وضعیت اقتصادی، وضعیت نظامی و سپاه در عصر ساسانی

- پایتخت‌های سیاسی ساسانی؛ استحکامات مرزی؛ استحکامات و راه‌های دریایی عصر ساسانی

- ساختار سیاسی و اداری حکومت ساسانی: عوامل مؤثر در قدرت و اقتدار ساسانیان، رسوم و آیین‌های درباری

- جریان‌های فکری مخالف و معاند ساسانیان، اندیشه‌ها و آیین‌های دینی در عصر ساسانیان

- فرهنگ و تمدن ساسانیان: (خط و زبان، عقاید دینی، هنر، موسیقی، پوشش، علوم و فنون، ادبیات، آداب و رسوم، گاه‌شماری، معماری و شهرسازی)

- عوامل فرهنگی و تمدنی مؤثر در ضعف و سقوط ساسانیان؛ تأثیر هنر هخامنشی و رومی هنر بر ساسانی

- بررسی سیر تحول تمدن و فرهنگ ایرانی در دوره باستان: تحولات سیاسی-اداری، تحولات اجتماعی، تحولات اقتصادی، تحولات علمی و فرهنگی

- اسلام و ایرانیان، نخستین ارتباط‌های مسلمانان با ایرانیان، فتوحات عرب‌ها در ایران، فرایند گسترش اسلام در میان طبقات اجتماعی ایران؛ بررسی تأثیرات برجای مانده ساسانیان در ایران پس از ورود اسلام

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بریان، پیر: امپراتوری هخامنشی؛ ترجمه ناهید فروغان؛ تهران: نشر و پژوهش فرزاد روز، ۱۳۸۷.
۲. بیانی، شیرین: تاریخ ایران باستان از ورود آریایی‌ها به ایران تا پایان هخامنشیان، تهران: سمت، ۱۳۸۱.
۳. تاریخ ایران کمبریج، ج ۳ (دو مجلد)؛ ترجمه حسن انوشه؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۸.
۴. دریایی، تورج؛ شاهنشاهی ساسانی؛ ترجمه: مرتضی ثاقب فر؛ تهران: ققنوس، ۱۳۸۲.
۵. زرین کوب، عبدالحسین، تاریخ مردم ایران (جلد اول)؛ تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۰.
۶. فرای، ریچارد: میراث باستانی ایران، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۰.
۷. کریستین‌سن، آرتور: ایران در زمان ساسانیان، ترجمه رشیدیاسمی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۷.
۸. کناو، ولفگانگ، آرمان شهریاری ایران باستان از کسفن تا فردوسی از روی آثار نویسندگان یونان و روم و ایران، همکاری و ترجمه: سیف‌الدین نجم‌آبادی، تهران، وزارت فرهنگ و هنر، اداره کل نگارش، ۱۳۵۵.
۹. گیرشمن، رومن: ایران از آغاز تا اسلام، ترجمه محمدمعین، تهران: علمی و فرهنگی، ۱۳۷۳.
۱۰. ولسکی، یوزف، شاهنشاهی اشکانی، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران، ققنوس، ۱۳۸۴.
۱۱. هیتس، والتر، شهریاری ایلام، ترجمه پرویز رجبی. تهران، نشر ماهی، ۱۳۸۹.

کلیات تاریخ و تمدن ایران اسلامی

عنوان درسی به فارسی: کلیات تاریخ و تمدن ایران اسلامی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	نظری	جبرانی	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به انگلیسی: An Introduction to Islamic History and Civilization
			عملی			
			نظری	پایه		
			عملی			
عنوان درسی به انگلیسی: An Introduction to Islamic History and Civilization	تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	نظری*	تخصصی*	عنوان درسی به فارسی: کلیات تاریخ و تمدن ایران اسلامی	
			عملی			
			نظری	اختیاری		
			عملی			
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی						

هدف کلی درس: آشنایی با تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران در دوران اسلامی در فلات ایران

هدف رفتاری درس

در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

- نقش ایران را در تمدن اسلامی بشناسد.
- با میراث تمدن ایران اسلامی آشنا شود.
- با نظام اداری و ولایات ایران اسلامی آشنا شود.
- جایگاه علم و دانش در ایران اسلامی را بدانند.

سرفصل درس:

- نقش ایران در تمدن اسلامی، علوم و فنون
- جایگاه علم و دانش در اسلام و ایران؛ طبقات علوم و معارف اسلامی
- آشنایی با میراث تمدن ایران اسلامی در عرصه آموزش
- قطب‌های علمی و مدارس در ایران دوره میانه
- آشنایی با تمدن ایران اسلامی در عرصه شهر و شهرسازی
- میراث حکومت‌گران ایران اسلامی در فرآیند اداری کشور
- آشنایی با نظام اداری ایالات و ولایات در تمدن ایران اسلامی

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. اقبال آشتیانی، عباس: کلیات تاریخ تمدن جدید، تهران، بی‌نا، ۱۳۵۲.
۲. باسورث، کلیفورد آدموند، تاریخ ایران: از آمدن سلجوقیان تا فروپاشی دولت ایلخانان، حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۶ ش.
۳. تاریخ ایران، دوره صفویان، پژوهش در: دانشگاه کمبریج، ترجمه: یعقوب آژند، تهران، نشر جامی، ۱۳۸۰ ش.
۴. جعفریان، رسول؛ تاریخ ایران اسلامی؛ تهران، موسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، ۱۳۸۳، ۴ جلد.
۵. سامی، علی: نقش ایران در فرهنگ اسلامی، شیراز، انتشارات نوید شیراز، ۱۳۶۵.
۶. زرین کوب، عبدالحسین، تاریخ مردم ایران (جلد دوم)؛ تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۰.
۷. فرای، ریچارد: عصر زرین فرهنگ ایران، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران، سروش، ۱۳۵۸.
۸. لمبتون، آن، سیری در تاریخ ایران بعد از اسلام، ترجمه: یعقوب آژند، تهران: امیر کبیر، ۱۳۶۳
۹. محیط طباطبایی، محمد: تطور حکومت در ایران بعد از اسلام، تهران، بعثت، ۱۳۶۷.
۱۰. نیرنوری، عبدالحمید: سهم ارزشمند ایران در فرهنگ جهان، تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۵
۱۱. هوار، کلمان، ایران و تمدن ایرانی، ترجمه: حسن انوشه، تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۳

تاریخ تمدن‌های باستانی آسیای غربی

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: تاریخ تمدن‌های باستانی آسیای غربی	
	عملی			تعداد ساعت: ۳۲		
	نظری	پایه				
	عملی					
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری*	تخصصی*			عنوان درسی به انگلیسی: History of Ancient Civilization of Western Asia	
	عملی					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □						
سفر علمی ■ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■						
رشته تخصصی استاد ارانه دهنده درس: تاریخ تمدن با تاکید بر تمدن های عصر جهان باستان						

هدف کلی درس: شناخت تمدن‌های باستانی آسیای غربی و آشنایی با انتقال میراث علمی و ادبی و هنری ملل شرق قدیم به یونان و روم و تکمیل آن به وسیله این ملت‌ها.

هدف رفتاری درس :

در پایان این درس دانشجو باید بتواند :

- تمدن های موجود در فلات ایران و سرزمین میان رودان را معرفی کند.
- تمدن ایران قدیم را تجزیه و تحلیل نماید.
- چگونگی انتقال یافته های تمدنی از شرق به یونان و سپس اروپا توضیح دهد.

سر فصل درس:

- ایجاد و پخش تمدن در جهان
- مراکز تمدنی کهن فلات ایران پیش از آریایی ها
- علل پیدایش تمدن در بین النهرین، تمدن سومر
- پیدایش نژاد سامی - تشکیل سلطنت سومر و آکد - حمورابی و قوانین مدون وی - تشکیل امپراتوری آشور - روی کارآمدن کلدانی‌ها - خصوصیات تمدن کلدانیان و آسوریان - تمدن مصر
- امپراتوری آشور - آغاز امپراتوری آشور - تمدن آشور
- تمدن هیتی

- هوری و میتانی، کاسی‌ها، کنعان، فلسطین فنیقیه و سوریه
- امپراتوری بابل جدید، تمدن در دوره امپراتوری بابل جدید
- پیدایش نژاد آریایی (هند و اروپایی)، منشاء نژاد آریایی، فرضیه های مختلف درباره پیدایش نژاد هند و اروپایی، تمدن اقوام هند و اروپایی
- تمدن ایران، جایگاه ایران در تحولات سیاسی جهان باستان، مهاجرت آریایی ها به ایران
- آئین زرتشتی، اهمیت یکتا پرستی در ایران

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آربری، آرتور: میراث ایران، ترجمه احمد بیرشک و دیگران، تمدن، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۳۶
۲. بارتولد، و: جغرافیای تاریخ ایران، ترجمه حمزه سردادور، تهران، ۱۳۷۲
۳. بهزادی، رقیه: قوم‌های کهن در قفقاز، ماورای قفقاز، بین‌النهرین و هلال حاصلخیز، تهران، نشر علمی، ۱۳۹۱.
۴. رو، ژرژ: تاریخ عراق قدیم، مترجم ابوالفضل علیزاده طباطبایی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۰.
۵. کریم، ساموئل: الواح سومری، ترجمه داود رسائی، تهران، ۱۳۴۰
۶. گرنی، الیور: هیتی‌ها، ترجمه رقیه بهزادی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۸
۷. گلین، دانیل: تمدن‌های اولیه و باستان‌شناسی خاستگاه آنها، ترجمه هایده معیری، تمدن، ۱۳۶۳
۸. مجید شیبانی، نظام‌الدین: تاریخ تمدن، تهران، امیر کبیر، ۱۳۴۷
۹. مجیدزاده، یوسف: تاریخ و تمدن بین‌النهرین، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۸، ۳ جلد.
۱۰. ملک شه میرزادی، صادق: ایران در پیش از تاریخ "باستان‌شناسی ایران از آغاز تا سپیده دم شهرنشینی، تهران: سازمان میراث فرهنگی کشور (پژوهشگاه)، ۱۳۷۸.

تاریخ یونان باستان

عنوان درسی به فارسی: تاریخ یونان باستان	تعداد واحد: ۲	نظری عملی	جبرانی	دروس پیش‌نیاز: ندارد		
					تعداد ساعت: ۳۳	نظری عملی
عنوان درسی به انگلیسی: History of Ancient Greece	دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری* عملی	تخصصی*			
				نظری عملی	اختیاری	
		روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد ☒				
		آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد				
سفر علمی ☒ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.						

هدف کلی درس: بررسی تاریخ و تمدن یونان باستان (به عنوان سازنده اصلی تمدن مغرب زمین)

آشنایی با مناسبات تمدن یونان با تمدن‌های هم‌عصر خویش و تأثیر آن بر ادوار بعدی

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

- منابع تاریخ‌نگاری یونان و مهمترین کتاب‌های موجود در این زمینه را بداند.
- مهمترین دولت شهرهای یونان را بشناسد.
- روابط یونان و ایران و مصر را توضیح دهد.
- تمدن یونان باستان را معرفی نماید.

سرفصل درس:

- تاریخ‌نگاری تاریخ یونان باستان، معرفی منابع
- اوضاع جغرافیایی، پلوپونز، یونان مرکزی، یونان شمالی، دریای اژه.
- تمدن‌های ماقبل هلنی، تمدن‌های کرت و مین (اژه‌ای)، مهاجرت اقوام، ایونی، دوری، آخه‌ای‌ها به یونان، تمدن آکنی، زبان، ادبیات، معتقدات و زندگی اجتماعی قبایل یونانی، عصر هومر، ایلپاد و ادویسه. مهاجرنشین‌های یونانی، مستعمرات یونانی از قرن هشتم تا ششم قبل از میلاد.
- پیدایش دولت شهرها، خصوصیات شهرهای یونانی.

- حکومت آتن، اوضاع سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی آتن، حکومت اسپارت، سایر دولت شهرهای مهم.
- تاریخ سیاسی یونان، جنگ‌های یونان و ایران، انگیزه‌های جنگ، نتایج جنگ، حکومت پریکلِس، آتن، مرکز فرهنگی یونان باستان، جنگ‌های پلوپونز، رشد مقدونیه، اقدامات فیلیپ، سلطه اسکندر، جهانگشایی اسکندر، جانشینان اسکندر.
- تمدن یونانی، خط و زبان، ادبیات، شعر و حماسه، افسانه‌ها، معابد، معماری، مجسمه‌سازی، فلسفه، علوم.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بهمنش، احمد: تاریخ یونان قدیم، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۵، ۲ جلد.
۲. تاریخ هرودت: ترجمه وحید مازندرانی، تهران، دانشگاه تهران.
۳. پولادی، کمال، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۳، جلد اول.
۴. دورانت، ویل: تاریخ تمدن، ترجمه گروه مترجمین، جلد دوم یونان، تهران، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۲.
۵. ژمیران، ف: فرهنگ اساطیر یونان، ترجمه ابوالقاسم اسماعیل‌پور، تهران، انتشارات فکر روز، ۱۳۷۵.
۶. کاسمینسکی: تاریخ جهان باستان، جلد دوم یونان، ترجمه صادق انصاری، علی‌الله همدانی، محمدباقر مؤمنی، تهران، نشر اندیشه، ۱۳۵۰.
۷. کیتسو، اچ. دی. اف: یونانیان، ترجمه سیامک عاقلی، تهران، نشر گفتار، ۱۳۷۰.
۸. لوکاس، هنری: تاریخ تمدن، ۲ جلد، ترجمه عبدالحسین آذرنگ، تهران، موسسه کیهان، ۱۳۶۶.
۹. ماله، آلبر، ایزاک، ژول: تاریخ ملل شرق و یونان، ترجمه عبدالحسین هژیر، تهران، سمیر، ۱۳۸۳.
۱۰. ناردو، دان، یونان باستان، ترجمه: مهدی حقیقت خواه، تهران، ققنوس، ۱۳۸۴.

تاریخ روم باستان

عنوان درسی به فارسی: تاریخ روم باستان	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Ancient Rome	تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	تخصصی*	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
				عملی	
			اختیاری	نظری	
				عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد ☒					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐					
سفر علمی ☒ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.					

هدف کلی درس: بررسی تاریخ و تمدن روم باستان و تعاملات آن با قدرت های زمان و تاثیر این امپراتوری بر اروپای امروزی.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

- منابع تاریخ‌نگاری روم و مهمترین کتاب های موجود در این زمینه را بداند.
- ایتالیای باستان را بشناسد.
- ظهور مسیحیت را توضیح دهد.
- ویژگی‌های تمدن روم را بشناسد.

سرفصل درس:

- منابع و تاریخ‌نگاری تاریخ روم
- ایتالیای باستان، شبه جزیره آپنین، ویژگی‌های جغرافیایی آن، تمدن‌های اولیه (ماقبل تاریخ) ایتالیا، ساکنان ایتالیای قدیم، اتروسک‌ها و اقوام دیگر تمدن اتروسکی، پیدایش رم و رومی‌ها، پادشاهی رم، معتقدات و فرهنگ رومیان.
- جدال با کارتاژ، روم در آغاز قرن سوم پیش از میلاد، کارتاژ، نخستین جنگ پونیک، کارتاژ و روم پس از نخستین جنگ پونیک، دومین جنگ پونیک، تصرف بالکان و اسپانیا، اصلاحات داخلی و توسعه تشکیلات رم.

کلیات تاریخ و تمدن ایران باستان

عنوان درسی به فارسی: کلیات تاریخ و تمدن ایران باستان	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: An Introduction to History and Civilization of Ancient Iran	تعداد ساعت: ۳۲	تخصصی*	اختیاری	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
				عملی	
				نظری	
				عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ ایران باستان					

هدف کلی درس: آشنایی با ویژگی‌ها، مراحل و دستاوردهای تمدنی ایران باستان، آسیب‌شناسی تمدنی در ایران باستان.

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

- دربارهٔ مهاجرت آریایی‌ها اطلاعات ارائه دهد.
- بنیادهای تمدنی در عصر ایلام- مادها- هخامنشیان- اشکانیان- ساسانیان را توضیح دهد.
- روابط تمدنی و فرهنگی ایران با همسایگان را توضیح دهد.
- موقعیت و جایگاه تاریخ ایران باستان در تحولات تاریخی ایران و جهان را بشناسد.

سرفصل درس:

- عوامل و زمینه‌های تمدن‌ساز در تاریخ ایران باستان
 - مهاجرت آریایی‌ها به ایران، تغییر سیر زندگی از کوچ‌نشینی به یکجانشینی
 - مبانی تمدنی و فرهنگی در عصر ماد: نظام قبایلی، نظام سیاسی، دین، طبقات اجتماعی، اقتصاد، زندگی اجتماعی (آرایش و پوشش مردم، آداب و رسوم ماد)، خط و زبان، هنر و صنعت، معماری، سفالگری، سنگ‌نوشته، آموزش.
 - دوره هخامنشیان: ساختار سیاسی و اداری، نظام حکومت‌داری و آیین‌های درباری، وضعیت نظامی، وضعیت اقتصادی، طبقات اجتماعی، فرهنگ و مبانی آن (خط و زبان، عقاید دینی، موسیقی، پوشش، علوم و فنون، ادبیات، آداب و رسوم، معماری و شهرسازی)، تأثیرپذیری تمدن هخامنشی از دیگران.
 - مبانی تمدنی و فرهنگی در دوره سلوکیان: میراث اسکندر، عناصر هلنی در سرزمین ایرانی، شیوه حکومت‌داری، فرهنگ در عصر سلوکیان: (خط و زبان، عقاید دینی، هنر، موسیقی، پوشش، علوم و فنون، ادبیات، آداب و رسوم، گاه‌شماری، معماری و شهرسازی)، ارتباط فرهنگی یونانیان با ایران در این دوره.
- دوره اشکانیان:

- مبانی تمدنی و فرهنگی در دوره اشکانیان: خاستگاه تمدنی اشکانیان، پیشرفت ایران‌گرایی، جایگزینی زبان پهلوی به جای زبان یونانی، گردآوری و نشر اوستا، روابط تمدنی و فرهنگی ایران با همسایگان ارمنستان
 - نظام اداری و سیاسی اشکانیان: تقسیمات کشوری اشکانیان، شیوه حکومت‌داری، آیین‌های درباری، خاندان‌های مهم و نقش سیاسی-اجتماعی آنان دوره اشکانی، وضعیت نظامی
 - فرهنگ در عهد اشکانیان: (خط و زبان، عقاید دینی، هنر، موسیقی، پوشش، علوم و فنون، ادبیات، آداب و رسوم، گاه‌شماری، معماری و شهرسازی)؛ جایگاه اشکانیان در فرهنگ و تمدن ایران باستان
- دوره ساسانیان:

- خاندان ساسانی و دستیابی به قدرت؛ دین و سیاست در عهد ساسانی
- وضعیت اجتماعی و ساختار آن، وضعیت اقتصادی، وضعیت نظامی و سپاه در عصر ساسانی
- ساختار سیاسی و اداری حکومت ساسانی؛ عوامل مؤثر در قدرت و اقتدار ساسانیان، رسوم و آیین‌های درباری
- جریان‌های فکری مخالف و معاند ساسانیان، اندیشه‌ها و آیین‌های دینی در عصر ساسانیان
- فرهنگ و تمدن ساسانیان: (خط و زبان، عقاید دینی، هنر، موسیقی، پوشش، علوم و فنون، ادبیات، آداب و رسوم)
- عوامل فرهنگی و تمدنی مؤثر در ضعف و سقوط ساسانیان؛ تاثیر هنر هخامنشی و رومی هنر بر ساسانی
- بررسی سیر تحول تمدن و فرهنگ ایرانی در دوره باستان؛ تحولات سیاسی-اداری، تحولات اجتماعی، تحولات اقتصادی، تحولات علمی و فرهنگی
- اسلام و ایرانیان، نخستین ارتباط‌های مسلمانان با ایرانیان، فتوحات عرب‌ها در ایران، فرایند گسترش اسلام در میان طبقات اجتماعی ایران؛ بررسی تأثیرات برجای مانده ساسانیان در ایران پس از ورود اسلام

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بریان، پیر: امپراتوری هخامنشی؛ ترجمه ناهید فروغان؛ تهران: نشر و پژوهش فرزاد روز، ۱۳۸۷.
۲. بیانی، شیرین: تاریخ ایران باستان از ورود آریایی‌ها به ایران تا پایان هخامنشیان، تهران: سمت، ۱۳۸۱.
۳. تاریخ ایران کمبریج، ج ۳ (دو مجلد)؛ ترجمه حسن انوشه؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۸.
۴. دریایی، تورج؛ شاهنشاهی ساسانی؛ ترجمه: مرتضی ثاقب فر؛ تهران: ققنوس، ۱۳۸۲.
۵. زرین کوب، عبدالحسین، تاریخ مردم ایران (جلد اول)؛ تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۰.
۶. فرای، ریچارد؛ میراث باستانی ایران، ترجمه مسعود رجب‌نیا، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۰.
۷. کریستین سن، آرتور؛ ایران در زمان ساسانیان، ترجمه رشیدپاسمی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۷.
۸. گیرشمن، رومن؛ ایران از آغاز تا اسلام، ترجمه محمدمعین، تهران: علمی و فرهنگی، ۱۳۷۳.
۹. ولسکی، یوزف، شاهنشاهی اشکانی، ترجمه مرتضی ثاقب فر، تهران: ققنوس، ۱۳۸۴.
۱۰. هیتس، والتر، شهرسازی ایلام، ترجمه پرویز رجیبی، تهران: نشر ماهی، ۱۳۸۹.

کلیات تاریخ و تمدن ایران اسلامی

عنوان درسی به فارسی: کلیات تاریخ و تمدن ایران اسلامی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۲		پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: An Introduction to Islamic History and Civilization			تخصصی*	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
			اختیاری	عملی	
				نظری	
				عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سیمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □					
سفر علمی □ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی					

هدف کلی درس: آشنایی با تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران در دوران اسلامی در فلات ایران

هدف رفتاری درس

در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

- نقش ایران را در تمدن اسلامی بشناسد.
- با میراث تمدن ایران اسلامی آشنا شود.
- با نظام اداری و ولایات ایران اسلامی آشنا شود.
- جایگاه علم و دانش در ایران اسلامی را بداند.

سرفصل درس:

- نقش ایران در تمدن اسلامی، علوم و فنون
- جایگاه علم و دانش در اسلام و ایران؛ طبقات علوم و معارف اسلامی
- آشنایی با میراث تمدن ایران اسلامی در عرصه آموزش
- قطب‌های علمی و مدارس در ایران دوره میانه
- آشنایی با تمدن ایران اسلامی در عرصه شهر و شهرسازی
- میراث حکومت‌گران ایران اسلامی در فرآیند اداری کشور
- آشنایی با نظام اداری ایالات و ولایات در تمدن ایران اسلامی

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		تحقیق بایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. اقبال آشتیانی، عباس: کلیات تاریخ تمدن جدید، تهران، بی نا، ۱۳۵۲.
۲. یاسورت، کلیفورد آدموند، تاریخ ایران: از آمدن سلجوقیان تا فروپاشی دولت ایلخانان، حسن انوشه، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۶ش.
۳. تاریخ ایران، دوره صفویان، پژوهش در: دانشگاه کمبریج، ترجمه: یعقوب آژند، تهران، نشر جامی، ۱۳۸۰ش.
۴. جعفریان، رسول؛ تاریخ ایران اسلامی؛ تهران، موسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، ۱۳۸۳، ۴ جلد.
۵. سامی، علی: نقش ایران در فرهنگ اسلامی، شیراز، انتشارات نوید شیراز، ۱۳۶۵.
۶. زرین کوب، عبدالحسین، تاریخ مردم ایران (جلد دوم)؛ تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۰.
۷. فرای، ریچارد: عصر زرین فرهنگ ایران، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران، سروش، ۱۳۵۸.
۸. لیتون، آن، سیری در تاریخ ایران بعد از اسلام، ترجمه: یعقوب آژند، تهران: امیر کبیر، ۱۳۶۳
۹. محیط طباطبایی، محمد: تطور حکومت در ایران بعد از اسلام، تهران، بعثت، ۱۳۶۷.
۱۰. نیرنوری، عبدالحمید: سهم ارزشمند ایران در فرهنگ جهان، تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۵
۱۱. هوار، کلمان، ایران و تمدن ایرانی، ترجمه: حسن انوشه، تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۳

تاریخ تمدن‌های باستانی آسیای غربی

عنوان درسی به فارسی: تاریخ تمدن‌های باستانی آسیای غربی	تعداد واحد: ۲	نظری عملی	جبرانی	دروس پیش‌نیاز: ندارد
عنوان درسی به انگلیسی: History of Ancient Civilization of Western Asia	نوع واحد	تخصصی*		دروس هم‌نیاز: ندارد
		اختیاری		
		نظری*		نظری عملی
		عملی		
روش آموزش: گفتگو و مباحثه █ سیمینار █ کارگاه █ جلسه نقد █				
آموزش تکمیلی عملی: دارد █ ندارد ☐				
سفر علمی █ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی █ نمایش فیلم‌های آموزشی █				
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ تمدن با تاکید بر تمدن‌های عصر جهان باستان				

هدف کلی درس: شناخت تمدن‌های باستانی آسیای غربی و آشنایی با انتقال میراث علمی و ادبی و هنری
ملل شرق قدیم به یونان و رم و تکمیل آن به وسیله این ملت‌ها.

هدف رفتاری درس :

در پایان این درس دانشجو باید بتواند :

- تمدن‌های موجود در فلات ایران و سرزمین میان رودان را معرفی کند.
- تمدن ایران قدیم را تجزیه و تحلیل نماید.
- چگونگی انتقال یافته‌های تمدنی از شرق به یونان و سپس اروپا توضیح دهد.

سر فصل درس:

- ایجاد و پخش تمدن در جهان
- مراکز تمدنی کهن فلات ایران پیش از آریایی‌ها
- علل پیدایش تمدن در بین‌النهرین، تمدن سومر
- پیدایش نژاد سامی - تشکیل سلطنت سومر و آکد - حمورابی و قوانین مدون وی - تشکیل امپراتوری آشور - روی کارآمدن کلدانی‌ها - خصوصیات تمدن کلدانیان و آسوریان - تمدن مصر
- امپراتوری آشور - آغاز امپراتوری آشور - تمدن آشور
- تمدن هیتی

- هوری و میثانی، کاسی‌ها، کتعان، فلسطین فنیقه و سوریه
- امپراتوری بابل جدید، تمدن در دوره امپراتوری بابل جدید
- پیدایش نژاد آریایی (هند و اروپایی)، منشاء نژاد آریایی، فرضیه های مختلف درباره پیدایش نژاد هند و اروپایی، تمدن اقوام هند و اروپایی
- تمدن ایران، جایگاه ایران در تحولات سیاسی جهان باستان، مهاجرت آریایی ها به ایران
- آئین زرتشتی، اهمیت یکتا پرستی در ایران

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آری، آرتور: میراث ایران، ترجمه احمد بیرشک و دیگران، تمدن، نگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۳۶
۲. بارتولد، و: جغرافیای تاریخ ایران، ترجمه حمزه سردادور، تهران، ۱۳۷۲
۳. بهزادی، رقیه: قوم‌های کهن در قفقاز، ماورای قفقاز، بین‌النهرین و هلال حاصلخیز، تهران، نشر علمی، ۱۳۹۱
۴. رو، ژرژ: تاریخ عراق قدیم، مترجم ابوالفضل عزیزاده طباطبایی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۰
۵. کریم، ساموئل: الواح سومری، ترجمه داود رسائی، تهران، ۱۳۴۰
۶. گرنی، الیور: هیتی‌ها، ترجمه رقیه بهزادی، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۸
۷. گلین، دانیل: تمدن‌های اولیه و باستان‌شناسی خاستگاه آنها، ترجمه هایده معیری، تمدن، ۱۳۶۳
۸. مجید شیانی، نظام‌الدین: تاریخ تمدن، تهران، امیر کبیر، ۱۳۴۷
۹. مجیدزاده، یوسف: تاریخ و تمدن بین‌النهرین، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۸، ۳ جلد.
۱۰. ملک شه میرزادی، صادق: ایران در پیش از تاریخ "باستان‌شناسی ایران از آغاز تا سپیده دم شهرنشینی، تهران: سازمان میراث فرهنگی کشور (پژوهشگاه)، ۱۳۷۸.

تاریخ یونان باستان

عنوان درسی به فارسی: تاریخ یونان باستان	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه	نظری عملی	
				تخصصی*	
			اختیاری	نظری عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.					

هدف کلی درس: بررسی تاریخ و تمدن یونان باستان (به عنوان سازنده اصلی تمدن مغرب زمین)

آشنایی با مناسبات تمدن یونان با تمدن‌های هم‌عصر خویش و تأثیر آن بر ادوار بعدی

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

- منابع تاریخ‌نگاری یونان و مهمترین کتاب‌های موجود در این زمینه را بداند.
- مهمترین دولت شهرهای یونان را بشناسد.
- روابط یونان و ایران و مصر را توضیح دهد.
- تمدن یونان باستان را معرفی نماید.

سرفصل درس:

- تاریخ‌نگاری تاریخ یونان باستان، معرفی منابع
- اوضاع جغرافیایی، پلوپونز، یونان مرکزی، یونان شمالی، دریای اژه.
- تمدن‌های ماقبل هلنی، تمدن‌های کرت و مین (اژه‌ای)، مهاجرت اقوام، ایونی، دوری، آخه‌ای‌ها به یونان، تمدن اکئی، زبان، ادبیات، معتقدات و زندگی اجتماعی قبایل یونانی، عصر هومر، ایلپاد و ادویسه. مهاجرنشین‌های یونانی، مستعمرات یونانی از قرن هشتم تا ششم قبل از میلاد.
- پیدایش دولت شهرها، خصوصیات شهرهای یونانی.

- حکومت آتن، اوضاع سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی آتن، حکومت اسپارت، سایر دولت شهرهای مهم.
- تاریخ سیاسی یونان، جنگ‌های یونان و ایران، انگیزه‌های جنگ، نتایج جنگ، حکومت پریکلِس، آتن، مرکز فرهنگی یونان باستان، جنگ‌های پلوپونز، رشد مقدونیه، اقدامات فیلیپ، سلطه اسکندر، جهانگشایی اسکندر، جانشینان اسکندر.
- تمدن یونانی، خط و زبان، ادبیات، شعر و حماسه، افسانه‌ها، معابد، معماری، مجسمه‌سازی، فلسفه، علوم.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بهمنش، احمد: تاریخ یونان قدیم، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۵، ۲ جلد.
۲. تاریخ هرودت: ترجمه وحید مازندرانی، تهران، دانشگاه تهران.
۳. پولادی، کمال، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۳، جلد اول.
۴. دورانت، ویل: تاریخ تمدن، ترجمه گروه مترجمین، جلد دوم یونان، تهران، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۲.
۵. ژمیران، ف: فرهنگ اساطیر یونان، ترجمه ابوالقاسم اسماعیل‌پور، تهران، انتشارات فکر روز، ۱۳۷۵.
۶. کاسمینسکی: تاریخ جهان باستان، جلد دوم یونان، ترجمه صادق انصاری، علی‌الله همدانی، محمدباقر مؤمنی، تهران، نشر اندیشه، ۱۳۵۰.
۷. کیتسو، اچ. دی، افس: یونانیان، ترجمه سیامک عاقلی، تهران، نشر گفتار، ۱۳۷۰.
۸. لوکاس، هنری: تاریخ تمدن، ۲ جلد، ترجمه عبدالحسین آذرنگ، تهران، موسسه کیهان، ۱۳۶۶.
۹. ماله، آلبر، ایزاک، ژول: تاریخ ملل شرق و یونان، ترجمه عبدالحسین هژیر، تهران، سمیر، ۱۳۸۳.
۱۰. ناردو، دان، یونان باستان، ترجمه مهدی حقیقت‌خواه، تهران، ققنوس، ۱۳۸۴.

تاریخ روم باستان

عنوان درسی به فارسی: تاریخ روم باستان	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرائی	نظری	درس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Ancient Rome	تعداد ساعت: ۳۲	تخصصی*	نظری*	نظری	درس هم‌نیاز: ندارد
			اختیاری	عملی	
			اختیاری	نظری	
			اختیاری	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.					

هدف کلی درس: بررسی تاریخ و تمدن روم باستان و تعاملات آن با قدرت‌های زمان و تاثیر این امپراتوری بر اروپای امروزی.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

- منابع تاریخ‌نگاری روم و مهمترین کتاب‌های موجود در این زمینه را بداند.
- ایتالیای باستان را بشناسد.
- ظهور مسیحیت را توضیح دهد.
- ویژگی‌های تمدن روم را بشناسد.

سرفصل درس:

- منابع و تاریخ‌نگاری تاریخ روم
- ایتالیای باستان، شبه جزیره آپنین، ویژگی‌های جغرافیایی آن، تمدن‌های اولیه (ماقبل تاریخ) ایتالیا، ساکنان ایتالیای قدیم، اتروسک‌ها و اقوام دیگر تمدن اتروسکی، پیدایش رم و رومی‌ها، پادشاهی رم، معتقدات و فرهنگ رومیان.
- جدال با کارتاژ، روم در آغاز قرن سوم پیش از میلاد، کارتاژ، نخستین جنگ پونیک، کارتاژ و روم پس از نخستین جنگ پونیک، دومین جنگ پونیک، تصرف بالکان و اسپانیا، اصلاحات داخلی و توسعه تشکیلات رم.

- امپراتوری روم، رومیان در آسیا و آفریقا، ادامه فتوحات در اروپا، حکومت‌های سه نفره اول روم، توسعه بردگی و سرکوب شورش بردگان، شورش اسپارتاکوس، فرمانروایی آگوست، مناسبات اجتماعی و اقتصادی در قرن دوم میلادی، سرآغاز بحران.
- ظهور مسیحیت، پیدایش مسیحیت و تاریخ آن در قرن اول و دوم، توسعه مسیحیت.
- پیدایش آثار انحطاط، تلاش برای بهبود اوضاع، ادامه مشکلات، هجوم بربرها، سقوط روم.
- تمدن رومی، معماری، هنر، ادبیات، ارتش، اقتصاد، اجتماع.
- اهمیت تمدن‌های روم در تاریخ تمدن غرب و تاریخ جهانی.

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		عملکردی				

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بیگدلی، علی: تاریخ یونان و روم، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۸۵.
۲. دورانت، ویل: تاریخ تمدن، جلد سوم قیصر و مسیح، ترجمه گروه مترجمین، تهران، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۲.
۳. دولاندلن، ش: تاریخ جهانی، ۲ جلد، ترجمه احمد بهمنش، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۶۸.
۴. دیاکونوف: تاریخ جهان باستان، جلد سوم، رم، ترجمه صادق انصاری، علی‌الله همدانی، محمدباقر مؤمنی، تهران، نشر اندیشه، ۱۳۵۲.
۵. گریمال، پیر: فرهنگ اساطیر یونان و روم، ترجمه احمد بهمنش، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۷.
۶. گیون، ادوارد: انحطاط و سقوط امپراتوری رم، ترجمه فرنگیس شادمان، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۱، ۳ جلد.
۷. ماله، آلبر، ایزاک، ژول: تاریخ رم، ترجمه غلامحسین زیرک‌زاده، ج ۲، تهران، سمیر، ۱۳۸۳.
۸. متسکیو: علل عظمت و انحطاط رومیان، ترجمه علی‌اکبر مهندی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۴۵.
۹. میلز، و: و: تاریخ کلیسای قدیم در امپراتوری رم و ایران، ترجمه علی‌نخستین، تهران، جاویدان، ۱۳۶۳.
۱۰. ویسو، انگلبرت، دیگناس: روم و ایران، ترجمه کیکاووس جهانداری، تهران، نشر و پژوهش فرزاد روز، ۱۳۸۶.

تاریخ امپراتوری بیزانس

عنوان درسی به فارسی: تاریخ امپراتوری بیزانس	تعداد واحد: ۲	تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس بیش‌نیاز: ندارد
				پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Byzantine Empire			تخصصی*	اختیاری	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
				عملی	نظری	
				عملی	عملی	
				عملی	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □						
سفر علمی □ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.						

هدف کلی درس: بررسی تاریخ و تمدن بیزانس به عنوان وارث تمدن‌های یونان و روم

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- منابع تاریخ‌نگاری بیزانس و مهمترین کتاب‌های موجود در این زمینه را بداند.
- موقعیت جغرافیایی و علل انتخاب قسطنطنیه به‌عنوان مرکز امپراتوری را بداند.
- سیر روابط مسلمانان و امپراتوری روم شرقی را بشناسد.
- فرهنگ و تمدن بیزانس را توضیح دهد.

سرفصل درس:

- تاریخ‌نگاری بیزانس، معرفی منابع
- بیزانس (بیزانتیوم)، علل انتخاب قسطنطنیه، موقعیت جغرافیایی، وجه تسمیه قسطنطنیه، استانبول
- مسیحیت، بنیادهای مسیحیت، انتشار و رسمیت مسیحیت، علل انتشار مسیحیت، پیدایش کلیسا و نگارش انجیل - ها، نقش بیزانس در تاریخ مسیحیت.
- عصر ژوستینین، توسعه قلمرو بیزانس، جنگ‌های ایران و روم شرقی، اقدامات ژوستینین در دفاع از بیزانس، جانشینان ژوستینین
- دولت‌های بیزانس پس از دوره ژوستینین: سلسله هراکلیوس، سلسله آموری، سلسله مقدونیه، سلسله گومن، سلسله آنژلوس، سلسله پائولوگ‌ها
- پیدایش اسلام و فتوحات مسلمانان در قلمرو روم، جنگ‌های اعراب مسلمان و بیزانس در دوره خلفای راشدین، جنگ‌های اعراب مسلمان و بیزانس در دوره بنی‌امیه، جنگ‌های اعراب و بیزانس در دوره عباسیان

- ارتدوکس معنی و چگونگی تأثیر آن در امپراتوری روم شرقی در اواسط قرن یازدهم. اختلافات میان کلیسای کاتولیک و کلیسای ارتدوکس (مونوفیزیت).
- قدرت یافتن ترکان، جنگ ملازگرد، مقدمات جنگ‌های صلیبی، بیزانس و جنگ‌های صلیبی، بیزانس در عصر مغول
- انحطاط سیاسی و نظامی بیزانس و آخرین سال‌های حیات بیزانس، روابط بیزانس با اروپای کاتولیک و روم، آخرین تهاجمات ترکان عثمانی و تصرف قسطنطنیه (۱۴۵۳ میلادی)
- تمدن و فرهنگ بیزانس، ارتش، اقتصاد، معماری، علوم
- علل دوام امپراتوری بیزانس، مقام بیزانس در تمدن اروپا

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. پیگولوسکایا، اعراب: حدود مرزهای روم شرقی و ایران در سده‌های چهارم ششم میلادی، ترجمه عنایت‌الله رضا؛ تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)، ۱۳۷۲.
۲. پیگولفسکایا: ایران و بیزانس در سده‌های ششم و هفتم میلادی، ترجمه کامییز میربهاء، تهران، انتشارات ققنوس، ۱۳۹۱.
۳. دورانت، ویل: تاریخ تمدن، قیصر و مسیح، جلد سوم، ترجمه حمید عنایت، پرویز داریوش، علی‌اصغر سروش، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۶.
۴. دولاندلن: تاریخ جهانی، ترجمه احمد بهمنش تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۰.
۵. شیخ نوری، محمدمیر: تاریخ بیزانس، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۸۴.
۶. کوریک، جیمز: امپراتوری بیزانس، ترجمه مهدی حقیقت‌خواه، تهران، ققنوس، ۱۳۸۳.
۷. کیلتی، برناردین: سقوط قسطنطنیه، ترجمه مصطفی مقری، تهران، انتشارات آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۶۸.
۸. کومون، فرانس والری ماری، ادیان شرقی امپراتوری روم، ترجمه ملیحه معلم و پروانه مروج‌نیا، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۷۷.
۹. لومرل، پل، تاریخ بیزانس، ترجمه ابوالقاسم اعتماد زاده، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۲۹.
۱۰. موبدی، حسنقلی: امپراتوری روم شرقی، جلد اول، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۴۵.
۱۱. میلر، و. م: تاریخ کلیسای قدیم در امپراتوری روم و ایران، ترجمه علی نخستین، تهران، انتشارات حیات ابدی، ۱۳۶۰.

تاریخ اروپا در قرون وسطی

عنوان درسی به فارسی: تاریخ اروپا در قرون وسطی	تعداد واحد: ۲		نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به انگلیسی: History of Europe in the Middle Ages
	دروس بیش‌نیاز: ندارد	نظری			
دروس هم‌نیاز: ندارد	عملی	پایه	تخصصی*	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به انگلیسی: History of Europe in the Middle Ages
	نظری*	اختیاری			
	عملی	اختیاری	رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.		
	نظری	اختیاری			
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد ☒					
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒					

هدف کلی درس: بررسی تمدن و تاریخ اروپا در قرون وسطی (از نظر سیاسی، فرهنگی و اجتماعی)

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- تاریخ‌نگاری اروپا در قرون وسطی را توضیح دهد.
- وزگی های اصلی فنودالسیم در اروپا را بشناسد.
- علل آغاز و پیامدهای جنگ های صلیبی را توضیح دهد.
- با حکومت های اسلامی هم زمان در قلمرو جهان اسلام آشنا شود.
- تمدن اروپا در قرون وسطی را ارزیابی کند

سرفصل درس:

- تاریخ‌نگاری اروپا در قرون وسطی، معرفی منابع
- معنا و مفهوم قرون وسطی، بررسی آرای گوناگون در این باره
- قرون وسطی پیشین، قرون وسطی و انحطاط روم و سقوط آن
- پادشاهی کارولنژیان، میراث اروپای شارلمانی
- اروپای جدید در هزاره اول میلادی، اقوام تازه وارد
- استقرار اقوام مختلف و پیدایش حکومت‌ها در بخش های اروپا، فرانک‌ها، انگل و ساکسون‌ها و ژرمن‌ها و ...
- فنودالسیم، عوامل پیدایی، سازمان فنودالسیم و مراتب آن (اریاب، نجبا، شوالیه‌ها، دهقانان، تعهدات سرفه‌ها ..)
- پادشاهی در اروپای فنودالی، تعامل و ستیز دستگاه پاپ و پادشاهان
- خلافت‌های اسلامی: خلافت عباسی، خلافت فاطمی، خلافت اموی در اندلس، رابطه‌ی این امپراتوری‌ها با امپراتوری مقدس روم و امپراتوری بیزانس.
- مقدمات جنگ‌های صلیبی و تبلیغات ضداسلامی در اروپا برای تحریک مسیحیان، تشکیل مجمع بالاسانس.

- مجمع کلرمون و شروع جنگ‌های صلیبی درگیری‌ها تا تصرف بیت المقدس
- تشکیل سلطنت لاتین در بیت المقدس و تشکیل سازمان‌های نظامی، اداری، بهداشتی، جاسوسی، نقش فرقه اسماعیلیان، خلفای عباسی و شاهزادگان سلجوقی در جنگ‌های صلیبی.
- جنگ دوم صلیبی تا بازپس‌گیری بیت المقدس توسط صلاح‌الدین ایوبی
- اردوکنش سوم صلیبی و حضور رسمی امپراتوران اروپا، حوادث دوران صلح، تغییر شکل جنگ‌های صلیبی و نبود پادشاهان در جنگ.
- ویژگی‌های جنگ‌های چهارم تا ششم صلیبی
- فردریک دوم و جنگ‌های صلیبی؛ جنگ هفتم صلیبی؛ نتایج جنگ‌های صلیبی
- کشورها و سلسله‌های اروپایی در قرون وسطی (آلمان، انگلستان، فرانسه...)، جنگ‌های صدساله و نتایج آن، قیام ژاندارک
- حکومت مسلمانان در اسپانیا، فتح اندلس و علل پیروزی مسلمانان، نتایج فتوحات اولیه مسلمانان، سازمان حکومت امویان اندلس

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آیتی، محمد: اندلس یا حکومت مسلمین در اروپا، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
۲. بوش، ریچارد و دیگران: جهان مذهبی، ترجمه عبدالرحیم گواهی، ۲ جلد، دفتر نشر فرهنگ اسلامی ۱۳۷۴.
۳. ده جتار در جنگ‌های صلیبی، پژوهشی از انجمن مطالعات جنگ‌های صلیبی و شرق لاتین؛ ترجمه سمیه رضایی، مریم طاهری، تهران، نشر علم، ۱۳۹۳.
۴. رشاد، محمد: جنگ صلیبی، نشر اندیشه ۱۳۵۱، دو جلد، تهران
۵. شیانی، عباس: تاریخ قرون وسطی، تهران، کتابفروشی اشرافی، ۱۳۴۵.
۶. فشاهی، محمدرضا: مقدمه‌ای بر سیر تفکر در قرون وسطی، تهران، گوتنبرگ، ۱۳۵۶.
۷. لوگوف، ژاک: اروپا، مولود قرون وسطی: بررسی تاریخی فرآیند تکوین و تکامل اروپا در قرون وسطی؛ ترجمه و توضیح: بهاء‌الدین بازرگانی گیلانی، تهران، کویر، ۱۳۸۷.
۸. مادن، توماس: جنگ‌های صلیبی، ترجمه عبدالله ناصری طاهری - اکرم اکرمی، تهران، نشر علم، ۱۳۸۹.
۹. ماله، آلبر، ایزاک، زول: تاریخ قرون وسطی، ترجمه عبدالحسین هژیر، تهران، سمیر، ۱۳۸۳، جلد سوم.
۱۰. معلوف، امین: جنگ‌های صلیبی از دیدگاه شرقیان، ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی، تهران، نشر البرز، ۱۳۶۹.
۱۱. نوذری، عزت‌الله: اروپا در قرون وسطی، شیراز، نوید، ۱۳۷۳.

فرهنگ و تمدن اروپا در قرون وسطی

عنوان درسی به فارسی: فرهنگ و تمدن اروپا در قرون وسطی	تعداد واحد: ۲	نظری عملی	جبرانی	دروس پیش‌نیاز: ندارد		
					تعداد ساعت: ۳۲	نظری عملی
عنوان درسی به انگلیسی: Culture and Civilization of Europe in the Middle Ages	نوع واحد	نظری* عملی	تخصصی*	دروس هم‌نیاز: ندارد		
					نظری عملی	اختیاری
		روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد				
		آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐				
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی ☐						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.						

هدف کلی درس: آشنایی با مؤلفه‌های هویتی و فرهنگی اروپا در قرون وسطی.

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- هنر، معماری، علم، فلسفه در قرون وسطی را بتواند توضیح دهد.
- نقش کلیسا در قرون وسطی اروپا را توضیح دهد.
- چگونگی انتقال منابع علمی - فلسفی ایرانی - اسلامی به اروپا را توضیح دهد.

سرفصل درس:

- مسیحیت در قرون وسطی، کلیسا، سازمان و سلسله مراتب کلیسایی، نهادهای مسیحیت اولیه: کلیسا، صومعه، دیر، رهبانیت، شعائر هفتگانه‌ی مسیحیت، مسئولیت‌های اجتماعی کلیسا: دارالایام، دارالعجزه، راه-سازی، کلیسازاری و غیره
- گسترش کلیسا، فرقه‌های مختلف مسیحی، نفیث عقاید (انگیزسیون) و نتایج، اسکولاستیکی و علل پیدایی، ویژگی‌ها و دانشمندان فلسفه مدرسی
- سازمان قضایی، نظام، مالیاتی و اقتصاد و معیشتی، اروپای فئودالی، وابستگی سرف به زمین، رابطه‌ی متقابل و اسال و سرف
- پیدایش بورژوا و شورش علیه فئودالیسم، پایان قرون وسطی و نظرات مربوط به آن
- ارزیابی تمدن اروپایی در دوره قرون وسطی، معماری، هنر (رومانسک، سبک‌های مختلف رومانسک، پیکرتراشی، نقاشی، هنرکلیسایی گوتیک)، ادبیات، نمایشنامه و موسیقی، علوم، فلسفه، اقتصاد، سیاست، دین.
- وضعیت هنر و هنرمندان در قرون وسطی: نقاشان، پیکر تراشان، ویژگی نقاشی تمثال مقدسات کلیسا
- بررسی معماری قرون وسطی: معماری رومی، معماری رومانسک، معماری بازیلیکا

- موسیقی از ارکان مراسم عبادی کلیسا.
- ادبیات قرون وسطی
- علم و فلسفه: در خدمت نظام کلیسا؛ بهره‌گیری از رساله‌های اندیشمندان مسلمان و ترجمه آنها به زبان لاتین.
- گسترش مناسبات بازرگانی میان دنیای مسیحیت و جهان اسلام، انتقال منابع و کتب علمی-فلسفی دانشمندان ایرانی-اسلامی به اروپا، نقش یهودیان در تحولات فرهنگی و سیاسی.
- نتیجه‌گیری عمومی از قرون وسطی، نقد و بررسی رابطه‌ی دین و سیاست، جدال میان علم و ایمان با فلسفه و دین و غیره.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی	
✓	✓	✓	✓	✓		
		آزمون‌های نوشتاری				
		عملکردی				

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. برایت، ون.، تاریخ قرون وسطی، اسماعیل دولتشاهی، تهران، دانشگاه تربیت معلم، ۱۳۵۴.
۲. بریتون، گرین و دیگران: تاریخ تمدن غرب و میانی آن در شرق، ترجمه پرویز داریوش، تهران، کتابخانه ابن‌سینا، ۱۳۳۸.
۳. بیگدلی، علی: تاریخ اروپا در قرون وسطی، تهران، دانشگاه پیام نور، ۱۳۸۴.
۴. پاکزاد، جهان‌شاه، تاریخ شهر و شهرنشینی در اروپا از آغاز تا انقلاب صنعتی، همکار پژوهش الهام سوری؛ [برای] قطب علمی طراحی شهری، تهران: آرمان‌شهر، ۱۳۸۹.
۵. ژیلسون، اتین، تاریخ فلسفه مسیحی در قرون وسطی، ترجمه: رضا گندمی‌نصرآبادی، قم: دانشگاه ادیان و مذاهب، ۱۳۸۹.
۶. ژیلسون، اتین، روح فلسفه قرون وسطی، مترجم علی‌مراد داودی، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۳.
۷. گمپل، ژان: انقلاب صنعتی قرون وسطی، ترجمه مهدی سبحانی، تهران، نشر مرکز، ۱۳۷۴.
۸. لوگوف، ژاک: روشنفکران در قرون وسطی، ترجمه حسن افشار، تهران، نشر مرکز، ۱۳۷۶.
۹. لوگوف، ژاک، تولد اروپا، ترجمه: احمد علیقلیان، تهران، مینوی خرد، ۱۳۹۱.
۱۰. مظاهری، علی، زندگی مسلمانان در قرون وسطی، ترجمه مرتضی راوندی، تهران، صدای معاصر، علم و هنر، ۱۳۷۸.
۱۱. میرانی، صدرالدین: زندگی و تمدن در قرون وسطی، تهران، اقبال، ۱۳۴۷.
۱۲. وات، ویلیام موننگمیری: تاثیر اسلام در اروپا، ترجمه یعقوب آژند، تهران، انتشارات مولی، ۱۳۷۶.
۱۳. وردن دل، سولیت: فرانسه در قرون وسطی، ترجمه عبدالحسین زرین‌کوب، تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۷.

تاریخ رنسانس

عنوان درسی به فارسی: تاریخ رنسانس	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس بیش نیاز: ندارد
				عملی	
پایه	نظری		دروس هم نیاز: ندارد		
	عملی				
عنوان درسی به انگلیسی: History of Renaissance	تعداد ساعت: ۳۲	تخصصی*	نظری*		
		اختیاری	عملی		
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی ☐					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.					

هدف کلی درس: بررسی تحولات اروپا در دوره رنسانس و تأثیرات آن بر اروپا و سایر نقاط جهان

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- با دلایل و چگونگی این تحول اساسی در اروپا آشنا باشد
- با وضعیت اروپا به هنگام اصلاحات آشنا باشد.
- با اصلاحات مذهبی (رفرم) در عصر جدید آشنا باشد.
- تحولات علمی و هنری، ادبی در عصر جدید را بشناسد.

سرفصل درس:

- پایان قرون وسطی: چگونگی شکل‌گیری بورژوازی، ریشه و مفهوم بورژوازی، رشد و گسترش شهرنشینی، توسعه‌ی تجارت و صنایع کوچک در شهر، فرو ریختن بنیان فئودالیسم.
- جایگاه ایتالیا و پیدایش رنسانس، ادبیات رنسانس؛ انواع رنسانس (رنسانس ذوقی، رنسانس علمی، ادبی)
- انقلاب هنری، داونچی، میکل آنژ و رافائل. ویژگی‌های هنر رنسانسی و اختلاف آن با هنر قرون وسطایی.
- تحولات فرهنگی و دینی:
- اومانیسم، اومانیست‌ها آغازگر «قرون جدید»، ویژگی‌های اومانیست‌ها.
- اروپا به هنگام اصلاحات: رستگاری، انسان‌گرایی، پول و آموزش، اولین اصلاح‌طلبان، مخالفت کاتولیک‌ها با اصلاحات، جنگ‌های مذهبی و شکنجه. مخالفت کلیسا با رنسانس، محاکمه‌ی گالیله و سوزاندن جیوردانو.
- اصلاح‌طلبان قبل از لوتر، جام وایکلیف، جان هوس، دلایل و چگونگی شکل‌گیری اصلاح دینی.
- جنبش اصلاح دین توسط مارتین لوتر آلمانی (پروتستان-لوترانیسم) ژان کالون پروتستان کالونیسم و تفاوت‌ها
- اعتراض لوتر به عملکرد پاپ، تکفیر لوتر، جیوردانو برونو، جنگ‌های مذهبی (کاتولیک علیه پروتستان) در اروپای غربی، جنبش ضد اصلاحات، دومینیکن‌ها، فرانسیسکن‌ها.

- از نظر علمی و ادبی: ترجمه منابع یونانی توسط اومانیست‌ها به زبان لاتین - ترجمه متون علمی - فلسفی دانشمندان مسلمان به لاتین. تأسیس مدارس السنه شرقی برای آموزش و فراگیری زبان‌های عربی، عبری، فارسی و ترکی. نهضت ترجمه در کشورهای اروپای غربی.
- دانته، پترارک، بوکاچیو و دیگر ادبای رنسانس
- انقلاب علمی، کپرنیک، گالیله تا نیوتن. صنعت چاپ، مقدمات سایر تحولات تکنولوژی، اختراع ماشین بخار ...
- قدرت گیری عثمانی، سقوط امپراتوری بیزانس، توجه به تجارت دریایی.
- اکتشافات جغرافیایی: اکتشافات پرتغالی، اسپانیا، هلند، فرانسه، انگلستان، رشد تجارت و بازرگانی، تحولات اقتصادی و پیامدهای آن، بررسی ارتباط رشد تجارت و رنسانس.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. اصفهانیان، داوود: تحولات اروپا در عصر رنسانس، تبریز، دانشگاه تبریز، ۱۳۶۷.
۲. الیاس، نوربرت: در باب فرایند تمدن: بررسی‌هایی در تکوین جامعه‌شناختی و روان‌شناختی آن، مترجم غلامرضا خدیوی، تهران، جامعه‌شناسان، ۱۳۹۱.
۳. برودل، فرنان: سرمایه‌داری و حیات مادی ۱۴۰۰ - ۱۸۰۰، ترجمه: بهزاد باشی؛ با مقدمه‌ای از پرویز پیران، تهران، نشر نی، ۱۳۷۱.
۴. بوکهارت، یاکوب: فرهنگ رنسانس در ایتالیا، ترجمه محمدحسن لطفی، تهران، طرح نو، ۱۳۷۶.
۵. تستا، گی‌وزان: دیباچه‌ای بر تفتیش عقاید در اروپا و آمریکا، ترجمه غلامرضا افشار نادری، تهران، زرین، ۱۳۶۸.
۶. دورانت، ویل: تاریخ تمدن، اصلاح دینی، ترجمه فریدون بدره‌ای، سهیل آذری، پرویز مرزبان، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۶.
۷. راسل، برتراند: تاریخ فلسفه غرب (۲جلد)، ترجمه نجف دریا بندری، انتشارات پرواز، ۱۳۶۵.
۸. زیووک، لئو و دیگران: تاریخ عصر جدید، ترجمه فریدون شایان، تهران، شباهنگ، ۱۳۵۹.
۹. طباطبایی، سیدجواد: جدال قدیم و جدید، تهران، نشر نگاه معاصر، ۱۳۸۲.
۱۰. فلاورز، سارا: اصلاحات، ترجمه رضا باسابی، تهران، انتشارات ققنوس، ۱۳۸۱.
۱۱. کائوتسکی: بنیادهای مسیحیت، ترجمه عباس میدانی، تهران، کتاب‌های جیبی، ۱۳۵۸.
۱۲. لطفی، تقی، علیزاده، محمدعلی: تاریخ تحولات اروپا در قرون جدید، ۱۷۸۹-۱۴۵۳، تهران، سمت، ۱۳۸۴.
۱۳. مولند، اینار: جهان مسیحیت، ترجمه محمدباقر انصاری، مسیح مهاجری، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۸.
۱۴. وبر، ماکس: اخلاق پروتستانی و روح سرمایه‌داری، ترجمه عبدالکریم رشیدیان و پریسا منوچهری، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۳.

تاریخ اروپا در قرون جدید

عنوان درسی به فارسی: تاریخ اروپا در قرون جدید	عنوان درسی به انگلیسی: History of Europe in the Modern Centuries	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری عملی	دروس پیش نیاز: ندارد
				پایه	نظری عملی	
					تخصصی*	
				اختیاری	نظری عملی	
عملی						
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐						
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی ☐						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.						

هدف کلی درس: بررسی تغییرات و تحولات اروپا در قرون جدید و تأثیرات آن در اروپا و جهان.

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- در ارتباط با عوامل قرون جدید آشنایی داشته باشد.
- زمینه های پیدایش کشورهای امروزی اروپا و ایلات متحده امریکا را بداند
- جنگ‌های استقلال آمریکا را بشناسد.

سرفصل درس:

مرور اجمالی بر مفاهیم اساسی سازنده قرون جدید:

- اومانیسم. توضیح معنا و مفهوم، نگاه اومانیست‌ها به دین و دولت، اومانیست و تاریخنگاری مدرن
- ناسیونالیسم. حسن متعلق سرزمینی (وطن پرستی)، بزرگنمایی افتخارات گذشته، حرکت به سمت یکسان سازی فرهنگی.
- لیبرالیسم. رهاسازی ذهنیت انسان از پندارهای افسانه‌ای و حرکت جامعه به سمت واقعیت‌گرایی (رنالیسم) مبارزه با تعصبات دینی
- راسیونالیسم (تعقل‌گرایی). جدال عقل و ایمان یا فلسفه و دین، پترآبلار پرچمدار جنبش عقل‌باوری راسیونالیسم وظیفه‌اش تحقیق در شناخت ماهیت انسان و طبیعت.
- ماکیاولیسم. تجزیه و تحلیل شاهزاده و توضیح نیات و اهداف، ماکیاول از نگارش این رساله.
- رفورمیسم یا پروتستانتیسم.

تحولات سیاسی:

- اسپانیا: امپراتوری مقدس روم و برتری یافتن هابسبورگ ها، اقدامات اسپانیا در قاره آمریکا، رقابت اسپانیا و انگلیس در اقیانوس ها، استقلال هلند از اسپانیا،

- جنگ‌های دهقانی در آلمان (قیام مونتر، آناپتیت‌ها)، صلح آگسبورگ، جنگ‌های سی ساله، صلح وستفالی و نتایج آن، شکل‌گیری اصل ملت- دولت
- فرانسه: عصر جنگ‌های مذهبی (قرن شانزدهم)، کلیسای مستقل فرانسه، فرقه‌ی پروتستان فرانسه، بورین‌ها در فرانسه، هائری چهارم، صدراعظم‌های مقتدر، سلطنت مطلقه لوئی چهاردهم، فرانسه در دوران افول تا انقلاب کبیر.
- انگلستان: سلطنت تودورها، استوارت‌ها، استقلال کلیسای انگلستان، پس از مرگ الیزابت اول، انقلاب انگلیس، احزاب قدرتمند، تنها جمهوری، اندیشمندان سیاسی عصر، سلطنت دوباره، انقلاب شکوهمند، تشکیل سلطنت مشروطه.
- روسیه: میراث مغولان در سرزمین روسیه، به قدرت رسیدن خاندان رمانوف، مدرن‌سازی روسیه، اقدامات پترکبیر تا کاترین دوم.
- نتایج انقلاب بازرگانی، انتقال مناسبات اقتصادی از وضع محلی به شرایط جهانی، اختراع ماشین بخار و نتایج آن، تغییر ماهیت تولید.
- انقلاب جغرافیایی، تغییر بازار مبادلات، گسترش استعمار از اوایل قرن شانزدهم.
- ایالات متحده آمریکا: دلایل مهاجرت پورتن‌ها، پدیده‌ی مسیحیان یهودی شده، شروع جنگ‌های استقلال، تصویب قانون اساسی، جورج واشنگتن نخستین رئیس‌جمهوری آمریکا.

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. برونوفسکی، سنت روشنفکری در غرب، ترجمه لیلا سازگار، انتشارات آگه، ۱۳۷۹.
۲. پالمر، رابرت، تاریخ جهان نو (دو جلد) ترجمه ابوالقاسم طاهری، امیرکبیر، ۱۳۵۷.
۳. تاریخ جهان لاروس: روزگار نو، ترجمه امیر جلال‌الدین اعلم، تهران، سروش، ۱۳۸۳.
۴. زله، گاستون: تاریخ روابط بین‌المللی در قرون جدید (از کریستف کلمب تا کراسول) ترجمه قاسم صنعوی، انتشارات استان قدس رضوی، ۱۳۷۴.
۵. زویوک، لئو و دیگران: تاریخ عصر جدید، ترجمه فریدون شایان، تهران، شهابنگ، ۱۳۵۹.
۶. ژرژبودو، لیبالیسم، ترجمه‌ی عبدالوهاب احمدی، نشرنی، ۱۳۷۸.
۷. فرود، غلامحسین: سیری کوتاه در قرون جدید، تبریز، نشر احیاء، ۱۳۳۷.
۸. گریمبرگ، کارل: تاریخ بزرگ جهان (۱۲ جلد)، انتشارات یزدان، تهران، ۱۳۶۹، مترجمان مختلف.
۹. لطفی، نقی، علیزاده، محمدعلی: تاریخ تحولات اروپا در قرون جدید، ۱۷۸۹-۱۴۵۳، تهران، سمت، ۱۳۸۴.
۱۰. ماله، آلبر: تاریخ قرون جدید، ترجمه شادمان، تهران، دنیای کتاب، ۱۳۶۳.
۱۱. موروا، اندره: تاریخ آمریکا، ترجمه نجفقلی معزی، تهران، اقبال، ۱۳۴۰.

- ایتالیا در قرن نوزدهم، وحدت سیاسی و چالش‌های سیاسی و اقتصادی آن پس از وحدت
- تحولات سیاسی در پروس تا وحدت سیاسی آلمان
- دوران صلح و ویژگی‌های سیاسی و نظامی آن
- دیپلماسی بیسمارک و تشکیل اتحاد مثلث
- دیپلماسی دلکه و تشکیل اتفاق مثلث
- وضعیت خلافت عثمانی و روسیه تزاری در آغاز قرن بیستم
- بحران‌های سیاسی پیش از جنگ جهانی اول
- تحولات اجتماعی اروپا در نیمه دوم قرن نوزدهم، حوزه‌های همگانی مطبوعات، جامعه دینی بهداشت، امنیت عمومی

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. پالم، روزول: عصر انقلابات دموکراتیک، ترجمه حسین فرهودی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۹۱.
۲. تیلی، چارلز، انقلاب‌های اروپایی (۱۴۹۲ - ۱۹۹۲) بررسی تحلیلی پانصد سال تاریخ سیاسی اروپا (آموزه‌های انقلاب)، ترجمه بهاء‌الدین بازرگانی گیلانی، تهران؛ کویر، ۱۳۸۳.
۳. دالین، زاگلا دین: تاریخ فرانسه، ترجمه فریدون شایان، ۲ جلد، تهران، پیشرو، ۱۳۶۶.
۴. دورانت، ویلیام جیمز، تاریخ تمدن: عصر ناپلئون، مترجمان اسماعیل دولتشاهی، علی‌اصغر بهرام‌بیگی؛ ویراستاران محمود مصاحب، ابراهیم مکلا؛ تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۰.
۵. دولاندلن، شارل: تاریخ جهانی، ترجمه احمد بهمنش، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۰.
۶. روسو، ژان ژاک: قرارداد اجتماعی یا حقوق سیاسی، ترجمه مرتضی کلاتریان، تهران، آگه، ۱۳۸۰.
۷. لیتل‌فیلد، هنری: تاریخ اروپا از سال ۱۸۱۵ به بعد، ترجمه فریده قرجه‌دانی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۳.
۸. ماله، آلبر، ایزاک، ژول: انقلاب کبیر فرانسه، ترجمه رشید یاسمی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۷۹.
۹. وول، میشل: انقلاب فرانسه، ترجمه محمد مظلوم خراسانی، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۸.
۱۰. نقیب‌زاده، احمد، تاریخ دیپلماسی و روابط بین‌الملل از پیمان وستفالی تا امروز، تهران، قومس، ۱۳۸۸.
۱۱. هویز باوم، اریک: عصر انقلاب، علی‌اکبر مهدیان، تهران، ناشر مترجم، ۱۳۷۴.

تاریخ جهان از جنگ جهانی اول تا جنگ جهانی دوم

عنوان درسی به فارسی: تاریخ جهان از جنگ جهانی اول تا جنگ جهانی دوم	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of World from World War I to the beginning of World War II	تعداد ساعت: ۳۲		تخصصی*	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
			اختیاری	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □					
سفر علمی □ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.					

هدف کلی درس: آشنایی با تحولات جهان از پیش از آغاز جنگ جهانی اول و تا آغاز جنگ جهانی دوم

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- نحوه فراهم آمدن جنگ اول را بداند.
- بحران‌های منجر به جنگ اول را توضیح دهد.
- روند جنگ در اروپا و آسیا و آفریقا را بداند.
- جهان پس از جنگ و بحران اقتصادی ۱۹۲۹ میلادی را توضیح دهد.
- با تحولات ظهور و رشد نازیسم و فاشیسم در اروپا آشنا باشد.

سرفصل درس:

- دوره صلح مسلح و فراهم آمدن مقدمات جنگ جهانی اول
- بحران‌های پیش از جنگ جهانی اول و نقش مستعمرات در این بحران‌ها
- اتحاد مثلث، اتفاق مثلث و چگونگی آغاز جنگ جهانی اول
- روند جنگ جهانی اول در اروپا، آسیا و آفریقا و ورود آمریکا به جنگ
- انقلاب روسیه و پیامدهای آن در تحولات اروپا
- معاهدات سری، پایان جنگ جهانی اول و کنفرانس‌های صلح
- فروپاشی امپراتوری‌های کهن
- جهان پس از پایان جنگ جهانی اول
- بحران اقتصادی سال ۱۹۲۹م و پی‌آمدهای آن

- شکل‌گیری توتالیتریانیسم در اروپا: فاشیسم، نازیسم، کمونیسم
- تحولات درونی ایالات متحده در ارتباط با اروپا حد فاصل دو جنگ جهانی
- تحولات قاره آسیا؛ میراث امپراتوری عثمانی، تحولات داخلی چین، هند، ژاپن در ارتباط با تحولات اروپا

روشن‌ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌توم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. برشتین، سرژ، میلزا. پی‌یر: تاریخ قرن بیستم، ترجمه: امان‌الله ترجمان، ج ۲، مشهد، معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی، ۱۳۷۰.
۲. بزرگمهری، مجید: تاریخ روابط بین‌الملل ۱۹۴۵-۱۸۷۰، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۴.
۳. بنوامش، ژاک: جهان در میان دو جنگ، ترجمه مهدی سمسار، تهران، تهران، انتشارات اشرفی، ۱۳۶۳.
۴. تامسن، دیوید: اروپا از دوران ناپلئون (۱۷۸۹-۱۹۷۰)، ترجمه: خشایار دیهیمی، احدعلیقلیان، ۲جلد، تهران، نشرنی، ۱۳۸۷.
۵. ناپتون، فرانک ب، آلدریچ. رابرت: تاریخ اقتصادی و اجتماعی اروپا ۱۸۹۰-۱۹۳۹، ترجمه: کریم پیرحیاتی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۵.
۶. رونووا، پی‌یر: تاریخ روابط بین‌الملل، ترجمه: قاسم صنعوی، ۲جلد، تهران، معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی، ۱۳۶۹.
۷. سلیمی، حسین: نگرشی نو به تاریخ روابط بین‌الملل تا پایان جنگ جهانی دوم، تهران، دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۹۳.
۸. گرنوی، جان: تاریخ جهان در قرن بیستم، ترجمه: جمشید شیرازی و دیگران، ۳جلد، تهران، نشر و پژوهش فروزان روز، ۱۳۷۷.
۹. لیتل‌فیلد: تاریخ اروپا از ۱۸۱۵ به بعد، ترجمه فریده فرجه‌داغی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۶.
۱۰. ونون، پی‌یر: بحران‌های قرن بیستم، ترجمه احمد میرفندرسکی، تهران دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۵۷.
۱۱. هابسام، اریک: عصرنهایت‌ها، تاریخ جهان، ترجمه: حسن مرتضوی، تهران، انتشارات آگه، ۱۳۸۳.

تاریخ جهان از آغاز جنگ جهانی دوم تا فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی

عنوان درسی به فارسی: تاریخ جهان از آغاز جنگ جهانی دوم تا فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۲		عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of World from beginning of the World War II to Dissolution of Soviet Union				نظری*
	عملی			
			نظری	
			عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه				
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐ جلسه نقد ☐				
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☐				
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☐ نمایش فیلم‌های آموزشی ☐				
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.				

هدف کلی درس: آشنایی با رخداد‌های جهان از آغاز جنگ جهانی دوم تا فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- اوضاع جهان قبل از جنگ دوم را توضیح دهد.
- جریان درگیری کشورها و ورود آمریکا به جنگ را توضیح دهد.
- با شرایط آغاز و ادامه جنگ سرد آشنا باشد.

سرفصل درس:

- اوضاع جهان پیش از جنگ جهانی دوم
- حمله آلمان به لهستان و آغاز جنگ جهانی دوم
- ورود آمریکا به جنگ جهانی دوم
- کنفرانس‌های صلح در خلال جنگ جهانی دوم
- پایان جنگ جهانی دوم و آغاز جنگ سرد
- توسعه سیاسی در اروپای غربی و ایالات متحده بعد از جنگ
- شکل‌گیری اتحادیه اروپا و تحولات سیاسی کشورهای اروپایی
- شکل‌گیری گروه‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و منطقه‌ای در سطح جهان
- مروری بر جنبش‌های فرهنگی و اجتماعی‌ناتیرگذار در سطح جهانی
- اروپای غربی در سال‌های ۱۹۹۰م سیاست‌نگرانی اقتصادی
- رقابت‌های آمریکا و شوروی در خلال جنگ سرد
- روابط بین‌الملل از ۱۹۴۵ میلادی به بعد، بحران موشکی کوبا، درگیری آمریکایی‌ها در ویتنام
- مقدمات و چگونگی فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی

- میراث استالین
- اروپای شرقی در سال‌های ۱۹۹۰
- روسیه بعد از سقوط کمونیسم

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓
		✓			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آلاردیس، گیلبرت: جایگاه فاشیسم در تاریخ اروپا، ترجمه: حشمت‌الله رضوی، تهران، انتشارات کیهان، ۱۳۷۱.
۲. آمبروز، استیفن: روند سلطه‌گری (تاریخ سیاست خارجی آمریکا ۱۹۳۸-۱۹۸۳)، ترجمه احمد تابنده، تهران، چاپخش، ۱۳۳۳.
۳. تایتون، فرانک ب، آلدريج، رابرت: تاریخ اقتصادی و اجتماعی اروپا ۱۹۳۹ تا کنون، ترجمه: کریم پیرحیاتی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۵.
۴. حاتمی، عزیزالله: دومین جنگ قرن بیستم، تهران، انتشارات پروین، ۱۳۲۰.
۵. خاطرات میخائیل گورباچف: ترجمه فریدون دولتشاهی، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۷۸.
۶. فونتن، آندره: تاریخ جنگ سرد، ترجمه: عبدالرضا هوشنگ مهدوی، ۲ جلد، تهران، نشر نو، ۱۳۶۷.
۷. فیندلی، کارتر، جان م. راثی: جهان در قرن بیستم، ترجمه بهرام معلمی، تهران، انتشارات ققنوس، ۱۳۷۹.
۸. لاکورنر، والتر: اروپا پس از هیتلر (تولد دوباره اروپا)، ترجمه: عباسقلی غفاری فرد، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۴.
۹. نقیب‌زاده، احمد: تحولات روابط بین‌الملل (از کنگره وین تا امروز)، تهران ۱۳۷۴، شرکت نشر قومس، ۱۳۷۴.

تاریخ جهان پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی تاکنون

عنوان درسی به فارسی: تاریخ جهان پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی تاکنون	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به انگلیسی: History of World after Dissolution of Soviet Union
	دروس پیش نیاز: ندارد		جبرانی	
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی*	نظری*	اختیاری
	عملی		عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □				
سفر علمی ■ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■				
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.				

هدف کلی درس: آشنایی با تحولات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی جهان پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی تا

دوران معاصر

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- عوامل مختلف فروپاشی شوروی را بشناسد.
- اوضاع عمومی اروپای شرقی را پس از فروپاشی شوروی توضیح دهد.
- تحولات داخلی ایالات متحده
- رویارویی آمریکا و روسیه پس از فروپاشی شوروی را بداند.
- کشورهای به استقلال رسیده پس از فروپاشی شوروی در آسیای مرکزی و قفقاز را توضیح دهد.

سرفصل درس:

- عوامل اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، فروپاشی اتحاد شوروی
- چگونگی فروپاشی اتحاد شوروی و برچیده شدن دیوار برلین
- وضعیت اتحادیه اروپا بعد از ۱۹۹۱ میلادی تا ۲۰۰۱
- وضعیت اروپای شرقی پس از فروپاشی شوروی
- مرور بر بحران خلیج فارس و تحولات جهانی
- مرور بر بحران یوگسلاوی و جنگ بوسنی
- رویارویی جهانی آمریکا و روسیه پس از فروپاشی اتحاد شوروی
- حرکت‌های اسلامی و تضاد منافع روسیه و آمریکا در خاورمیانه
- جنگ سرد جدید
- کشورهای نوظهور پس از فروپاشی، آسیای مرکزی و قفقاز

- اسلام‌هراسی و تئوری جنگ تمدن‌های هانتینگتون.
- چالش‌های جهانی از ۲۰۰۱ تا جنگ عراق و سقوط صدام

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. بتلهایم، شارل: سال‌های گورباچف، ترجمه ناصر فکوهی، تهران، نشرنی، ۱۳۸۱.
۲. رمیک، دیوید: آخرین روزهای امپراتوری شوروی، ترجمه حسین آهویی، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۰.
۳. فارسی، جلال‌الدین: استراتژی بین‌المللی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی.
۴. کارر دانکوس، هلن: امپراتوری گسته، ترجمه غلامعلی سیار، تهران، نشر نو، ۱۳۶۶.
۵. کرایسکی، برونو: در این زمانه پرآشوب، ملاحظاتی درباره سیاست بین‌المللی، ترجمه محسن دولو، انتشارات پاپیروس.
۶. کندی، پاول: به‌سوی سده بیست و یکم، ترجمه فریدون دولشاهی، انتشارات اطلاعات، ۱۳۷۷.
۷. گرنویل، جان: تاریخ جهان در قرن بیستم، ترجمه: جمشید شیرازی و دیگران، ج ۳، تهران، نشر و پژوهش فرزاد روز، ۱۳۷۷.
۸. گورباچف، میخائیل: پرستروئیکا، ترجمه عبدالرحمن صدریه، تهران، نشر آبی، ۱۳۶۶.
۹. لوکاس، ج، ج: جنگ ستارگان، ترجمه هاله ارجمند، تهران، مردمک، ۱۳۶۳.
۱۰. میلزا، پی‌یر، وامیس، موریس: تاریخ روابط بین‌الملل، ترجمه: سیدحامد رضینی، ج ۳، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۹۱.
۱۱. نقیب زاده، احمد، اتحادیه اروپا از آغاز تا امروز، تهران، قومس، ۱۳۸۲.

تاریخ روسیه و اروپای شرقی

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به فارسی: تاریخ روسیه و اروپای شرقی عنوان درسی به انگلیسی: History of Russia and Eastern Europe
	عملی			
	نظری	پایه		
	عملی			
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری*	تخصصی*	نوع واحد	
	عملی			
	نظری	اختیاری		
	عملی			
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐				
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی				
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.				

هدف کلی درس: آشنایی با تاریخ و تحولات فرهنگی و تمدنی روسیه و اروپای شرقی از آغاز تا فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- نحوه تشکیل دولت در روسیه و اروپای شرقی را توضیح دهد.
- سلطنت خاندان رومانوف را تجزیه و تحلیل نماید.
- تلاش‌های استعماری روسیه را بداند.
- انقلاب ۱۹۱۷ روسیه را بررسی نماید.

سرفصل درس:

- روسیه در سینه دم تاریخ
- روسیه، اروپای شرقی و پیوند با مسیحیت و امپراتوری بیزانس
- ورود اسلام به بخش‌هایی از روسیه
- نهادها و ساختارهای اسلامی و تاثیر آن بر تحولات این منطقه
- فرق، گروه‌های اجتماعی و جریان‌های فکری اسلامی و تاثیر آن بر تحولات روسیه
- روسیه و سلطه مغولان
- روسیه و خاندان رومانوف
- تلاش‌های استعماری روسیه در عصر جدید
- توسعه‌طلبی روس‌ها و عکس‌العمل انگلیس و فرانسه
- روسیه و انقلاب ۱۹۱۷م

- فروپاشی نظام سلطتی و تشکیل اتحاد جماهیر شوروی
- اعمار ناراضی از دهه ۱۹۵۰ تا دهه ۱۹۸۰
- مجارستان؛ چکسلواکی؛ لهستان
- سال‌های زمامداری برژنف در اتحاد شوروی: دگرگونی و رکود ۱۹۶۴-۱۹۸۲
- وضعیت کنونی مسلمانان در این مناطق

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی	
✓	✓	✓	✓	✓	✓	
		آزمون‌های نوشتاری				
		عملکردی				

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. استریکلر. جیمز. ای: روسیه تزاری، تهران، انتشارات ققنوس، ۱۳۸۱.
۲. پزشک زاد، ایرج: مروری در تاریخ انقلاب روسیه، تهران، نشر قطره، ۱۳۸۳.
۳. تروتسکی، لئو: تاریخ انقلاب روسیه، ترجمه سعید باستانی، تهران، فائوسا، ۱۳۶۰.
۴. رونیک، ن: حزب کمونیست شوروی بر سریر قدرت، ترجمه فتح‌الله دیده‌بان، تهران، انتشارات بلوم، ۱۳۵۴.
۵. شانی‌نوف. بریان: تاریخ روسیه از آغاز تا انقلاب اکبر، ترجمه: دکتر خاتبایا بیانی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۳.
۶. طلوعی، محمود: از لنین تا گورباچف، تهران، انتشارات تهران، ۱۳۷۰.
۷. فایجس، اورلاندو: تراژدی مردم: انقلاب روسیه ۱۸۹۱ - ۱۹۲۴، ترجمه احد علیقلیان، تهران، نشر نی، ۱۳۸۸.
۸. فیندلی، کارتر، جان م. رائتی: جهان در قرن بیستم، ترجمه بهرام معلمی، تهران، انتشارات ققنوس، ۱۳۷۹.
۹. کار. ای. اچ: تاریخ روسیه شوروی، ترجمه: نجف دریابندری، بی‌جا، نشرزنده‌رود، ۱۳۷۱.
۱۰. کنز. پیتز: تاریخ اتحاد شوروی از آغاز تا پایان، ترجمه علی اکبر مهدیان، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۱.
۱۱. ماتیوز، جان آر: ظهور و سقوط اتحاد شوروی، ترجمه فرید جواهرکلام، تهران، انتشارات ققنوس، ۱۳۸۲.

تاریخ عثمانی و ترکیه

عنوان درسی به فارسی: تاریخ عثمانی و ترکیه	تعداد واحد: ۲	تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
				پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Ottoman Empire and Turkey				تخصصی*	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
					عملی	
				اختیاری	نظری	
					عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □						
سفر علمی ■ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ غرب - تاریخ اسلام.						

هدف کلی درس: آشنایی با دولت عثمانی و مقابله آن با اروپا، آشنایی با روند شکل‌گیری ترکیه امروزی.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- اوضاع آسیای صغیر و نحوه اسکان عثمانی را توضیح دهد.
- نحوه تشکیل حکومت عثمانی‌ها را در آسیای صغیر تشریح نماید.
- دوران جلال و شکوه عثمانی‌ها و تصرف قسطنطنیه را بداند.
- زوال تدریجی و ترکان جوان و پان‌ترکیسم را توضیح دهد.

سرفصل درس:

- اوضاع آسیای صغیر در سده پنج هجری، تاریخ ترکان، ترکان عثمانی، قدرت یافتن ترکان در آناتولی، جنگ ملازگرد و تأسیس حکومت سلاجقه روم، حمله مغولان و انحطاط سلجوقیان روم، پیدایش امیرنشین‌های مستقل ترکان در آناتولی.
- امپراتوری عثمانی، نحوه اسکان عثمانی‌ها در آسیای صغیر، حکومت عثمان اول، حکومت سلطان مراد اول، بایزید اول و حمله تیمور به آسیای صغیر و فروپاشی نخستین امپراتوری عثمانی.
- تأسیس دوباره امپراتوری عثمانی، حکومت سلطان محمد دوم (فاتح)، سقوط قسطنطنیه، پیامدهای سقوط قسطنطنیه.
- دوران جلال و شکوه عثمانی‌ها، سلطان سلیم اول، عثمانیان و خلافت، سلطنت سلطان سلیمان قانونی (اوج قدرت عثمانی)

- زوال امپراتوری عثمانی (دوران توقف و رکود)، دولت عثمانی در قرن هفدهم و هجدهم میلادی، اوضاع اجتماعی و اقتصادی عثمانی.
- قرن نوزدهم میلادی و اوضاع امپراتوری عثمانی، تنظیمات عثمانی، جنگ کریمه، عثمانیان نو، نهضت مشروطه.
- ترکان جوان، پان اسلامیم، پان ترکیسم
- زوال تدریجی، جنگ جهانی اول و سیاست عثمانی، آتاتورک و تشکیل جمهوری ترکیه، انقلاب عربی، کارنامه دولت عثمانی
- ترکیه در جنگ جهانی دوم و بعد از آن، سیاست‌های جدید ترکیه در منطقه.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. امامی خویی، محمد تقی: تاریخ امپراتوری عثمانی، تهران، سمت، ۱۳۹۴.
۲. امامی خویی، محمد تقی: ترکان، اسلام، علوی گری در آناتولی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی، ۱۳۹۲.
۳. اوزون چارشی‌لی، اسماعیل حقی: تاریخ عثمانی، ترجمه وهاب ولی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۹، ۴ جلد.
۴. استانفورد، جی شاو: تاریخ امپراتوری عثمانی و ترکیه جدید، ترجمه محمود رمضان‌زاده، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۰.
۵. اینالچیق، خلیل دانلی‌اوغلو، محمدسید: امپراتوری عثمانی در عصر دگرگونی تنظیمات، ترجمه رسول عربخانی، تهران، پژوهشکده تاریخ اسلام، ۱۳۹۱.
۶. باربر، نونل: فرمانروایان شاخ زرین از سلیمان قانونی تا آتاتورک، ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی، تهران، نشر گفتار.
۷. بارتولد، و: تاریخ ترک‌های آسیای میانه، ترجمه غفار حسینی، تهران، توس، ۱۳۷۶.
۸. کیلتی، برناردین: سقوط قسطنطنیه، ترجمه مصطفی مغربی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۴.
۹. لوئیس، برنارد: ظهور ترکیه جدید، ترجمه محسن علی سبحانی، تهران، سمیه، ۱۳۷۲.
۱۰. هامر، پورگشتال: تاریخ امپراتوری عثمانی، ترجمه میرزا زکی علی‌آبادی، تهران، اساطیر، ۱۳۸۷.

تاریخ معاصر آسیای غربی (خاورمیانه) از سقوط عثمانی

عنوان درسی به فارسی: تاریخ معاصر آسیای غربی (خاورمیانه) از سقوط عثمانی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۲		پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: Contemporary History of Western Asia (Middle East) from Fall of Ottoman Empire				تخصصی*	نظری*
	اختیاری			عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □					
سفر علمی ■ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ معاصر کشورهای اسلامی					

هدف کلی درس: بررسی تحولات آسیای غربی پس از سقوط عثمانی و تشکیل دولت اسرائیل توسط غربی‌ها.

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- موقعیت منطقه آسیای غربی را در آستانه تجزیه عثمانی تجزیه و تحلیل نماید.
- عوامل و نحوه تسلط کشورهای استعماری بر منطقه را تحلیل نماید.
- نحوه تشکیل دولت در عراق، سوریه، عربستان را بدانند.
- موقعیت منطقه‌ای و جهانی خلیج فارس را تشریح نماید.

سرفصل درس:

- جنگ جهانی اول و سقوط عثمانی (جنبش جوانان ترک ۱۹۰۸)، آناترک و اعلام جمهوری لائیک ۱۹۲۳، معاهدات، تشکیل دولت ترکیه.
- کنفرانس صلح پاریس و اعمال سیاست قیمومیت، اقدامات انگلستان و فرانسه.
- عراق و قیام استقلال‌طلبانه ۱۹۲۰، نقش علماء شیعه در مبارزات، اعلام پادشاهی در عراق، سرپرستی رسمی انگلیس بر عراق.
- نخست وزیر نوری سعید، احزاب سیاسی عراق، عراق در جنگ جهانی دوم. کودتا، انقلاب ۱۹۵۸ و اعلام جمهوری عراق، کودتای حزب بعث، و قدرت‌گیری حسن البکر و صدام حسین.
- شریف مکه و نقش او در جنگ جهانی اول. سربرآوردن ابن سعود در نجد، آیین وهابی، تأسیس دولت عربستان سعودی.
- چگونگی ایجاد کشور اردن، پیمان دفاعی اردن و انگلیس. تأسیس لژیون عربی اردن و نقش آن در جنگ جهانی اول، خروج نیروهای انگلیسی از اردن، تأسیس کشور مستقل اردن هاشمی، نقش اردن در مسئله فلسطین، اردن و جنگ اعراب و اسرائیل.
- سوریه و لبنان در قلمرو عثمانی، قیام علیه قیمومیت، خروج نیروهای فرانسه و اعطای استقلال کامل، رقابت قدرت‌ها در سوریه.
- اتحاد سوریه و مصر (جمهوری متحدعربی) تأسیس حزب بعث و نقش آن در تحولات سیاسی سوریه، انحلال جمهوری متحده عربی، به قدرت رسیدن حافظ اسد، تحولات دوران اسد، دوران بشار اسد.
- لبنان در جنگ جهانی دوم، تشکیل جمهوری لبنان.

- بررسی جنگ‌های اعراب و اسرائیل از صدور اعلامیه بالفور؛ نقش قدرت‌های بزرگ در جنگ اعراب در اسرائیل.
- تحولات بعد از درگذشت ناصر، سیاست نگاه به غرب سادات، قرارداد کمپ دیوید، تحولات دوران حسنی مبارک.
- اخذ امتیازات نفتی در ایران، عربستان، عراق و شیخ‌نشین‌های خلیج فارس توسط آمریکا، انگلیس و سایر کشورهای عربی، انعقاد نخستین قرارداد نفتی آمریکا در منطقه با عربستان در ۱۹۳۲.
- خروج نیروهای انگلیسی از شرق کانال سوئز، بحران کانال سوئز ۱۹۵۶.
- استقلال کویت و سایر شیخ‌نشینها، بحرین و ادعاهای مربوط به سه جزیره (تنب کوچک، تنب بزرگ، ابوموسی)
- شورای همکاری‌های خلیج فارس، جنگ ظفار. بررسی نهادها و ساختارهای اسلامی و تاثیر آن بر تحولات این منطقه
- بررسی فرق، گروه‌های اجتماعی و جریان‌های فکری اسلامی در این دوره و تاثیر آن بر تحولات تاریخی.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. انتخابی، نادر: دین، دولت و تجدد در ترکیه، تهران، هرمس، ۱۳۹۲.
۲. امیر اردوش، محمدحسین، تاملی بر مساله وحدت اسلامی از دیرباز تا دیروز با تکیه بر جنبش اتحاد اسلام، تهران: مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، معاونت فرهنگی، ۱۳۸۹.
۳. بلیک، جرالده، درایسدل، آلاسدر: جغرافیای سیاسی خاورمیانه و شمال آفریقا، ترجمه دره میرحیدر، تهران، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، ۱۳۶۹.
۴. حورانی، آلبرت: تاریخ مردمان عرب، ترجمه: فرید جواهر کلام، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۴.
۵. سالم العجیر الصباح: امارات خلیج فارس و مسئله نفت، ترجمه‌ی علی بیگدلی، انتشارات میراث ملل، ۱۳۶۸.
۶. مار، فب: تاریخ نوین عراق، ترجمه محمد عباس‌پور، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۰.
۷. کیکیف و دیگران: تاریخ معاصر کشورهای عربی، ترجمه محمدحسین روحانی، تهران، توس، ۱۳۶۷.
۸. المسبری، عبدالوهاب: صهیونیسم، ترجمه لواء بردباری، تهران، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، ۱۳۷۴.
۹. لونیس، برنارد، دین، سیاست و حکومت در خاورمیانه، مترجمان علی باقری‌دولت‌آبادی، جابر قاسمی؛ ویراستار علمی محمدجواد خلیلی، قم: علامه بهبهانی، ۱۳۹۴.
۱۰. لونیس، برنارد، خاورمیانه: دو هزار سال تاریخ از ظهور مسیحیت تا امروز، ترجمه حسن کامشاد، تهران، نشر نی، ۱۳۸۱.
۱۱. لونیس، برنارد، زبان سیاسی اسلام، مترجم غلامرضا بهروز لک؛ تهیه واحد تدوین اندیشه سیاسی اسلامی مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی، قم: حوزه علمیه قم، دفتر تبلیغات اسلامی، مرکز انتشارات، ۱۳۷۸.
۱۲. مقداشی، زهیر: امتیازات نفتی خاورمیانه، ترجمه سیروس ابراهیم‌زاده، انتشارات پیروز، ۱۳۵۴.
۱۳. منغیلده، پتر: تاریخ خاورمیانه، ترجمه عبدالعلی اسپهبدی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۵.
۱۴. ناشیبی، ناصرالدین: در خاورمیانه چه گذشت، ترجمه روحانی، تهران، توس، ۱۳۵۱.

تاریخ جنبش‌های اسلامی در آسیای غربی (خاورمیانه)

عنوان درسی به فارسی: تاریخ جنبش‌های اسلامی در آسیای غربی (خاورمیانه)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۲		پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Islamic Movement in Western (Asia (Middle East			تخصصی*	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
	اختیاری		عملی		
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □					
سفر علمی ■ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ خاورمیانه - تاریخ اسلام.					

هدف کلی درس: آشنایی با شیوه‌های مبارزات جهان اسلام با کشورهای استعمارگر غرب از واپسین سال‌های قرن ۱۸ میلادی به بعد.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- واکنش کشورهای خاورمیانه را نسبت به استعمار تجزیه و تحلیل نماید.
- قیام‌های ایرانیان علیه استعمار را بداند و برنامه‌های اصلاحی عباس میرزا، امیرکبیر و ... را توضیح دهد.
- نقش علمای شیعه در جنبش‌های معاصر را توضیح دهد.
- قیام‌هایی مانند اخوان المسلمین، مهدی سودانی و ... را تشریح نماید.

سرفصل درس:

- واکنش کشورهای عربی، ترکیه عثمانی، ایران و دیگر کشورهای اسلامی منطقه نسبت به پدیده استعماری.
- ایران: قیام تنباکو، مشروطیت، قیام‌های شیخ محمدخانی، میرزا کوچک‌خان، قیام تنگستانی، قیام کلنل پسیان و اندیشه‌ها و فعالیت‌های مردانی مانند عبداللطیف شوشتری، میرزا صالح شیرازی، ملاعلی کنی، جمال‌الدین اسدآبادی.
- عثمانی: افرادی مانند ابراهیم متفرقه، ناسق کمال، عبدالله جودت.
- دنیای عرب: قیام اخوان المسلمین، قیام مهدی سودانی، قیام الجزایر و اندیشمندانی مانند طهطاوی، شیخ محمد عبده و کواکبی و سیدقطب.
- برنامه‌های اصلاحی عباس میرزا، امیرکبیر، سپهسالار، محمدعلی خدیومصر، مدحت پاشای ترکی و دیگران.
- واکنش روحانیون و سران مذهبی کشورهای عربی، ترکیه و ایران مانند میرزا حسن شیرازی، ملاکافم خراسانی، میرزا محمدحسین نائینی، شیخ فضل الله نوری در ایران، شیخ الاسلام‌های عثمانی، شیوخ الازهر و غیره.

- ملی شدن نهضت نفت در ایران، دکتر مصدق، آیت‌الله کاشانی، نواب صفوی.
- انقلاب اسلامی در ایران

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. احمدی، مهدی: شیخ محمد عبده، مجمع تقریب مذاهب، تهران، ۱۳۸۳.
۲. استنفورد کوهن: تئوری‌های انقلاب، علیرضا طیب، تهران، نشر قومس، ۱۳۷۶.
۳. اسحاق موسی‌الحسینی: اخوان‌المسلمین بزرگترین جنبش اسلامی معاصر، ترجمه سیدهادی خسروشاهی، تهران، اطلاعات، ۱۳۷۵.
۴. حلیمی، علی‌اصغر: تاریخ نهضت‌های دینی-سیاسی معاصر، تهران، زوار، ۱۳۸۲.
۵. فضیل ابوالنصر: رویارویی غرب و اسلام‌گرایی، تهران، وزارت امور خارجه، ۱۳۷۸.
۶. قطب، محمد: بیداری اسلامی، ترجمه صباح زنگنه، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۷۴.
۷. کواکبی، سیدعبدالرحمن: طبایع الاستبداد، ترجمه عبدالحسین میرازی قاجار، به تصحیح محمدجواد صاحبی، قم، ۱۳۷۲.
۸. متقی، ابراهیم: رویارویی غرب معاصر با جهان اسلام، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۷.
۹. مجتهدی، کریم: سیدجمال‌الدین اسدآبادی و تفکر جدید، تهران، نشر تاریخ ایران، ۱۳۶۳.
۱۰. مطهری، مرتضی: نهضت‌های اسلامی در صد سال اخیر، تهران، صدرا.
۱۱. موثقی، سیداحمد: جنبش‌های اسلامی معاصر، تهران، سمت، ۱۳۷۴.

تاریخ چین و ژاپن

عنوان درسی به فارسی: تاریخ چین و ژاپن	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به انگلیسی: History of China and Japan	جبرانی	نظری	دروس بیش نیاز: ندارد
					پایه	عملی	
					تخصصی*	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
					اختیاری	عملی	
						نظری	
						عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد							
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐							
سفر علمی: اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی							
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ شرق دور.							

هدف کلی درس: آشنایی با تحولات تاریخی، فرهنگی و تمدنی سرزمین‌های چین و ژاپن.

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- تاریخ چین و ژاپن را تا ورود استعمارگران در منطقه بررسی نماید.
- چگونگی حضور استعمارگران را توضیح دهد.
- مبارزات مردم چین به رهبری مائو را بداند.
- صنعتی شدن و مدرن‌شدن ژاپن را تحلیل نماید.

سرفصل درس:

- مرور تاریخ چین از دوره باستان تا ظهور سلسله تانگ
- ورود اسلام در بخش‌هایی از چین
- نهادها و ساختارهای اسلامی و تاثیر آن بر تحولات این منطقه
- فرق، گروه‌های اجتماعی و جریان‌های فکری اسلامی و تاثیر آن بر تحولات چین
- تحولات چین در فاصله سال‌های حکومت تانگ تا ظهور منچوها
- چگونگی حضور استعمارگران اروپایی و سلطه بر چین
- مبارزات و مقاومت‌های مردمی علیه استعمارگران تا پیروزی مائو
- وضعیت کنونی مسلمانان در این مناطق
- تاریخ ژاپن از عصر اساطیری تا ظهور حکومت شگون‌ها
- حکومت شگون‌ها

- رویارویی ژاپن با استعمارگران اروپایی
- تحولات عصر میجی و ورود ژاپن به صف استعمارگران
- بررسی تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی چین و ژاپن پس از جنگ جهانی دوم
- جایگاه چین و ژاپن در روابط بین‌الملل پس از سال ۲۰۰۰ میلادی

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آزکان، مایکل وی: چین از جنگ جهانی دوم به بعد، ترجمه رضا علیزاده، تهران، ققنوس، ۱۳۸۸.
۲. استوری، ر: تاریخ معاصر ژاپن، ترجمه: ف. مهاجر، تهران، نشر پایروس، ۱۳۶۷.
۳. اسنو، ادگار: چین سرخ، ترجمه حسین غفاری، تهران، امیرکبیر ۱۳۵۱.
۴. بودری و لرس. دلقین: چین از کنفوسیوس تا راهپیمایی بزرگ، ترجمه: شهرنوش پارس‌پور، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۲.
۵. بیژلی، ویلیام‌جی: ظهور ژاپن مدرن: نگاهی به مشروطه ژاپنی، ترجمه شهریار خواجهیان، تهران، ققنوس، ۱۳۹۳.
۶. جرالد. ف: تاریخ فرهنگ چین، ترجمه: اسماعیل دولتشاهی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۷.
۷. داری شری، یان: تحولات سیاسی در جمهوری خلق چین، ترجمه: عباس هدایت وزیری، تهران، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۶۸.
۸. دلین، ژان: اقتصاد چین، ترجمه سیروس سهامی، مشهد، دانشگاه فردوسی، ۱۳۵۴.
۹. دیوروگاره، فیلیپ و دیگران: سیاست آسیایی چین، ترجمه عباس آگاهی، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۶۹.
۱۰. رجب‌زاده، هاشم: تاریخ ژاپن از آغاز تا معاصر، تهران، نشر اسطوره، ۱۳۶۷.
۱۱. ماری، کلبرژ: جمهوری خلق چین ۱۹۴۹-۱۹۸۵، ترجمه عباس آگاهی، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۶۸.
۱۲. نادرو، دان: ژاپن امروز، ترجمه مهدی حقیقت‌خواه، تهران، ققنوس، ۱۳۸۷.
۱۳. هال، النورج: چین باستان، ترجمه: مهدی حقیقت‌خواه، تهران، ققنوس، ۱۳۸۱.

تاریخ شبه قاره هند

عنوان درسی به فارسی: تاریخ شبه قاره هند	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Indian Subcontinent	تعداد ساعت: ۳۲	تخصصی*	تخصصی*	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
			اختیاری	عملی	
				نظری	
				عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد □					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ شبه قاره هند					

هدف کلی درس: آشنایی با تاریخ، تمدن، فرهنگ و تحولات شبه قاره هند.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- موقعیت جغرافیایی شبه قاره هند را توضیح دهد.
- تحولات هند از روزگار باستان تا دوران جدید را توضیح دهد.
- ادیان شبه قاره هند را بشناسد.
- استعمار انگلیس در هند را تحلیل نماید و مبارزات مردم را به رهبری گاندی تشریح نماید.

سرفصل درس:

-
- موقعیت جغرافیایی و جغرافیای تاریخی هند
 - تحولات هند در روزگار باستان
 - آیین‌های هندوئیسم، بودیسم و اسلام در هند
 - تشیع در شبه قاره هند
 - نهادها و ساختارهای اسلامی و تاثیر آن بر تحولات هندوستان
 - فرق، گروه‌های اجتماعی و جریان‌های فکری اسلامی و تاثیر آن بر تحولات شبه قاره هند
 - حکومت مغولان هند
 - استعمارگران در هند
 - سلطه انگلستان بر هند و تلاش‌های استقلال‌طلبانه هندیان و نهضت مقاومت گاندی

- شکل‌گیری کشورهای بنگلادش و پاکستان و مناسبات با هند
- جایگاه هند در روابط بین‌الملل از دهه ۸۰ میلادی به بعد
- وضعیت کنونی مسلمانان در هندوستان

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

۱. منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۲. ارشاد، فرهنگ: مهاجرت تاریخی ایرانیان به هند قرن هشتم تا هیجدهم، تهران، انتشارات موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
۳. اطهر رضوی، سیدعباس: شیعه در هند، قم، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۶.
۴. باغستانی کوزه‌گر، محمد، مجموعه مقالات هند شناخت، تهیه‌کننده گروه تاریخ تمدن اسلامی موسسه پژوهشی اسلام و علوم انسانی، مشهد: نسیم رضوان، ۱۳۹۲.
۵. بونگارد، ل. ا: تاریخ نوین هند، ترجمه: پ. علوی، تهران، نشر بین‌الملل، ۱۳۶۱.
۶. تاپار، رومیلا: تاریخ هند، ترجمه همایون صنعتی‌زاده، تهران، نشر ادیان، ۱۳۸۷. دو جلد.
۷. دان، جان ام: پیدایش هند نوین، ترجمه مهدی حقیقت‌خواه، تهران، ققنوس، ۱۳۹۴.
۸. دولافوز، ف: تاریخ هند، ترجمه م. ت. فخرداعی گیلانی، تهران، کمیسیون معارف، ۱۳۶۱.
۹. شایگان، داریوش: ادیان و مکتب‌های فلسفی هند، تهران، امیرکبیر، ۱۳۷۶.
۱۰. عبدالله‌پور، احمد: بنگلادش، تهران، چاپخش، ۱۳۵۲.
۱۱. کرمی، مجتبی، نگاهی به تاریخ حیدرآباد، تهران: دفتر مطالعات وزارت خارجه، ۱۳۷۳.
۱۲. نهرو، جواهر لعل: کشف هند، ترجمه: محمود تفضلی، ۲ جلد، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۱.
۱۳. یاری، سیاوش: تاریخ اسلام در هند (از آغاز تا قرن پنجم هجری)، تهران، نشر ادیان، ۱۳۸۸.

تاریخ کشورهای جنوب شرقی آسیا

عنوان درسی به فارسی: تاریخ کشورهای جنوب شرقی آسیا	عنوان درسی به انگلیسی: History of Southeast Asia	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۳	نوع واحد	جبرانی	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز: ندارد
				پایه	نظری عملی	
					تخصصی*	
				اختیاری	نظری عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐						
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ شرق دور.						

هدف کلی درس: آشنایی با تاریخ و تحولات آسیای جنوب شرق (مالزی، اندونزی، شبه جزیره کره، تایوان، فیلیپین).

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- موقعیت جغرافیایی و تاریخی آسیای جنوب شرقی را توضیح دهد.
- تحولات تاریخی این کشورها تا قرن بیستم را تحلیل نماید.
- ورود استعمار و عملکرد آنها را در منطقه بداند.
- وضعیت این کشورها را پس از جنگ جهانی دوم توضیح دهد.

سرفصل درس:

- موقعیت جغرافیایی و جغرافیای تاریخی آسیای جنوب شرقی: مالزی، اندونزی، شبه جزیره کره، تایوان، فیلیپین
- آشنایی با کلیات تاریخ کشورهای آسیای جنوب شرقی
- تحولات تاریخی کشورهای آسیای جنوب شرقی تا قرن بیستم (با تأکید بر جنگ ویتنام)
- ادیان و مذاهب در آسیای جنوب شرقی
- تشیع در کشورهای جنوب شرقی آسیا
- نهادها و ساختارهای اسلامی و تأثیر آن بر تحولات این منطقه
- فرق، گروه‌های اجتماعی و جریان‌های فکری اسلامی و تأثیر آن بر تحولات جنوب شرقی آسیا
- اوضاع اجتماعی و فرهنگی کشورهای آسیای جنوب شرقی

- وضعیت کنونی مسلمانان در این مناطق
- اوضاع اقتصادی کشورهای آسیای جنوب شرقی
- بررسی چگونگی ورود این کشورها در عرضه صنعت جهانی و جایگاه آنها
- جایگاه کشورهای جنوب شرقی آسیا در روابط بین‌الملل از دهه ۸۰ میلادی به بعد

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. توکلی، محمدکاظم: مسلمانان مورو (تاریخ اجتماعی مسلمانان جنوب فیلیپین)، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۱.
۲. جینا، ال. بارنز: خاستگاه تمدن در آسیای شرقی، ترجمه: زهرا بابستی، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۸۳.
۳. رولانیسوا: کشورهای جنوب شرقی آسیا، ترجمه غلامعلی سرمد، تهران، انتشارات شبگیر، ۱۳۵۲.
۴. شالیان، ژرار: مسائل ویتنام، ترجمه ایرج مهدویان، تهران، ابن‌سینا، ۱۳۵۲.
۵. شیکف، اف، بی: تراژدی مسئله ویتنام، ترجمه خلیل خلیلیان، تهران، انتشار، ۱۳۵۲.
۶. مسائلی، محمود (گردآوری): ویتنام، تهران، انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۳۷۲.
۷. مسائلی، محمود (گردآوری): تایلند، تهران، انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۳۷۲.
۸. مسائلی، محمود (گردآوری): مالزی، تهران، انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۳۷۳.
۹. مظفری، محمدرضا (گردآوری): اندونزی، تهران، انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۳۷۴.

تاریخ آسیای مرکزی و قفقاز

عنوان درسی به فارسی: تاریخ آسیای مرکزی و قفقاز	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس بیش نیاز: ندارد
				عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Central Asia and Caucasian Countries	تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	پایه	نظری	دروس هم نیاز: ندارد
				عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی: اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی با تخصص تاریخ ایران اسلامی، تاریخ آسیای مرکزی و قفقاز.					

هدف کلی درس: آشنایی با تاریخ و تحولات آسیای مرکزی، قفقاز و افغانستان.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- موقعیت جغرافیای آسیای مرکزی و افغانستان و قفقاز را توضیح دهد.
- نحوه و ورود اسلام به ماوراءالنهر را توضیح دهد.
- استعمار آسیای مرکزی توسط روس را بداند و نحوه جدا شدن منطقه از ایران را توضیح دهد.
- نتایج فروپاشی شوروی در آسیای مرکزی و قفقاز و تشکیل کشورهای جدید را تجزیه و تحلیل نماید.

سرفصل درس:

- موقعیت جغرافیایی و جغرافیای تاریخی سرزمین های ماوراءالنهر و قفقاز
- چگونگی ورود اسلام به ماوراءالنهر
- تحولات تاریخی و فرهنگی ماوراءالنهر در دوره اسلامی
- تسلط روس‌ها بر آسیای مرکزی
- مسیحیت و اسلام در قفقاز
- نهادها و ساختارهای اسلامی و تاثیر آن بر تحولات این منطقه
- فرق، گروه های اجتماعی و جریان های فکری اسلامی و تاثیر آن بر تحولات منطقه
- منازعات ایرانیان و عثمانیها در قفقاز

- روس‌ها در قفقاز
- جنگ‌های ایران و روس و جدایی مناطق قفقاز از ایران
- اقدامات انگلستان برای جدایی بخش‌های شرقی ایران و پدید آمدن افغانستان
- بررسی اجمالی تحولات مهم افغانستان از قرن هجدهم تا قرن بیستم
- تأثیرات فروپاشی اتحاد شوروی بر آسیای مرکزی و قفقاز و تشکیل کشورهای جدید
- منطقه آسیای مرکزی در نظام بین‌الملل
- وضعیت کنونی مسلمانان در این مناطق

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. ابوالحسن شیرازی، حبیب‌الله؛ مجیدی، محمدرضا؛ سیاست و حکومت در آسیای مرکزی، تهران، نشر قومس، ۱۳۸۲.
۲. بارتولد، ولادیمیر؛ تاریخ سیاسی و اجتماعی مرکزی تا قرن دوازدهم، ترجمه علی‌محمد زهما، کابل.
۳. بلیتسکی، آ؛ خراسان و ماوراءالنهر، ترجمه پرویز ورجاوند، تهران، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۷۱.
۴. بهزادی، رقیه؛ قوم‌های کهن در آسیای مرکزی و فلات ایران، تهران، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، ۱۳۷۳.
۵. ترابزاده، منیژه و دیگران؛ ماهیت تحولات در آسیای مرکزی و قفقاز، تهران، انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۳۶۳.
۶. حبیبی، عبدالحی؛ تاریخ افغانستان بعد از اسلام، به اهتمام حبیب‌الله رفیع، دو جلد، کابل، انجمن تاریخ افغانستان، ۱۳۴۵.
۷. شیخ عطار، علیرضا؛ ریشه‌های رفتار سیاسی در آسیای مرکزی و قفقاز، تهران، انتشارات وزارت امور خارجه، ۱۳۷۱.
۸. شیخ‌نوری، محمدمیر؛ تاریخ اسلام در آسیای مرکزی، تهران، پژوهشکده فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۸.
۹. گیب؛ فتوحات اعراب در آسیای مرکزی، ترجمه حسین احمدی‌پور، تبریز، چاپ اختر شمال، ۱۳۳۷.
۱۰. ورجاوند، پرویز؛ ایران و قفقاز، تهران، نشر قطره، ۱۳۷۸.
۱۱. ورجاوند، پرویز؛ میراث‌های تمدن ایرانی در سرزمین‌های آسیای شوروی، تهران، ۱۳۵۱.

تاریخ قاره آفریقا

عنوان درسی به فارسی: تاریخ قاره آفریقا	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of African Continent	تعداد ساعت: ۳۲	تخصصی*	نظری*	نظری	دروس هم‌نیاز: ندارد
			عملی	عملی	
			اختیاری	نظری	
			عملی	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ آفریقا.					

هدف کلی درس: آشنایی با تاریخ قاره آفریقا، آشنایی با روند استعمار در آفریقا.

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- با تاریخ قدیم آفریقا آشنا باشد.
- اسلام در آفریقا را توضیح دهد.
- نحوه استعمار آفریقا توسط اروپاییان را تشریح کند.
- مبارزات مردم آفریقا جهت رهایی از استعمار را بداند.

سرفصل درس:

- سیر تاریخ‌نگاری آفریقا، جایگاه تاریخ در جامعه آفریقایی، باستان‌شناسی آفریقا.
- آشنایی با مطالعه تاریخ آفریقا از روزگار باستان، جایگاه تاریخ آفریقا در جهان، خاستگاه‌ها، تکامل و توسعه فنون کشاورزی، کشف و انتشار فلزات و تکامل نظام‌های اجتماعی.
- قاره سیاه در جستجوی گذشته خود، هنرمندان دوران نوسنگی، امپراتوری کوشش، فرمانروایی ملکه‌ها، سرچشمه‌های مصر باستان.
- اسلام در آفریقا، آفریقای شمالی، آفریقای شرقی، آفریقای جنوبی، اوج تمدن سواحلی، بسط و توسعه اسلام در میان مردم سواحلی (آفریقای خاوری).
- دوران استعماری، ورود استعمارگران پرتغالی، اقدامات مبلغان مذهبی، رقابت برای تملک آفریقا، دوران یورش استعمارگران ۱۹۰۰-۱۸۸۰، نظام مستقرگشته ۱۹۲۰-۱۹۰۰.
- به سوی آزادی، طلایه‌داران جنبش‌های استقلال‌طلب آفریقای امروزی، شمال و جنوب صحرا، رشد ملت‌گرایی و پیدایی دولت‌های مستقل.

- میراث گذشته و دشواری‌های جدید، اتحاد ملی، احزاب و فه‌رمانان ملی، اتحادیه‌هایی به مقیاس وسیع‌تر، پان آفریکانیسم و فدراسیون‌های ناحیه‌ای، احیای فرهنگ، آفریقا و دنیا.
- نهادها و ساختارهای اسلامی و تاثیر آن بر تحولات قاره آفریقا
- فرق، گروه‌های اجتماعی و جریان‌های فکری اسلامی و تاثیر آن بر تحولات این قاره
- آفریقا در نظام بین‌الملل از دهه ۸۰ میلادی تا کنون
- وضعیت کنونی مسلمانان در این مناطق

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. ایوانف: استعمار آفریقا (در دوران استعمار) ترجمه علی فراهانی جلالی، تهران، استقلال، ۱۳۶۱.
۲. پطرس، غالی: جنبش آسیایی-آفریقایی، فرج‌الله ناصری، تهران، فرمند، ۱۳۴۹.
۳. خسروشاهی، هادی: نبرد اسلام در آفریقا، قم، دارالتبلیغ اسلامی قم، ۱۳۵۴.
۴. دخانیاتی، علی: تاریخ آفریقا، تهران، توکاء، ۱۳۵۸.
۵. دیویدسن، بزیل: تاریخ آفریقا، ترجمه هرمز ریاحی، فرشته مولوی، تهران، امیر کبیر، ۱۳۶۹.
۶. زیگلر، ژان: غارت آفریقا، استعمار دوباره، ترجمه عباس آگاهی، مشهد، معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی، ۱۳۶۵.
۷. سرمد، خسرو: کشف و استعمار آفریقا، تهران، بنیاد، ۱۳۵۰.
۸. کورنون، ماریان: تاریخ معاصر آفریقا، ترجمه ابراهیم صدقیایی، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۵.
۹. کی، زریبو: تاریخ عمومی آفریقا، ۲جلد، ترجمه حسن انوشه، یحیی مدرسی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۲.
۱۰. والرستاین، ایمانوئل: استقلال آفریقا، ترجمه علی اصغر بهرام بیگی، تهران، کتاب‌های جیبی، ۱۳۴۵.
۱۱. الهی، حسین: تاریخ آفریقا، تهران، چاپخش، ۱۳۶۸.

تاریخ آمریکای شمالی از ۱۴۹۲ میلادی تاکنون

عنوان درسی به فارسی: تاریخ آمریکای شمالی از ۱۴۹۲ میلادی تاکنون	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of North America from 1492 AD to Today	تعداد ساعت: ۳۲		تخصصی*	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
			اختیاری	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا - آمریکا.					

هدف کلی درس: بررسی تاریخ آمریکای شمالی از کشف در قرن ۱۵ تا تبدیل آن به قدرت امپریالیستی و جهانی.

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- تمدن بومیان آمریکا قبل از تسلط اروپاییان را توضیح دهد.
- سیاست انگلستان در آمریکای شمالی را بداند.
- تبدیل آمریکا به یک قدرت جهانی و امپریالیسم را توضیح دهد.
- نقش آمریکا در ایران را تجزیه و تحلیل نماید.

سرفصل درس:

- تمدن بومیان آمریکا در آستانه ورود اروپاییان، اکتشاف آمریکا، مهاجرت و استقرار، استعمار آمریکا: (فرانسه سیاست استعماری انگلیسی، رقابت مستعمراتی فرانسه و انگلیس در آمریکای شمالی)، اوضاع مستعمرات پیش از جنگ‌های استقلال).
- سیاست انگلستان در مستعمرات، اعلامیه ۱۷۶۳، تشکیل نخستین کنگره آمریکایی، تشکیل کنگره فیلادلفیا، جنگ‌های استقلال ۱۷۸۳-۱۷۷۶، دوره بحرانی، ویژگی‌های قوانین جدید آمریکا
- قانون اساسی فدرال، دوران فدرالیستی، بررسی ریاست جمهوری جورج واشنگتن تا ابراهام لینکلن و جنگ داخلی و عواقب آن (۱۸۶۱-۱۸۷۷)،
- از لینکلن تا جنگ جهانی اول، آغاز سرمایه‌داری بزرگ آمریکا.
- آمریکای شمالی و جنگ جهانی اول، امپریالیسم و رفورسیم در فاصله دو جنگ، آمریکای شمالی و جنگ دوم جهانی، جنگ سرد، آمریکای شمالی و مسئله سیاهان.

- نظامی‌گری و اقتصاد در آمریکای شمالی، خصوصیات عام نظامی‌گری آمریکای شمالی، گرایش اقتصاد آمریکا به سوی نظامی‌گری، آمریکا و جنبش‌های ملی، دخالت‌های نظامی آمریکا در کشورهای جهان سوم.
- نقش آمریکا در ایران، ملی شدن نفت در ایران، کودتای ۱۳۳۲ توسط سیا در ایران و سرنگونی مصدق، آمریکای شمالی در ایران از کودتای ۲۸ مرداد تا انقلاب اسلامی.
- بحران اقتصاد سرمایه‌داری در آغاز سده ۲۱ و آینده ایالات متحده.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. استفن آمبروز: روند سلطه‌گری، ترجمه احمد تابنده، تهران، چاپخش، ۱۳۵۶.
۲. بنجامین، براولی: تاریخ اجتماعی سیاهان آمریکا، ترجمه سروش حبیبی، تهران، ۱۳۵۴.
۳. دبوزی، ماریان: سرمایه‌داری آمریکا، ترجمه محمد قاضی، تهران، ۱۳۵۲.
۴. شونل، فرانک ال: آمریکا چگونه آمریکا شد، ترجمه ابراهیم صدقیانی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۳.
۵. شولزینگر، رابرت: دیپلماسی آمریکا در قرن بیستم، ترجمه محمد رفیعی مهرآبادی، تهران، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، ۱۳۷۹.
۶. شیبانی، مجیر: تاریخ ایالات آمریکا، تهران، ۱۳۵۷.
۷. لنجافسکی، جورج: رؤسای جمهور آمریکا و خاورمیانه، ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی، تهران، نشر البرز، ۱۳۷۳.
۸. موجانی، سیدعلی: بررسی مناسبات ایران و آمریکا (۱۹۲۵-۱۸۵۱)، تهران، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، ۱۳۵۷.
۹. موروا، آندره: تاریخ آمریکا، ترجمه نجفقلی معزی، تهران، انتشارات اقبال، ۱۳۸۳.
۱۰. یلسون، آبراهام: روابط سیاست ایران و آمریکا، ترجمه محمدباقر آرام، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۸.

تاریخ آمریکای مرکزی و جنوبی

عنوان درسی به فارسی: تاریخ آمریکای مرکزی و جنوبی	تعداد واحد: ۲	نظری	جبرانی	دروس پیش‌نیاز: ندارد
عنوان درسی به انگلیسی: History of Central and South America	تعداد ساعت: ۳۲	نظری	پایه	دروس هم‌نیاز: ندارد
نوع واحد		تخصصی*		نظری*
		اختیاری		نظری
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد				
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد □				
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی				
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی با آگاهی نسبت به تاریخ آمریکا.				

هدف کلی درس: بررسی تاریخ و تمدن آمریکای مرکزی و جنوبی قبل از ورود استعمار و تأثیر استعمار در منطقه.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- تمدن‌های آمریکای جنوبی و مرکزی قبل از ورود استعمار را بداند.
- نحوه حکومت اسپانیا بر منطقه را توضیح دهد.
- جنگ‌های استقلال‌طلبانه منطقه را علیه اسپانیا توضیح دهد.
- روابط آمریکای جنوبی و مرکزی پس از جنگ دوم جهانی با جهان را بداند.

سرفصل درس:

- بررسی و معرفی منابع
- تمدن‌های آمریکای لاتین قبل از ورود استعمار اروپاییان، موقعیت جغرافیایی و وسعت آمریکای لاتین،
- آزنک‌ها و اسلاف آنان در آمریکای مرکزی و تسلط بر مکزیک، مایاها، اینکاها و اسلاف آنان، چیچاها، مهارت‌های آنها در پیشه و هنر و ریاضیات و هنر مجسمه‌سازی و سالنامه‌نویسی و تصویرنگاری و ...
- اسپانیا و پرتغال در عصر اکتشافات و فتوحات، (کاشفان-فاتحان)، پیشگامان پرتغالی، سایر اروپاییان، رقابت پرتغال و اسپانیا در آمریکای لاتین.
- امپراتوری اسپانیا، دولت و روش حکومت، کلیسا، برزیل پرتغال
- اداره مستعمرات، سیستم اقتصادی در مستعمرات، جامعه مستعمراتی، فرهنگ مستعمراتی
- انقلابات استقلال‌طلبانه، مقدمه استقلال مستعمرات، استقلال منصرفات اسپانیا (استقلال مکزیک، استقلال آمریکای مرکزی، استقلال پرو و بولیوی، استقلال برزیل)، آمریکای لاتین در پایان انقلابات استقلال

- ظهور ناسیونالیسم از پایان جنگ اول جهانی به بعد، مکزیک، پنج جمهوری آمریکای مرکزی، پرو، بولیوی و شیلی، آرژانتین، برزیل، کشورهای جزیره کارائیب (جمهوری هائیتی، جمهوری دومینیک، کوبا).
- روابط بین‌المللی از زمان کسب استقلال، روابط کشورهای آمریکای لاتین با یکدیگر، آمریکای لاتین و آمریکا شمالی (دکتر بن مونرو، سیاست امپریالیستی آمریکای شمالی نسبت به آمریکای لاتین).
- سیستم پان آمریکن، اتحادیه پان آمریکن، کنفرانس‌های تخصصی کشورهای آمریکایی.
- آمریکای لاتین و کشورهای غیرآمریکایی، روابط با بریتانیا، روابط با اسپانیا، آمریکای لاتین و جامعه ملل، آمریکای لاتین و سازمان ملل متحد.
- آمریکای لاتین پس از جنگ دوم جهانی و روابط با کشورهای آسیایی، آفریقایی، اصلاحات اجتماعی، مبارزه با آمریکای شمالی.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		آزمون‌های نوشتاری	عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آرتس، میکال: برزیل مردم و دولت آن، ترجمه مینا سرابی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۷.
۲. بودن، لوتی: جامعه اینکا، ترجمه هوشنگ ساعدلو، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۶.
۳. پندل، جورج: تاریخ آمریکای لاتین، ترجمه منوچهر پوریان خیر، تهران، اردیبهشت.
۴. دی براون: فاجعه سرخپوستان آمریکا، ترجمه محمد قاضی، تهران، خوارزمی، ۱۳۵۳.
۵. ریموله، فرانسوا: تاریخ مکزیک، سروقد مقدم ابوالحسن، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۶۹.
۶. سینکلر، اندرو: چه گوارا، ترجمه حیدرعلی رضایی، تهران، خوارزمی، ۱۳۶۰.
۷. صالحی، داود: انقلاب در نیکاراگوا، تهران، سپهرودی، ۱۳۶۴.
۸. کندری، مهران: فرهنگ و تمدن آمریکای جنوبی پیش از کلمب، تهران، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۷۱.
۹. مورس، ساموئل الیوت: کریستف کلمب، ترجمه محمد سعیدی، تهران، فراتکلین.
۱۰. نیدرگانک، مارسل: بیست کشور آمریکای لاتین، ترجمه محمد قاضی، تهران، خوارزمی، ۱۳۶۷.
۱۱. ویلگوس و دسا: تاریخ آمریکای لاتین، ترجمه جلال رضایی‌زاد، تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۲.

تاریخ اسلام در اروپا

عنوان درسی به فارسی: تاریخ اسلام در اروپا	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
				عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Islam in Europe	تعداد ساعت: ۳۲		پایه	نظری	دروس هم‌نیاز: ندارد
			تخصصی*	عملی	
			اختیاری	نظری	
			عملی		
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اسلام.					

هدف کلی درس: آشنایی با چگونگی گسترش اسلام در اروپا، عوامل و مراحل و تحولات این سیر.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- نحوه ورود اسلام به اروپا و همچنین پایان سلطه مسلمانان بر اسپانیا را توضیح دهد.
- حکومت‌های اسلامی در اروپا را بشناسد.
- جنگ‌های صلیبی علیه اسلام را بررسی نماید.
- امپراتوری عثمانی را بررسی نماید و تهاجم قدرت‌های اروپایی به کشورهای مسلمان را توضیح دهد.

سرفصل درس:

- نخستین آشنایی اروپاییان با اسلام
- قرن اول هجری: ورود اسلام به اروپا، زمینه‌ها و نحوه آن: تصرف داغستان (عمر، اموی، عباسی)، نفوذ در بالکان و حمله به قسطنطنیه، تصرف کامل اسپانیا و پرتغال
- قرن دوم هجری: حکومت‌های اسلامی در اروپا، تأسیس و اقتدار دولت امویان اندلس، گسترش مناطق تحت قدرت مسلمانان در اروپا: فرانسه، جزایر بالنار در مدیترانه، کورسیکا، جزایر سیسیل، سردانیه، قبرس روس (روزیبا)؛ از دست دادن فرانسه
- قرن سوم هجری: توجه مسلمانان به دریای مدیترانه و جزایر فرانسوی و ایتالیایی آن، تونس و جزیره سیسیل، ایتالیا، برنزیوم، تارنوم باروم، بتونوم، سویس، صقلیه، مالت، کرت در دریای مدیترانه و سواحل پروانس در فرانسه، اوج رونق و ترقی

حکومت‌های اسلامی اروپا

- قرن چهارم هجری: کوشش اروپاییان برای بیرون راندن حکومت‌های اسلامی؛ از دست دادن قبرس، درگیری مسیحیان با حکومت‌های اسلامی مثل امویان قریطه در اسپانیا، حاکمان داغستان و بنی اغلب.
- قرن پنجم: موج و مسیر جدید ورود اسلام به اروپا؛ نفوذ اسلام در حوزه بالکان و مدیترانه
- قرن ششم و هفتم: جنگ علیه اسلام و دولت‌های اسلامی و بروز جنگ‌های صلیبی، ضدیت با مسلمانان و بیرون راندن آنها از اندلس، نفوذ مسلمانان در قفقاز، تصرف در بند باب‌الابواب به وسیله ایلخانان ایرانی، جنگ‌های صلیبی و دست به دست شدن مناطق اروپایی ترکیه (قسطنطنیه)
- قرن هشتم: آخرین بازماندگان مسلمانان در اروپا، دولت بنی‌نصر؛ پیشروی عثمانی در حوزه جنوب رود دانوب در بالکان و منطقه افلاق و جزایر ایونیه و متصرفات روم شرقی توسط عثمانی
- قفقاز جنوبی: تحت سلطه آل‌جلایر و امراء قره‌قویونلو و سپس امیرتیمور؛ تصرف دریند (باب‌الابواب) و (استپ)‌های روسیه توسط مغولان
- قرن نهم: پایان سلطه بنی‌نصر در اندلس، آغاز دوره تفتیش عقاید، تصرف اوترانتو در ایتالیا، بوسنی و صربستان و افلاق (بوگسلاوی)، شبه جزیره کریمه، سالونیک؛ قسطنطنیه، آتن و آلبانی توسط عثمانیان
- قرن دهم: تفتیش عقاید در اندلس، تصرف مجارستان، ملداوی و طولون، روسیه، تمام شبه‌جزیره کریمه و تنگه کرج و و دونس.
- قرن یازدهم و دوازدهم: تصرف کرت، پودولیا، لهستان توسط عثمانی؛ جدا شدن مجارستان، موره و پودولیا از عثمانی؛ عقب‌نشینی عثمانی در روسیه؛ دست به دست شدن دریند (باب‌الابواب) و باکو بین روسیه و ایران
- قرن سیزدهم: جدا شدن بوسنی، افلاق، بسارابی، ملداوی، بلغارستان و یونان از عثمانی؛ محدود شدن قلمرو عثمانی در بالکان به آلبانی، صربستان جنوبی و مقدونیه؛ تصرف داغستان توسط روسیه، تقسیم اژه بین عثمانی‌ها و یونان؛ تصرف قبرس توسط انگلیس، از دست رفتن متصرفات عثمانی در روسیه؛ علوم، معماری، تاهل، تأثیر فلسفه ایران و اسلام بر غرب؛ دستاوردهای تمدنی و تأثیر اسلام در اروپا؛ موج نو گرایش به اسلام در میان اروپاییان؛ تشیع در اروپا

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آیتی، محمدابراهیم: اندلس یا تاریخ حکومت مسلمین در اروپا، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۰.
۲. سلیمی، حسین: مسلمانان بالکان در جستجوی هویت، برای سازمان فرهنگی و ارتباطات اسلامی، معاونت پژوهشی و آموزشی، مرکز مطالعات فرهنگی - بین‌المللی، تهران، الهدی، ۱۳۸۱.

۳. کاردینی، فرانکو، تاریخ روابط اسلام و اروپا (تاریخ سوء تفاهات و پیشداوری‌ها)، ترجمه بهاء‌الدین بازرگانی گیلانی، تهران، نشر علم، ۱۳۹۳.
۴. قائد، محمد: نخستین مسلمانان در اروپا، تهران، کارنامه، ۱۳۸۹.
۵. لیون، گوستاو: تمدن اسلام و عرب، ترجمه سیدهاشم حسینی، تهران، بی‌نا، بی‌تا، ۱۳۴۴.
۶. متقی، حسین: ستاری درباره اسلام و تشیع در اروپا با تاکید بر تشیع در آلمان، قم: ادیان، ۱۳۹۰.
۷. ناصری طاهری، عبدالله، تاریخ گسترش اسلام در افریقای شمالی و اروپا از آغاز تا سقوط اندلس، تهران: روزنامه ایران، مؤسسه انتشاراتی، ۱۳۸۱.
۸. وات، مونتگومری: ویلیام، تأثیر اسلام بر اروپای قرون وسطی، ترجمه: حسین عبدالحمیدی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۷۸.
۹. وات، مونتگومری: اسپانیای اسلامی، ترجمه محمدعلی طالقانی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۹.
۱۰. ورتوک، استیون: اسلام در اروپا، ترجمه: کاووس سیدامامی، تهران، مرکز بازشناسی اسلام و ایران، ۱۳۸۱.
۱۱. هونکه، زیگرید: فرهنگ اسلام در اروپا، ترجمه مرتضی رهیانی، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۹.

سرچشمه‌های آسیایی تمدن غرب

عنوان درسی به فارسی: سرچشمه‌های آسیایی تمدن غرب	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس بیش‌نیاز: ندارد
				عملی	
پایه	نظری		دروس هم‌نیاز: ندارد		
	عملی				
عنوان درسی به انگلیسی: Asian Resources of the Western Civilization	تعداد ساعت: ۳۲		تخصصی*	نظری*	دروس هم‌نیاز: ندارد
				عملی	
			اختیاری	نظری	
			عملی	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی با تخصص تاریخ تمدن.					

هدف کلی درس: آشنایی با ریشه‌های تمدن غرب (تأثیرات میراث تمدن اسلامی بر آن)

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- تاثیر تمدن ایران بر یونان را توضیح دهد.
- تاثیر تمدن ایران بر روم را بداند.
- تاثیر تمدن چین بر غرب را تجزیه و تحلیل نماید.
- تأثیرات تمدنی و فرهنگی مسلمانان در قرون وسطی و قرون جدید را در غرب توضیح دهد.

سرفصل درس:

- تأثیرات تمدن بین‌النهرین بر شکل‌گیری تمدن در یونان
- تأثیرات تمدنی و فرهنگی ایران بر یونان
- تأثیرات تمدنی و فرهنگی ایران بر روم
- تأثیرات تمدنی و فرهنگی چین بر غرب
- تأثیرات تمدنی و فرهنگی مسلمانان در دوره میانه و عصر جدید
- تأثیرات دینی، اخلاقی آسیا بر غرب با تکیه بر تمدن اسلامی و شاخصه‌های علمی فرهنگی آن
- مسیحیت کاتولیک و ریشه‌های فلسطینی آن.

روش ارزشیابی

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓
		آزمون‌های نوشتاری عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آراسته‌خو، محمد: وامداری غرب نسبت به شرق به‌ویژه اسلام و ایران، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۶.
۲. بریتون، کرین و دیگران: تاریخ تمدن غرب و مبانی آن در شرق، ترجمه پرویز داریوش، تهران، کتابخانه ابن‌سینا، ۱۳۳۸.
۳. پانوسی، استفان: تاثیر فرهنگ و جهان‌بینی ایرانی بر افلاطون، تهران: موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، ۱۳۸۱.
۴. جرالده، فیتز: تاریخ فرهنگ چین، ترجمه اسماعیل دولتشاهی، تهران، ۱۳۶۷.
۵. حقوقی، عسگر: سهم ایران در سیاست کشورداری، تهران، ۱۳۵۴.
۶. دهقان، ابوالحسن: سهم ایران در پیشرفت تمدن بشر، شیراز، دانشگاه شیراز، ۱۳۴۸.
۷. شفاء، شجاع‌الدین: ایران در اسپانیا، ترجمه مهدی سمسار، تهران، نشر گستره، ۱۳۸۵.
۸. لویون، گستاو: تمدن اسلام و غرب، ترجمه محمدتقی فخرداعی گیلانی، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۳۴.
۹. مجتبیایی، فتح‌الله: شهر زیبای افلاطون و شاهی‌آرامانی در ایران باستان، تهران، انجمن فرهنگ ایران باستان، ۱۳۵۲.
۱۰. گوتاس، دیمتری: اندیشه یونانی، فرهنگ اسلامی، ترجمه عبدالرضا سالار بهزادی، تهران، نشر و پژوهش فرزاد روز، ۱۳۹۴.
۱۱. میهلو، آلدو: علوم اسلامی و نقش آن در تحولات علمی جهان، ترجمه محمدرضا شجاع رضوی و اسدالله علوی، مشهد، آستان قدس، ۱۳۷۱.
۱۲. هابسون، جان‌ام: ریشه‌های شرقی تمدن غرب، ترجمه: مسعود رجب‌نیا، موسی عنبری، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۸۷.
۱۳. هونکه، زیگرید: فرهنگ اسلام در اروپا، ترجمه مرتضی زهبانی، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۹.

تاریخ نظریه‌های انتقادی درباره تمدن غرب

عنوان درسی به فارسی: تاریخ نظریه‌های انتقادی درباره تمدن غرب	عنوان درسی به انگلیسی: History of Critical Theory on the Western Civilization	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	چهرانی	نظری عملی	دروس پیش‌نیاز: تاریخ تمدن اروپا پس از رنسانس
				پایه	نظری عملی	
				تخصصی*	نظری* عملی	دروس هم‌نیاز: ندارد
				اختیاری	نظری عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐						
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا.						

هدف کلی درس: آشنایی انتقادی دانشجویان با عوامل، ابعاد و ویژگی‌های تمدن اروپا و آمریکا پس از عصر رنسانس.

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- مبانی تمدن غرب را بشناسد و نقد کند.
- پیامدهای مثبت و منفی تمدن غرب را برشمرد.
- نظریه‌های انتقادی تمدن غرب در مغرب زمین را معرفی کند.
- چالش‌های کنونی و آینده تمدن غرب را توضیح دهد.

سرفصل درس:

کلیات و مفاهیم:

- رنسانس، نوگرا، پسانوگرا، محدوده و مضامین و مانند آن
 - بررسی اجمالی تمدن اروپا و آمریکا در دوره قرون وسطی و عصر رنسانس
- جریان‌های انتقادی تمدن غرب:
- جریان‌های درون تمدنی غرب: کمونیسم، سنت‌گرایی، سیاه‌پوستان و جریان‌های نویسه‌پوستی، جریان مدافعان محیط زیست، پست مدرنیسم
 - جریان‌های بیرون تمدنی غرب: جریان‌های اسلامی در درون تمدن غرب و بیرون آن
- بررسی نوگرایی؛ تاریخچه، مؤلفه‌های نوگرایی (انسان‌محوری، ماده‌گرایی، خردگرایی)، نوگرایی در عرصه‌های مختلف (دانش؛ فلسفه، سیاست، هنر و مانند آن)

- بررسی انتقادی ادبیات در تاریخ تمدن اروپا و آمریکا پس از رنسانس و سیر تحول آن؛ تأثیر سیاست بر آثار ادبی هر دوره، مکتب رمانتیسم و تأثیر بر ادبیات، شخصیت‌های ادبی (ویکتور هوگو، ژان ژاک روسو، گوته، الکساندر دوما)، شعر گائوچسکو، تأثیر پارناسیسم، سمبولیسم، مدرنیسم و پست مدرنیسم در ادبیات، شعر سیاه در آمریکا، شرق‌شناسی در ادبیات، مفاهیم اسلامی در آثار نویسندگان اروپا و آمریکا و مانند آن

- بررسی انتقادی هنر در تاریخ تمدن اروپا و آمریکا پس از رنسانس و سیر تحول آن؛

- هنر رنسانس؛ هنر ایتالیایی، هنر باستانی
- هنر نوگرا؛ هنر اکادمیک، طبیعت‌گرایی، واقع‌گرایی، دریافت‌گرایی، پسادریافت‌گرایی، نورگرایی، هنر نو و مانند آن

• هنر پسانوگرا (هنر پست مدرن)؛ شیوه‌گرایی (ایتالیا ۱۵۲۰-۱۵۸۰)، باروک (اروپا اواخر قرن ۱۶ اوایل قرن ۱۸)، کلاسیسم (اروپا: قرن ۱۷)، روکوکو (اروپا: قرن ۱۸)، نوکلاسیسم (اروپا: قرن ۱۸)، رمانتیسم (اروپا: قرن ۱۸)، رئالیسم (واقع‌گرایی) و مانند آن

• هنر معاصر؛ استاکیم (بین‌المللی ۱۹۹۹-تاکنون)، دیوارنگاری، تصویر و شعر (بین‌المللی: ۲۰۰۷-تاکنون) هایبررئالیسم (آمریکا و اروپا: ۲۰۰۰)

- بررسی انتقادی معماری در تاریخ تمدن اروپا و آمریکا پس از رنسانس و سیر تحول آن:

معماری در دوره پسااستعماری، معماری رنسانس، معماری نوگرا، معماری پسانوگرا، معماری معاصر، مکتب رمانتیسم و تأثیر آن بر معماری، شرق‌شناسی در معماری، معماری معاصر و مانند آن

- بررسی انتقادی شرق‌شناسی غربیان

- بررسی انتقادی میانی تمدن غرب از دیدگاه اسلامی

- بررسی انتقادی پیامدهای تمدن غرب از دیدگاه اندیشمندان مسلمان:

• خدا‌گریزی

• غربت انسان

• بحران هویت

• تخریب محیط زیست

• سیطره ابزار

- چالش‌های کنونی و آینده تمدن غرب

روش ارزشیابی					
ارائه سمینار	تحقیق پایانی	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزیابی مستمر	
✓	✓	✓	✓	✓	✓
				آزمون‌های نوشتاری	
				عملکردی	

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آزاد، تکتیم: نقش تمدن اسلامی در رنسانس عقلی اروپا طی گذار از قرون وسطی به عصر جدید، مشهد، سپیده باوران، ۱۳۸۹ش.
۲. آودی، رابرت: پست مدرنیته و پست مدرنیسم: تعاریف، نظریه‌ها و کاربرتها، نوذری، حسینعلی، تهران، نقش جهان، ۱۳۸۰ش.
۳. اسپنسر، هربرت: جامعه ستی و جامعه مدرن: مدرنیته، مفاهیم انتقادی، منصور انصاری، تهران، نقش جهان، ۱۳۸۱ش.
۴. استعمار فرانو: جمعی از نویسندگان، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۷.
۵. بنیادهای معرفت‌شناسی در غرب و تشیع: جمعی از نویسندگان، تهران: مرکز پژوهش و اسناد ریاست جمهوری و فتوح، ۱۳۸۷.
۶. بومر، فرانکلین لوفان: جریان‌های بزرگ در اندیشه غربی: گزیده آثار بزرگ در تاریخ اندیشه اروپای غربی از سده‌های میانه، حسین بشیریه، تهران، مرکز بازشناسی اسلام و ایران، چاپ دوم ۱۳۸۵ش.
۷. خالقی، علی: امام خمینی و گفت‌وگو با غرب، قم: معارف، ۱۳۷۹.
۸. خانگی، رامین (به کوشش)، اسلام در آمریکا، تهران: الهدی، ۱۳۷۹.
۹. خوسپ، فونتانو: گذشته‌ی تحریف‌شده: تفسیر دوباره‌ی اروپا، ترجمه افشین خاکباز، تهران، مینوی خرد، ۱۳۹۴.
۱۰. رهدار، احمد: غرب‌شناسی علمای شیعه در تجربه ایران معاصر، قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۰.
۱۱. لئونار، ژان فرانسوا: وضعیت پست‌مدرن: گزارشی درباره‌ی دانش، ترجمه حسینعلی نوذری، تهران، انتشارات گام نو، ۱۳۸۰.

تاریخ اندیشه‌های سیاسی در غرب از دوره باستان تا پایان قرن هجدهم

عنوان درسی به فارسی: تاریخ اندیشه‌های سیاسی در غرب از دوره باستان تا پایان قرن هجدهم	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس بیش‌نیاز: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۲		پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Political Thought in the West from the Ancient Period to End of 18th Century				تخصصی*	نظری*
	اختیاری			عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □					
سفر علمی □ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا- فلسفه غرب					

هدف کلی درس: آشنایی با روند رشد اندیشه سیاسی در جوامع اروپایی از عصر فلاسفه یونان باستان تا انقلاب فرانسه.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- اندیشه سیاسی یونان و روم را بشناسد.
- اندیشه سیاسی قرون وسطی و کلیسا را توضیح دهد.
- اندیشه سیاسی قرون جدید را آشنا باشد.
- با مهمترین اندیشه های سیاسی و اجتماعی در قرن هجدهم آشنا باشد.

سرفصل درس:

- اندیشه و ساختار سیاسی در یونان باستان، مفهوم شهروند و زمینه‌های شکل‌گیری آن
- نظام سیاسی، اصلاحات سیاسی در دولت شهر آتن
- اندیشه سیاسی در آتن: سقراط، ارسطو و افلاطون
- نظام سیاسی و اصلاحات سیاسی در دولت شهر اسپارت
- اندیشه و ساختار سیاسی در امپراتوری روم
- نظام سیاسی در قرون وسطی
- اندیشه و اندیشمندان سیاسی در قرون وسطی
- نزاع بین کلیسا و دولت
- بررسی نظرات سن توماس داکن

- اندیشه سیاسی در عصر رنسانس و قرن شانزدهم
- ماکیاولی و ماکیاولیسم
- ژان بُدن
- شکل‌گیری اندیشه سلطنت مطلقه اندیشه سیاسی در قرن هفدهم
- اندیشه سیاسی توماس هابز و لویاتان
- اندیشه سیاسی جان لاک و لیبرالیسم
- اندیشه سلطنت مطلقه و زوال آن
- اندیشه سیاسی در قرن هیجدهم
- مونتسکیو و روح‌القوانین
- ژان ژاک روسو و قرارداد اجتماعی
- ادموند برک
- نویسندگان سوسیالیست اواخر قرن هیجدهم

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		آزمون‌های نوشتاری	عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. آدمیت، فریدون: تاریخ فکر (از سومر تا یونان و روم)، تهران، انتشارات روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۷۶.
۲. ارسطو: سیاست، ترجمه حمید عنایت، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۴.
۳. بخشایشی اردستانی، احمد: سیر تاریخی اندیشه‌های سیاسی در غرب (از افلاطون تا نیچه)، تهران، آوای نور، ۱۳۹۲.
۴. پولادی، کمال، تاریخ اندیشه سیاسی در غرب، تهران، مرکز، ۱۳۸۹.
۵. دوره آثار افلاطون، ترجمه محمدحسن لطفی، تهران، خوارزمی، ۱۳۶۴.
۶. روسو، ژان ژاک: قرارداد اجتماعی، ترجمه مرتضی کلانتریان، تهران، آگه، ۱۳۸۰.
۷. عزیزی، محسن: تاریخ عقاید سیاسی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۵.
۸. عنایت، حمید: بنیاد فلسفه سیاسی در غرب (از هراکلیت تا هابز)، تهران، فرمند، ۱۳۴۹.
- ۹.
۱۰. کلوسکو، جورج، تاریخ فلسفه سیاسی (۴ جلدی) ترجمه خشایار دیهیمی، تهران، نشر نی، ۱۳۸۹.
۱۱. ماکیاولی: شهریار، ترجمه داریوش آشوری، تهران، نشر مرکز، ۱۳۷۵.
۱۲. موسکا، گائتانو، بوتوگاستون: تاریخ عقاید و مکتب‌های سیاسی از عهد باستان تا امروز، ترجمه حسین شهیدزاده، تهران، انتشارات مروارید، ۱۳۶۳.

شرق شناسی

عنوان درسی به فارسی: شرق شناسی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: Orientalism	تعداد ساعت: ۳۲	تخصصی*	نظری*	نظری	دروس هم نیاز: ندارد
			اختیاری	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم های آموزشی ☐					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ جهان، تاریخ تمدن.					

هدف کلی درس: آشنایی انتقادی با چگونگی اهتمام مستشرقان به تاریخ شرق و به ویژه کشورهای اسلامی و ایران و دیدگاه های برخی از مستشرقان در این زمینه

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس، دانشجو باید بتواند:

- قلمرو فعالیت های تاریخ و تمدن پژوهی مستشرقان را نام ببرد.
- مهمترین مراکز پژوهش در زمینه مطالعات شرقی در غرب را معرفی کند.
- برخی از مستشرقان را نام ببرد و اهداف و انگیزه های مطالعاتی آنها را در باره شرق و از جمله تاریخ و تمدن اسلامی تشریح کند.
- تعدادی از آثار مستشرقان را در حیطه تاریخ و تمدن و شرق و بویژه جهان اسلام و ایران نام ببرد و چند انتقاد کلی به آثار آنها را تشریح کند.

سرفصل درس:

- کلیات و مفاهیم؛
- تاریخ و تمدن و مولفه های آن، اسلام شناسی، خاورشناسی، معرفی منابع
- تشریح ارتباط شرق شناسی با اسلام شناسی، ترک شناسی، ایران شناسی و...
- پیشینه، قلمرو و ابعاد تاریخ و تمدن شرقی پژوهی در غرب
- آشنایی با مراکز اصلی پژوهش غربی درباره تاریخ و تمدن شرق با تاکید بر تاریخ و تمدن اسلامی
- بررسی نام، زندگی، آراء و آثار برخی از مستشرقان مانند: کاتیبانی، نولدکه، پارتولد، گیب، سوردل، کلودکاهن، باسورث، لمبتون، گلدزیهر، ریچارد فرای، والترهیتس و غیره

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. اسعدی، مرتضی، مطالعات اسلامی در غرب انگلیسی زبان، تهران، سمت، ۱۳۸۱ش.
۲. الویری، محسن، مطالعات اسلامی در غرب، تهران، سمت، چاپ ششم، ۱۳۹۲ش.
۳. بارتولد، واسیلی ولادیمیروویچ، فرهنگ اسلامی، لیلا رین شه، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۹ش.
۴. بارتولد، واسیلی ولادیمیروویچ، فرهنگ و تمدن مسلمانان، علی اکبر دیانت، تبریز، ابن سینا، ۱۳۳۷ش.
۵. سعید، ادوارد، شرق شناسی، عبدالرحیم گواهی، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۱ش.
۶. العقیقی، نجیب، المستشرقون، مصر، دارالمعارف، ۱۳۴۴ ه.ق.
۷. کاهن، کلود، درآمدی بر تاریخ اسلام در قرون وسطی: قرن هفتم تا پانزدهم، روش شناسی و عناصر کتابشناسی، اسدالله علوی، مشهد، آستان قدس رضوی و بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۷۰ش.
۸. گیب، همیلتون، اسلام: بررسی تاریخی، منوچهر امیری، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۷ش.
۹. نوری، محمد (گردآورنده)، مأخذشناسی پژوهشهای اسلامی در غرب (۱۹۹۰ - ۲۰۰۰م)، تهران، الهدی، ۱۳۸۴ش.
۱۰. مدخل‌های منتخب دائرةالمعارفهای معتبر

تاریخ اندیشه‌ها و مکاتب اقتصادی و اجتماعی در غرب

عنوان درسی به فارسی: تاریخ اندیشه‌ها و مکاتب اقتصادی و اجتماعی در غرب	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
	تعداد ساعت: ۳۲		پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Economic and Social Thoughts and Schools in the West				تخصصی*	نظری*
	اختیاری			عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □					
سفر علمی ■ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا، تاریخ اندیشه.					

هدف کلی درس: آشنایی با اندیشه‌ها و مکاتب اقتصادی و اجتماعی در غرب

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- پیشگامان علم اقتصاد را معرفی کند.
- مرکانلیسم و فیزیوکرات‌ها را نقد کند.
- مکاتب مختلف اقتصادی را توضیح دهد.
- مکتب کلاسیک‌های جدید را توضیح دهد.

سرفصل درس:

- پیشگامان علم اقتصاد، یونان باستان، از سولون تا سقراط
- گزنفون، افلاطون، ارسطو.
- آبابی کلیسا و پدران روحانی و اصحاب مدرسه (رواقیون)، پدران روحانی مسیحیت، اصحاب مدرسه یا رواقیون.
- قرن شانزدهم میلادی، اسپانیا، مکتب سالامانکا.
- عهد مصلحان دینی یا عهد اصلاح دینی
- سوداگران، بازرگانان و طرفداران طبیعت، مرکانتی لیسم، مفهوم مرکانتی لیسم، علم اقتصاد مرکانتی لیسم.
- فیزیوکرات‌ها، جدول اقتصادی فرانسواکنه، نتایج اقتصادی و مالی اندیشه‌های فیزیوکرات‌ها.
- زیربنای مکتب کلاسیک علوم اقتصادی جدید، الگوی تاریخی توسعه اقتصادی و اجتماعی کلاسیک‌ها، اقتصاد سیاسی کلاسیک‌ها در عصر حاضر.
- سوسیالیسم، سوسیالیسم قبل از مارکس، تأثیر اندیشه‌های سوسیالیست‌های نخستین بر مارکسیسم.
- مارکسیسم، کارل مارکس و عصر او، ماتریالیسم تاریخی، تحلیل سرمایه‌داری.

- مکتب تاریخی، پیشگامان این مکتب، مکتب تاریخی جدید، میراث مکتبی تاریخی.
- راهگشایان نظریه‌های جدید قیمت‌ها و هزینه‌ها، مارشال.
- مکتب کینز (کینزیانسم)، الگوی کینز، پیامدهای اقتصادی نظریه کینز و تأثیر آنها بر اقتصاد نظری، نفوذ و تأثیر کینز بر سیاست اقتصادی.
- اقتصاد رفاه، پیشگامان اقتصاد رفاه، اقتصاد رفاه کلاسیک‌ها، اقتصاد رفاه جدید.
- لیبرالیسم جدید اقتصادی، بنیانگذاران اولیه لیبرالیسم جدید، اندیشه‌های اصلی و محوری لیبرال‌های جدید، چگونگی شکل‌گیری اندیشه‌های لیبرالیسم جدید.
- مکتب کلاسیک‌های جدید، فردگرایی، اقتصاد سیاسی جدید.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. باربر، ویلیام جی: سیر اندیشه‌های اقتصادی، حبیب‌الله تیموری، تهران، انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۳۷۰.
۲. پی‌یر، آندره: مارکس و مارکسیسم، ترجمه شجاع‌الدین ضیاعیان، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۵۲.
۳. دادگر، یدالله: تاریخ عقاید اقتصادی، تهران، سمت، ۱۳۹۱.
۴. رابرت، الکساندر: الفبای رشد اقتصادی، ترجمه خسرو اسدی، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
۵. ژید، شارل: تاریخ عقاید اقتصادی، شارل ریست؛ ترجمه کریم سنجابی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۸۰، ۲ جلد.
۶. ساول، جرج: عقاید بزرگترین علمای اقتصاد، ترجمه حسن پیرنیا، تهران، چاپخانه تهران مصور، ۱۳۴۰.
۷. صدر، سیدمحمدباقر: سیستم‌های اقتصادی، با کوشش مصباحی، مطبوعات ناصر، قم.
۸. قدیری اصل، باقر: سیر اندیشه اقتصادی، تهران، پیام، ۱۳۴۸.
۹. کیدرون، مایکل: کاپیتالیزم غرب در سال‌های پس از جنگ، ترجمه مهدی قراچه‌داغی، تهران، چاپخش، ۱۳۵۴.
۱۰. کینز، مینارد: نظریه عمومی اشتغال، بهره و پول، ترجمه منوچهر فرهنگ، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۸.
۱۱. مارشال، الفرد: اصول علم اقتصاد، ترجمه حسین مؤتمن، تهران، ۱۳۴۰.

تاریخ استعمار

عنوان درسی به فارسی: تاریخ استعمار	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
				عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Colonization	تعداد ساعت: ۳۲		پایه	نظری	دروس هم نیاز: ندارد
			تخصصی*	عملی	
			اختیاری	نظری	
			عملی		
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد □					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ اروپا - علوم سیاسی.					

هدف کلی درس: آشنایی با سیر تحول استعمار از گذشته تا حال و چهره های گوناگون آن

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- رابطه استعمار و اکتشافات جغرافیایی را بشناسد.
- استعمار در دوره‌های مختلف تاریخی را توضیح دهد.
- با نتایج اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ... اکتشافات جغرافیایی آشنا باشد.
- نتایج استعمار در کشورهای تحت سلطه را توضیح دهد.

سرفصل درس:

- مقدمات، بحث درباره مفاهیم مختلف لفظ استعمار، اشکال تاریخی استعمار در دوران قدیم (فنیقی‌ها، یونانی‌ها، ایرانی‌ها، رومی‌ها) و ویژگی‌های استعمار جهان قدیم از قرن ۱۵ میلادی به بعد.
- مرور اجمالی بر تفاوت‌های موجود بین جوامع غرب و شرق در قرون وسطی (نظام سیاسی، شهرها، کلیسا ...)
- ویژگی‌های جوامع غربی که منجر به پیدایش استعمار غربی شد.
- کشفیات جغرافیایی، پیدایش امپراتوری‌های استعماری (پرتغال، اسپانیا، هلند، انگلستان، فرانسه، روسیه، ایالات متحده آمریکا)، کمپانی‌های هند شرقی، هند غربی، تجارت برده.
- پرتغال: پایگاه آفریقای، پایگاه‌های حوزه اقیانوس هند، مستعمرات آمریکای لاتین.
- اسپانیا و کشفیات و مستعمرات آمریکایی، مستعمرات آسیایی.
- هلند: تجارت در اروپا، کسب مستعمرات و تحولات مستعمرات هلند با پرتغال و اسپانیا، هلندی‌ها در حوزه اقیانوس هند، ژاپن و چین، آمریکای مرکزی، مؤسسات استعماری.
- فرانسه: مستعمرات در آمریکای شمالی، حوزه اقیانوس هند، مؤسسات استعماری، در شمال آفریقا.

- انگلستان: مستعمرات آمریکای شمالی و آمریکای مرکزی، مؤسسات اقتصادی استعماری انگلیس در حوزه اقیانوس هند، رقابت با سایر قدرت های استعماری، مستعمرات انگلیس در دریای مدیترانه، مستعمرات در پایان قرن هجدهم.
- نتایج اقتصادی، سیاسی، جمعیتی و فرهنگی اکتشافات برای اروپاییان
- استعمار در هند، چین، آفریقا، تمدن های بومی آمریکا (ازنک، اینکاء، مایا)
- مسأله های سیاه پوستان.
- ایالات متحده در جنگ های جهانی، جنگ سرد سلطه بر جهان، جنگ کره، جنگ ویتنام.
- استعمار نو یا استعمار فرهنگی
- نقش رسانه های جمعی در تداوم استعمار فرهنگی

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. الهی، همایون: امپریالیسم و عقب ماندگی، تهران، اندیشه، ۱۳۶۷.
۲. اولسن، اوریان: تاریخ اکتشافات جغرافیایی، ترجمه مشایخی، تهران، کتاب روشی زوار.
۳. بورستین، دانیل: کاشفان، ترجمه اکبر تبریزی، تهران، انتشارات بهجت، ۱۳۶۶.
۴. پاچنکی: سفیدها چه ها کردند، مترجم: محمدحسین حجازی، تهران، انتشارات توس، ۱۳۵۲.
۵. توکلی، مهران: استعمار، استعمارگری، استعمارزدایی، جهان سوم، تهران، نشر نی، ۱۳۸۵.
۶. دشان، اوبروژل: تاریخ اکتشافات، ترجمه ابوالحسن سروقد مقدم، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۵.
۷. رادنی، والتر: اروپا و ریشه های عقب ماندگی آفریقا، مترجم: محمود ریاضی، تهران، چاپخش.
۸. رهنما، مجید: مسائل کشورهای آسیایی و آفریقایی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۵.
۹. زیگلر، ژان: غارت آفریقا یا استعمار دوباره، ترجمه دکتر عباس آگاهی، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۶۵.
۱۰. سرمد، خسرو: کشف و استعمار آفریقا، تهران، انتشارات بنیاد، ۱۳۵۰.
۱۱. فاطمی، حسن: گرسنگی ارمغان استعمار، تهران، شرکت انتشار، ۱۳۶۲.
۱۲. فانون، فرانتس، دوزخیان روی زمین، ترجمه علی شریعتی، تهران، نیلوفر، ۱۳۶۱.
۱۳. مکداف، هاری کمپ، تام: امپریالیسم، تاریخ، تئوری، جهان سوم، ترجمه هوشنگ مقتدر، تهران، کویر، ۱۳۷۸.

زبان انگلیسی تخصصی (۱)

رشته تاریخ جهان

عنوان درسی به فارسی: زبان انگلیسی تخصصی (۱) رشته تاریخ جهان	تعداد واحد: ۲		نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به انگلیسی: English Language for (History of World I)
	نظری	جبرانی			
دروس پیش نیاز: گذراندن درس زبان پیش دانشگاهی، گذراندن دروس مقدماتی و متوسط زبان	عملی	پایه	تخصصی*	اختیاری	
دروس هم نیاز: گذراندن ساختارهای زبانی و آیین نگارش فارسی جهت تقویت پایه زبانی دانشجویان در رویکردی مقایسه‌ای	نظری*	عملی	نظری	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: زبان شناسی معناشناسی؛ آموزش زبان و مترجمی؛ استاد تاریخ مسلط به زبان خارجی.					

هدف کلی درس: آشنایی با مهمترین منابع و مآخذ تحقیق خارجی درباره کشورهای مهم جهان (با تاکید نسبی بر کشورهایی که بیشترین نقش آفرینی را در عرصه جهانی داشته و دارند و با تاریخ ایران نیز مرتبط هستند)

اهداف رفتاری و کاربردی:

- مهارت‌آموزی در فهم و ترجمه متون تاریخی خارجی
- کسب مهارت در روش های ترجمه متون
- توسعه منابع تحقیق دانشجویان در عرصه تحصیلات تکمیلی
- یادگیری قواعد و ساختارهای تجزیه و تحلیل جمله
- یادگیری روش های جدید ترجمه علمی متن تخصصی از جمله روش ترجمه گشتاری
- همخوانی و ترجمه برخی منابع خارجی در حوزه تاریخ
- تقویت روحیه جهان نگری دانشجویان و آشناسازی آنان با ادبیات تحقیق تاریخی در مطالعات اندیشمندان خارجی
- یادگیری ابزارهای زبانی جهت استفاده از متون و منابع و اسناد خارجی در باب تاریخ جهان

سرفصل های مطالب درس

- قواعد دستوری و آیین نگارش در زبان انگلیسی
- آموزش الگوهای نوشتاری در زبان انگلیسی (الگوی نامه اداری، الگوی سندنویسی، الگوی خاطره نویسی)
- بررسی مفاهیم تخصصی تاریخی در متن منابع انگلیسی از طریق بازخوانی متون ترجمه نشده
- آشنایی با الگوی writing , listening
- مطالعه رمان های تاریخی انگلیسی در کلاس

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

1. The cambridge ancient history: persia, Greece and the western mediterranean c. 525 to 479 B.C/ edited by John Boardman, cambridge: Cambridge University press,1988.
2. The cambridge ancient history: Rome and the Mediterranean to 133 B.C/ la te[... nitsA .E.A yb detide] Cambridge: Cambridge university press, 1989.
3. The Cambridge history of Islam; edited by P. M. Holt, Ann K. S. Lambton, Bernard Lewis, Cambridge: Cambridge University press 1977.
4. The Cambridge history of Russia/ edited by Maureen Perrie, Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
5. The international studies encyclopedia, edited by : Robert A. Denemark, Chichester, West Sussex, U.K. ; Malden, MA: Wiley-Blackwell, 2010.
6. Encyclopedia of sociology/ Edgar F. Borgatta editor -in-chief, Rhonda Mantgomery, managing editor, ; 2n ed, New York: Macmillan Reference USA,2000.
7. Oxford junior encyclopedia, general editors Laura E. Salt and Robert Sinclair; illustrations editor Helen Mary Petter, London: Oxford university press, 1957.
8. Encyclopedia Americana, New York: American Corporation, 1962.
9. China encyclopedia, China Encyclopedia Compilation Group; produced under supervision of the PRC State Council Information Office [Beijing]: China Intercontinental Press, 2008.
10. Britannica student encyclopedia , Chicago : Encyclopaedia Britannica, 2007.

**شرح درس‌های
تخصصی اختیاری
رشته تاریخ جهان**

ریشه‌های تاریخی توسعه نیافتگی در کشورهای اسلامی

عنوان درسی به فارسی: ریشه‌های تاریخی توسعه نیافتگی در کشورهای اسلامی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۳	عنوان درسی به انگلیسی: Historical Resource of Underdevelopment in Islamic Countries	دروس بیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی
	عملی						
					دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	پایه
						عملی	
						نظری	تخصصی
						عملی	
						نظری*	اختیاری*
						عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■							
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □							
سفر علمی ■ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■							
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: جامعه‌شناسی تاریخی.							

هدف کلی درس: آشنایی با علل و ریشه‌های تاریخی توسعه نیافتگی کشورهای اسلامی

هدف رفتاری درس: در پایان این درس دانشجو باید:

- مفهوم توسعه‌نیافتگی را توضیح دهد.
- عملکرد استعمار در کشورهای اسلامی را تجزیه و تحلیل نماید.
- حکومت‌ها و اقتصاد و جامعه توسعه‌نیافته را تشریح نماید.
- عکس‌العمل جوامع اسلامی در جهت رفع توسعه‌نیافتگی را بازگو کند.

سرفصل درس:

- مفهوم و اصطلاح توسعه نیافتگی، عوامل درون‌زاد و برون‌زاد.
- استعمار و کشورهای اسلامی، جغرافیای تاریخی استعمار در غرب و شمال آفریقا
- غربزدگی و جنبش‌های فکری و اصلاحی در کشورهای اسلامی (قرن نوزده و بیست)
- حکومت‌ها و توسعه نیافتگی کشورهای اسلامی
- توسعه‌نیافتگی: پیدایش و گسترش
- اقتصاد و جامعه و توسعه نیافتگی کشورهای اسلامی
- اقتصاد سیاسی عقب‌ماندگی
- استعمار جدید و کشورهای اسلامی در منطقه خاورمیانه (قرن بیستم)

- عقب‌ماندگی میراث تسلط اروپاییان
- تحلیل گفتمانی توسعه نیافتگی در کشورهای اسلامی (انتخاب نمونه)
- تلاش و مبارزات ایران اسلامی پس از وقوع انقلاب اسلامی در ارتباط با توسعه

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. احمدی، عبدالرحیم: ناهماهنگی رشد اقتصادی و اجتماعی در دنیای معاصر، تهران، نشر اندیشه، ۱۳۵۳.
۲. رفیع‌پور، فرامرز: موانع رشد علمی ایران و راه‌حل‌های آن، تهران، شرکت سهامی انتشار، ۱۳۸۳.
۳. روکس برو، پان: جامعه‌شناسی توسعه، ترجمه مصطفی ازکیا، تهران، نشر توسعه، ۱۳۷۰.
۴. سیف زاده، حسین: نظریه‌های مختلف درباره راههای گوناگون نوسازی و دگرگونی سیاسی، تهران، قومس، ۱۳۸۰.
۵. شادمان، فخرالدین: تسخیر تمدن فرهنگی، تهران، گام نو، ۱۳۸۵.
۶. شایگان، داریوش: آسیا در برابر غرب، تهران، امیرکبیر، ۱۳۷۲.
۷. عظیمی، حسین: مدارهای توسعه‌نیافتگی در اقتصاد ایران، تهران، نشر نی، ۱۳۷۱.
۸. علمداری، کاظم: چرا ایران عقب ماند و غرب پیش رفت؟، تهران، نشر توسعه، ۱۳۸۵.
۹. فرج‌پور، مجید: موانع توسعه در ایران، تهران، مؤسسه خدمات فرهنگی رسا، ۱۳۸۳.
۱۰. قائم‌مقامی، فرهنگ: موانع توسعه در جهان سوم، تهران، روشنفکر، ۱۳۵۵.
۱۱. قاضی مرادی، حسن: تأملی بر عقب‌ماندگی ما، تهران، نشر اختران، ۱۳۸۲.
۱۲. نکوروح، محمود: عوامل توسعه غرب و علل توسعه‌نیافتگی ایران، تهران، انتشارات چاپخش، ۱۳۸۴.

تاریخ نهضت فلسطین

عنوان درسی به فارسی: تاریخ نهضت فلسطین	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس بیش نیاز: ندارد
				عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Palestine Movement	تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	پایه	نظری	دروس هم نیاز: ندارد
				عملی	
			تخصصی	نظری	
			اختیاری*	نظری*	
			عملی	عملی	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ آسیای غربی (خاورمیانه).					

هدف کلی درس: بررسی تاریخ فلسطین با تاکید جنگ اول جهانی به بعد، آشنایی با تشکیل رژیم صهیونیستی در فلسطین و نقش کشورهای غربی در شکل‌گیری و رشد صهیونیسم در منطقه.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- موقعیت جغرافیایی و سابقه تاریخی فلسطین را توضیح دهد.
- فلسطین در قرون جدید و سلطه اروپاییان بر منطقه را تشریح نماید.
- ظهور و رشد صهیونیسم توسط کشورهای اروپایی را بداند.
- ریشه‌ها و پی‌آمدهای انتفاضه مردم فلسطین و مسئله آوارگان فلسطین را تحلیل نماید.

سرفصل درس:

- تاریخ‌نگاری اروپا و دولت اسرائیل
- موقعیت جغرافیایی و تاریخچه فلسطین
- فلسطین در قرون جدید، تحکیم و سلطه قدرت‌های اروپایی در خاورمیانه، نتایج عملکرد فرانسه و انگلیس در خاورمیانه، جنگ جهانی اول و دوم در خاورمیانه.
- ظهور و تکامل صهیونیسم، واژه صهیونیسم، استعمارگران اروپایی، نخستین طراحان استقرار یهودیان در فلسطین، صهیونیسم استعمار جمعیتی.
- صهیونیسم بین دو جنگ جهانی و مسأله قیمومت، دلایل بی اعتباری قیمومت، آژانس یهود، کشتار اعراب توسط انگلیسی‌ها در دفاع از صهیونیست‌ها، آمریکا و صهیونیسم.

- جنگ دوم جهانی و تشکیل دولت صهیونیستی اسرائیل، مجمع عمومی سازمان ملل و قطعنامه تقسیم، دلایل عدم اعتبار قطعنامه تقسیم، امپریالیسم آمریکا و اسرائیل، عدک مشروعیت اسرائیل از نظر روابط بین‌الملل، نژادپرستی دولت صهیونیسم، رسانه‌های غرب و صهیونیسم، آواره‌گی ملت فلسطین در کشورهای مختلف جهان، یک ملت بدون دولت.
- هولوکاست (اسطوره یا تاریخ؟).

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓
		آزمون‌های نوشتاری			
		عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. ایوانف، یوری: صهیونیسم، ترجمه ابراهیم یونسی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۳.
۲. بهمنش، احمد: تاریخ ملل قدیم آسیای غربی، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۷.
۳. تراهی، سیدمحمد: جایگاه هولوکاست در پروژه صهیونیسم، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۴.
۴. حمیدی، سیدجعفر: تاریخ اورشلیم (بیت‌المقدس)، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۴.
۵. ربابعه، غازی، اسماعیل: استراتژی اسرائیل، ترجمه محمدرضا فاطمی، تهران، نشر سفیر، ۱۳۶۸.
۶. سلیم، محمد عبدالرئوف: آژانس یهود، ترجمه کاظم تراقی، موسسه اطلاعات، ۱۳۸۵.
۷. شاهاک، اسرائیل: نژادپرستی دولت اسرائیل، ترجمه امان‌الله ترجمان، تهران، توس، ۱۳۷۵.
۸. کتان، هنری: فلسطین و حقوق بین‌المللی، ترجمه غلامرضا فدایی عراقی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۴.
۹. کیانی، عبدالوهاب: تاریخ نوین فلسطین، ترجمه محمدجواهرکلام، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۶.
۱۰. گارودی، روزه: ماجرای اسرائیل، صهیونیسم سیاسی، ترجمه بیات مختاری، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۶۴.

تاریخ اقتصادی غرب از ۱۵۰۰ میلادی تاکنون

دروس بیش‌نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: تاریخ اقتصادی غرب از ۱۵۰۰ میلادی تاکنون	
	عملی			پایه		تعداد ساعت: ۳۲
	نظری	تخصصی				
	عملی			اختیاری*		
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	اختیاری*			رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: اقتصاد- تاریخ غرب	
	عملی					
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ■ سمینار ■ کارگاه ■ جلسه نقد ■						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □						
سفر علمی ■ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ■ نمایش فیلم‌های آموزشی ■						

هدف کلی درس: بررسی تاریخ اقتصادی غرب از ۱۵۰۰ میلادی و تغییرات حاصل در کشورهای سرمایه‌داری و

اثرات آن در کشورهای تحت سلطه

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- با اقتصاد قبل از سرمایه‌داری آشنا باشد.
- زمینه‌ها و پی‌آمدهای انقلاب صنعتی را بداند.
- پیامدهای سرمایه‌داری را توضیح دهد.
- استعمار کشورهای تحت سلطه را تحلیل نماید.

مرفصل درس:

- اقتصاد و تولید در دوران باستان
- اقتصاد پیش‌سرمایه‌داری در اروپای قرون وسطی و ویژگی‌های آن،
- گذار از اقتصاد فئودالی و شکل‌گیری اولیه سرمایه‌داری
- شکل‌گیری مرحله اول نظام سرمایه‌داری، عصر سرمایه‌داری تجاری و پیامدهای آن در ساختار اقتصادی و مناسبات تولید در اروپای غربی.
- شکل‌گیری تجارت بین‌المللی به عنوان پیامد ظهور عصر سرمایه‌داری تجاری. حوزه مدیترانه و اقیانوس اطلس.
- اکتشاف جغرافیایی و مقدمات آن
- شکل‌گیری نظام کارگروهی و پیامدهای آن در اقتصاد اروپا

- انقلاب صنعتی و پیامدهای اقتصادی آن در اروپا. شکل‌گیری عصر سرمایه‌داری صنعتی.
- پیامدهای صنعتی شدن اروپا در روابط اقتصادی این جوامع با مناطق ماوراء‌دریایها.
- استعمار و اشکال آن در عصر سرمایه‌داری تجاری و عصر سرمایه‌داری صنعتی.
- انقلاب صنعتی دوم و پیامدهای اقتصادی آن در اروپا و ایالات متحده آمریکا، شکل‌گیری عصر سرمایه‌داری بزرگ مالی.
- پیامد شکل‌گیری عصر سرمایه‌داری بزرگ مالی در روابط میان جوامع سرمایه‌داری و سایر قاره‌ها، امپریالیسم در تئوری و عمل و نقش آن در بروز جنگ جهانی اول.
- بحران‌های اقتصادی در جهان سرمایه‌داری و پیامدهای اقتصادی.
- اقتصاد جهان غرب پس از جنگ جهانی دوم.
- بازار مشترک اروپا و اتحادیه‌های اقتصادی
- سرمایه‌داری در دنیای پس از جنگ جهانی دوم.
- شرکت‌های چندملیتی تجارت جهانی و مسأله جهانی‌سازی.

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		آزمون‌های نوشتاری	عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. الهی، همایون: دیکتاتورهای کارتل‌ها، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۳.
۲. برودل، فرناند: سرمایه‌داری و حیات مادی ۱۸۰۰-۱۴۰۰، ترجمه بهزاد باشی، تهران، نشر نی، ۱۳۷۲.
۳. بشلر، ژان: خامتگاه‌های سرمایه‌داری، ترجمه رامین کامران، تهران، نشر البرز، ۱۳۷۰.
۴. پورغلامرضا، فرزانه: اتحادیه اقتصادی اروپا، تهران، انتشارات مدرسه عالی بازرگانی، ۱۳۵۰.
۵. تاوونی، ز: دین و ظهور سرمایه‌داری، ترجمه: احمد خزاعی، تهران، نشر مرکز، ۱۳۷۰.
۶. تین، برگن: اصول برنامه‌ریزی رشد اقتصادی، ترجمه امیرحسین جهانگللو، تهران، موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی، ۱۳۴۷.
۷. جانسون، هاری: مباحثی در مبادلات بین‌المللی، ترجمه فتحعلی تاجبخش، تهران، ۱۳۵۱.
۸. داب: گذار از فتودالیسم به سرمایه‌داری، ترجمه احمدتدین، تهران، توکا، ۱۳۵۹.
۹. داب، موریس: دربار سرمایه‌داری، ترجمه ایرج مهدیان، تهران، انتشارات رز، ۱۳۵۷.
۱۰. رابرت، الکساندر: الفبای رشد اقتصادی، ترجمه خسرو اسدی، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۴۳.
۱۱. نورث، داگلاس: سلختار و دگرگونی تاریخ اقتصادی، ترجمه: غلامرضا آزاد، تهران، نشر نی، ۱۳۷۹.
۱۲. هیت، ضیاء‌الدین: روابط اقتصادی بین‌المللی، تهران، ۱۳۵۱، ۲ جلد.

تاریخ نفت در ایران و آسیای غربی

دروس پیش نیاز: ندارد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درسی به فارسی: تاریخ نفت در ایران و آسیای غربی	
	عملی			تعداد ساعت: ۳۳		
	نظری	پایه				
	عملی					
دروس هم‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی			عنوان درسی به انگلیسی: History of Oil in Iran and Western Asia	
	عملی					
	نظری*	اختیاری*				
	عملی					
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ جلسه نقد ☐						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐						
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☐ نمایش فیلم‌های آموزشی ☐						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: اقتصاد- تاریخ ایران.						

هدف کلی درس: آشنایی با نقش صنعت نفت در ایران و آسیای غربی (خاورمیانه)، آشنایی با اهمیت اقتصادی و سیاسی نفت.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- اهمیت صنعت نفت در جهان صنعتی را تجزیه و تحلیل نماید.
- تاریخچه کشف نفت در ایران و سایر کشورهای آسیای غربی را بداند.
- ملی شدن نفت ایران را تجزیه و تحلیل نماید.
- علل تاسیس اوپک و روند توسعه آن را تشریح نماید.

سرفصل درس:

- تأثیر کشف منابع نفتی بر اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی ایران
- اهمیت صنعت نفت در جهان صنعتی
- تاریخچه کسب امتیاز نفت در ایران، امتیاز نفت دارسی، تجدید قرارداد دارسی و یا قرارداد ۱۹۳۳.
- ملی شدن صنعت نفت، مبارزات مردم برای ملی شدن صنعت نفت، نقش دکتر مصدق، آیت الله کاشانی در ملی شدن نفت، کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، قرارداد کنسرسیوم (۱۹۵۴) و نتایج سیاسی-اجتماعی آن.
- بحران انرژی ۷۴-۱۹۷۳ و وضعیت نفت ایران
- تأثیر نفت در اقتصاد ایران

- چگونگی و علل تأسیس اوپک و روند توسعه آن
- نفت در آسیای غربی، عراق، کویت، بحرین، عربستان، تسلط کمپانی‌های نفتی کشورهای استعماری بر نفت منطقه، مبارزات مردم منطقه برای ملی کردن منابع نفتی

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. اقبال، اسماعیل: نقش انگلیس در کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۵۷.
۲. ترزیان، پی‌یر: داستان اوپک، ترجمه عبدالرضا غفرانی، تهران، فراندیش، ۱۳۶۷.
۳. رزاقی، ابراهیم: قراردادهای نفتی یا اسناد خیانت، تهران، روزبهان، ۱۳۵۸.
۴. روحانی، فؤاد: تاریخ ملی شدن صنعت نفت ایران، تهران، شرکت سهامی کتاب‌های جیبی، ۱۳۵۲.
۵. شوادران، بنجامین: خاورمیانه، نفت و قدرت‌های بزرگ، ترجمه عبدالحسین شریفیان، تهران، شرکت سهامی کتاب‌های جیبی، ۱۳۵۲.
۶. شیخ نوری، محمدمیر: تاریخ نفت در ایران و خاورمیانه، پیام نور، ۱۳۸۸.
۷. فاتح، مصطفی: پنجاه سال نفت ایران، تهران، انتشارات پیام، ۱۳۸۴.
۸. گوبوسی، اتیف: نفت، صنعت و توسعه در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، تهران، نشر قومس، ۱۳۶۹.
۹. مقداشی، زهیر: تجزیه و تحلیل مالی امتیازات نفتی خاورمیانه، ترجمه سیروس ابراهیم‌زاده، تهران، انتشارات پیروز، ۱۳۵۴.
۱۰. موحد، محمدعلی: خواب آشفته نفت، تهران، کارنامه، ۱۳۹۴، ۴ جلد.

تاریخ خلیج فارس

عنوان درسی به فارسی: تاریخ خلیج فارس	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبرانی	نظری	دروس پیش‌نیاز: ندارد
				عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of Persian Gulf	تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد	پایه	نظری	دروس هم‌نیاز: ندارد
				عملی	
			تخصصی	نظری	
			اختیاری*	نظری*	
روش آموزش: گفتگو و مباحثه سمینار کارگاه جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد ☐					
سفر علمی اینترنت و نرم افزارهای آموزشی نمایش فیلم‌های آموزشی					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ آسیای غربی - تاریخ ایران.					

هدف کلی درس: بررسی تحولات سیاسی و اجتماعی خلیج فارس، نقش کشف نفت در روند تاریخی این منطقه، نقش استعمار در خلیج فارس.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- جغرافیای طبیعی و سیاسی خلیج فارس را توضیح دهد.
- تاریخ خلیج فارس در دوره باستان و دوره اسلامی را بداند.
- حضور استعمارگران و اکتشافات نفتی در خلیج فارس را تجزیه و تحلیل نماید.
- علل و عوامل شکل‌گیری شورای همکاری خلیج فارس و نقش منطقه‌ای آن در جهت منافع غرب را تحلیل کند.

سرفصل درس:

- جغرافیای طبیعی خلیج فارس، جغرافیای سیاسی خلیج فارس
- خلیج فارس در دوره باستان، تحولات خلیج فارس تا ظهور اسلام
- تجارت خلیج فارس در قرون اسلامی
- استعمارگران در خلیج فارس،
- تحولات سیاسی و اقتصادی خلیج فارس در دوره قاجار، رقابت‌ها،
- سیاست انگلستان در خلیج فارس، مسئله بحرین، قدرت آل‌سعود در سواحل خلیج فارس،
- سیاست قدرت‌های بزرگ در خلیج فارس در دوره معاصر،
- اکتشافات نفتی در کرانه‌های خلیج فارس، امتیازات نفتی

- خلیج فارس در دوره پهلوی اول، سیاست‌های کلی انگلستان در خلیج فارس، مذاکرات ایران و انگلیس بر سر مسئله جزایر خلیج فارس، مسئله بحرین.
- نحوه تشکیل شیخ‌نشین‌های خلیج فارس توسط انگلستان
- خلیج فارس در دوره پهلوی دوم، سیاست آمریکا در منطقه، تبدیل ایران به ژاندارم منطقه، تحولات منطقه پس از جنگ دوم جهانی، تشکیل سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک)،
- خروج نیروهای نظامی انگلیس از خلیج فارس و جایگزینی نیروهای نظامی آمریکایی.
- تحولات سیاسی-اقتصادی شیخ‌نشین‌های عربی خلیج فارس، تحولات سیاسی منطقه.

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	آزمون‌های نوشتاری	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. اقبال، عباس: مطالعاتی در باب بحرین و جزایر و سواحل خلیج فارس، تهران، چاپخانه مجلس، ۱۳۲۸.
۲. امین، عبدالامیر: منافع بریتانیا در خلیج فارس، ترجمه علی رجیبی یزدی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۷۰.
۳. پاپ، ملکم: خلیج فارس در آستانه قرن بیستم، ترجمه حسن زنگنه، تهران، انتشارات به‌دید، ۱۳۸۰.
۴. جناب، محمدعلی: خلیج فارس و آشنایی با امارات آن، تهران، چاپ شریعت و شرق، ۱۳۴۹.
۵. حافظ‌نیا، محمدرضا: خلیج فارس و نقش استراتژیک تنگه هرمز، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۷۱.
۶. عقیل، مصطفی: رقابت بین‌المللی در خلیج فارس، ترجمه یاسر قزوینی حائری، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۹۱.
۷. قائم مقامی، جهانگیر: بحرین و مسائل خلیج فارس، تهران، کتابخانه طهوری، ۱۳۴۱.
۸. کازرونی، محمدابراهیم: تاریخ بنادر و جزایر خلیج فارس، تصحیح منوچهر ستوده، تهران، موسسه فرهنگی جهانگیری، ۱۳۶۷.
۹. کوپربوش، بریتون: منافع انگلستان، روسیه، آلمان در خلیج فارس، ترجمه حسن زنگنه، تهران، نشر به‌دید، ۱۳۸۰.
۱۰. موحد، محمدعلی: مبالغه مستعار: بررسی مدارک مورد استناد شیوخ در ادعا بر جزایر تنب کوچک، تنب بزرگ، ابوموسی، تهران، کارنامه، ۱۳۸۰.
۱۱. وثوقی، محمدباقر: تاریخ خلیج فارس و ممالک همجوار، تهران، سمت، ۱۳۸۴.

جامعه‌شناسی تاریخی

عنوان درسی به فارسی: جامعه‌شناسی تاریخی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	جبراتی	نظری	دروس بیش‌نیاز: ندارد
			پایه	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: Historical Sociology of Iran	تعداد ساعت: ۳۲		تخصصی	نظری	دروس هم‌نیاز: ندارد
			اختیاری*	عملی	
				نظری*	
			عملی		
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد					
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد					
سفر علمی ☒ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒					
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: جامعه‌شناسی - تاریخ.					

هدف کلی درس: بررسی تعاریف جامعه‌شناسی تاریخی، رابطه‌ی میان جامعه‌شناسی و تاریخ.

هدف رفتاری درس:

در پایان این درس دانشجو باید:

- جامعه‌شناسی تاریخی را بشناسد. تعریف جامعه، تعریف تاریخ.
- فلاسفه، جامعه‌شناسان و مورخان عصر روشنگری را توضیح دهد.
- آرای اندیشمندانی مانند ماکس وبر، آگوست کنت، کارل مارکس، امیل دورکیم را بررسی نماید.
- جامعه‌شناسی تاریخی ایران را شرح دهد.

سرفصل درس:

- تعریف، هدف و موضوع جامعه‌شناسی
- تجزیه و تحلیل رویدادهای تاریخی در چارچوب نظریه‌های جامعه‌شناسی.
- آشنایی با آرای فلاسفه، جامعه‌شناسان و مورخانی که در عصر روشنگری از تاریخ، فلسفه‌ی تاریخ و جامعه‌شناسی بحث کرده‌اند متسکیو، ولتر، ویکو.
- آگوست کنت
- کارل مارکس
- ماکس وبر
- امیل دورکیم

روش ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
		عملکردی				

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. استفورد، مایکل: درآمدی بر تاریخ پژوهی، ترجمه مسعود صادقی، تهران، سمت و دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۸۴.
۲. استونز، راب: متفکران بزرگ جامعه‌شناسی، ترجمه مهرداد میردامادی، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۰.
۳. اسمیت، دنیس: برآمدن جامعه‌شناسی تاریخی؛ ترجمه: هاشم آقاجری، تهران، مروارید، ۱۳۸۶؛
۴. اسکاچپول، تدا: پیش و روش در جامعه‌شناسی تاریخی، ترجمه سیدهاشم آقاجری، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۸.
۵. دورکیم، امیل: درباره تقسیم کار اجتماعی، ترجمه باقر پرهام، تهران، نشر مرکز.
۶. برک، پیتر: تاریخ و نظریه اجتماعی، ترجمه غلامرضا جمشیدی‌ها، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.
۷. برودل، فرناند: سرمایه‌داری و حیات مادی ۱۴۰۰-۱۸۰۰، ترجمه بهزاد باشی، تهران، نشر نی، ۱۳۷۲.
۸. مکالا، بی‌ین: بنیادهای علم تاریخ، ترجمه احمدگل محمدی، تهران، نشر نی، ۱۳۸۷.
۹. هارنکر، مارتا: مفاهیم بنیادی تئوری علمی تاریخ، ترجمه ت، مهتاب، تهران، شباهنگ، ۱۳۶۰.
۱۰. هملیتون، گری، جی: تاریخ‌نگاری و جامعه‌شناسی تاریخی، ترجمه سیدهاشم آقاجری، تهران، انتشارات کویر، ۱۳۸۵.
۱۱. یاسپرس، کارل: آغاز و انجام تاریخ، ترجمه محمدحسن لطفی، تهران، خوارزمی، ۱۳۶۳.

تاریخ هنر، معماری و موزه‌داری

عنوان درسی به فارسی: تاریخ هنر، معماری و موزه‌داری	تعداد واحد: ۲	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درسی به انگلیسی: History of the Art and the Architecture in Islamic Period of Iran	نظری	جبرانی	عملی	نظری	پایه	عملی	نظری	دروس بیش‌نیاز: کلیات تاریخ و تمدن ایران باستان، تاریخ تمدن‌های باستانی آسیای غربی؛ کلیات تاریخ و تمدن ایران دوره اسلامی
	تعداد ساعت: ۳۲		نظری		عملی		نظری	عملی		نظری	عملی	
عنوان درسی به انگلیسی: History of the Art and the Architecture in Islamic Period of Iran	تخصصی		تخصصی		نظری	تخصصی	عملی	نظری*	اختیاری*	عملی	نظری	دروس هم‌نیاز: ندارد
	اختیاری*		اختیاری*		نظری*		عملی	نظری*		عملی		
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد ☒												
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☒ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلم‌های آموزشی ☒												
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: تاریخ با تخصص هنر و معماری و یا باستان‌شناسی و موزه‌داری.												

هدف کلی درس: آشنایی اجمالی با پیشینه مهمترین هنرهای جهان، پیشینه تحولات معماری در جهان ایران، و آشنایی با شیوه‌های جدید موزه‌داری و تعاریف موزه‌ها

اهداف رفتاری و کاربردی:

- آشنایی کلی با هنرهای اصلی رایج در هر یک از قاره‌ها
- آشنایی با مهمترین جنبه‌های هنرهای تزئینی رایج در کشورهای مهم جهان
- آشنایی با سیر تحول تاریخی هنر نقاشی و طراحی در جهان
- آشنایی با سیر تحول تاریخی معماری در جهان
- آشنایی با روش‌های نوین موزه‌داری.
- کسب مهارت برای فعالیت در موزه‌ها

سرفصل‌های مطالب درس

- تعریف کلی هنر، پیشینه و ویژگی‌های مصادیق .
- تعریف میراث فرهنگی مادی و معنوی (ملموس و ناملموس)
- مرور اجمالی بر مهمترین هنرهای رایج در جهان
- معماری، پیشینه و ویژگی‌های مصادیق و سیر تحول آن در جهان.

- آشنایی با اهمیت و کاربرد هنر در مطالعات تاریخ ایران.
- آشنایی با اهمیت و کاربرد شناخت هنرهای تزئینی در مطالعات تاریخی.
- آشنایی با اهمیت و کاربرد هنر نقاشی و طراحی در مطالعات تاریخی.
- آشنایی با اهمیت و کاربرد دانش معماری در مطالعات تاریخی.
- آشنایی با مهمترین و کهن ترین هنرهای رایج در قاره های کهن
- آشنایی اجمالی با صنایع و هنرهای جدید در جهان
- تعریف موزه و موزه‌داری،
- آشنایی با تاریخ موزه در جهان و معرفی اجمالی پیشینه موزه‌داری در ایران.
- شیوه های نو در موزه داری و ارتباط آن با علوم تاریخی
- آشنایی با چگونگی فعالیت در موزه‌ها.

روشن ارزشیابی						
ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی		تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
			عملکردی			

منابع و مطالعات کمک آموزشی:

۱. ایهام پوپ، آرتور؛ ۱۳۸۷؛ سیری در هنر ایران؛ گروه مترجمان؛ ۱۳ جلد؛ تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
۲. اتینگهاوزن، ریچارد؛ گرابر، الگ؛ ۱۳۹۳؛ هنر و معماری اسلامی (۱)؛ ۶۵۰-۱۲۵۰؛ تهران: سمت.
۳. اعتصام، ایرج؛ معماری ایران و جهان: تاریخ تطبیقی هنر، معماری و شهرسازی از آغاز تا عصر حاضر؛ تهران: فرهنگ معاصر، ۱۳۹۱.
۴. انصاری، جمال؛ زیبایی‌شناسی، هنر و معماری جهان؛ تهران: هم‌پا، ۱۳۹۴
۵. اوکوئیک استینسون، ویگ بون کایتون؛ ۱۳۹۳؛ مبانی هنر: نظریه و عمل؛ ترجمه محمدرضا یگانه‌دوست؛ تهران: سمت.
۶. بلر، شیللا؛ بلوم، جان‌تاتان؛ ۱۳۹۱؛ هنر و معماری اسلامی (۲)؛ ۱۸۰۰-۱۲۵۰؛ تهران: سمت.
۷. جنسن، هورست وولدمار؛ تاریخ هنر جهان؛ اتنولی ف.د. جنسن؛ ترجمه‌ی محمدتقی فرامرزی؛ تهران: مازیار، ۱۳۹۰.
۸. حسینی، رضا؛ هنر و معماری ایران و جهان؛ تهران: مارلیک، ۱۳۸۸.
۹. سیلوان، بارنت؛ ۱۳۹۲؛ راهنمای تحقیق و نگارش در هنر؛ ترجمه بتی آواکیان؛ تهران: سمت.
۱۰. مزینی، منوچهر؛ تاریخ هنر و معماری ایران و جهان؛ از آغاز هنر تا هنر معاصر؛ تهران: طحان، ۱۳۹۲.
۱۱. نفیسی، نوشین دخت، ۱۳۹۳؛ موزه‌داری، سمت و سازمان میراث فرهنگی کشور، چاپ هشتم.

زبان انگلیسی تخصصی (۲)

رشته تاریخ جهان

عنوان درسی به فارسی: زبان انگلیسی تخصصی (۲) رشته تاریخ جهان	تعداد واحد: ۲		نظری عملی	جبرانی	دروس پیش نیاز: گذراندن درس زبان انگلیسی تخصصی ۱	
	تعداد ساعت: ۳۲					
عنوان درسی به انگلیسی: English Language for (History of World (II	نوع واحد	تخصصی	نظری	پایه	دروس هم نیاز: ندارد	
			عملی			
			نظری*			اختیاری*
			عملی			
روش آموزش: گفتگو و مباحثه ☒ سمینار ☒ کارگاه ☒ جلسه نقد ☐						
آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐						
سفر علمی ☐ اینترنت و نرم افزارهای آموزشی ☒ نمایش فیلمهای آموزشی ☒						
رشته تخصصی استاد ارائه دهنده درس: علوم تاریخی مسلط به زبان خارجی.						

هدف کلی درس: آشنایی با مهمترین منابع و مآخذ تحقیق خارجی درباره کشورهای مهم جهان

اهداف رفتاری و کاربردی:

- مهارت آموزی در فهم و ترجمه متون تاریخی خارجی
- کسب مهارت در روش های ترجمه متون
- توسعه منابع تحقیق دانشجویان در عرصه تحصیلات تکمیلی
- یادگیری قواعد و ساختارهای تجزیه و تحلیل جمله

سرفصل های مطالب درس

- قواعد دستوری و آیین نگارش در زبان انگلیسی
- آموزش الگوهای نوشتاری در زبان انگلیسی (الگوی نامه اداری، الگوی سند نویسی، الگوی خاطره نویسی)
- بررسی مفاهیم تخصصی تاریخی در متن منابع انگلیسی از طریق بازخوانی متون ترجمه نشده
- آشنایی با الگوی writing , listening

روش ارزشیابی					
ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق پایانی	ارائه سمینار	گزارش بازدید علمی
✓	✓	✓	✓	✓	✓
		آزمون های نوشتاری			
		عملکردی			

1. The cambridge ancient history The Hellenistic world to the coming of the Romans/ edited by F.W. walbank,Cambridge: Cambridge university press,1984-1989.
2. The Cambridge history of Africa: from 1940 to 1975/ edited Michael Crowder , Cambridge: Cambridge University press,1975-1984.
3. The Cambridge history of China; general editors, Denis Twitchett and John K. Fairbank, Cambridge: Cambridge University Press, 1986-1999 .
4. The Cambridge history of Japan/ general editors, John W. Hall ... [et al.] Cambridge: Cambridge University Press, 1990-1997.
5. The Cambridge history of Southeast Asia,edited by Nicholas Tarling; Cambridge: Cambridge University Press, 1999.
6. The concise encyclopedia of Islam,Cyrill Glasse; Introduction by Huston Smith; 2n ed, London:Harper SanFrancisco,1999.
7. Encyclopedia of India/ Henry Scholberg, 1st ed, New Delhi: Promilla, 1986.
8. Encyclopedia of nationalism/ editor-in-chief, Alexander Motyl, San Diego, Calif. ; London: Academic Press, 2001.
9. Encyclopedia of religion/ Lindsay Jones, editor in chief, Detroit: Macmillan Reference USA, 2005.
10. Encyclopedia of Wars, Charles Philips,Alan Axelrod New delhi,...: Viva Books, 2010.
11. Britannica student encyclopedia, Chicago : Encyclopaedia Britannica ,2007.

